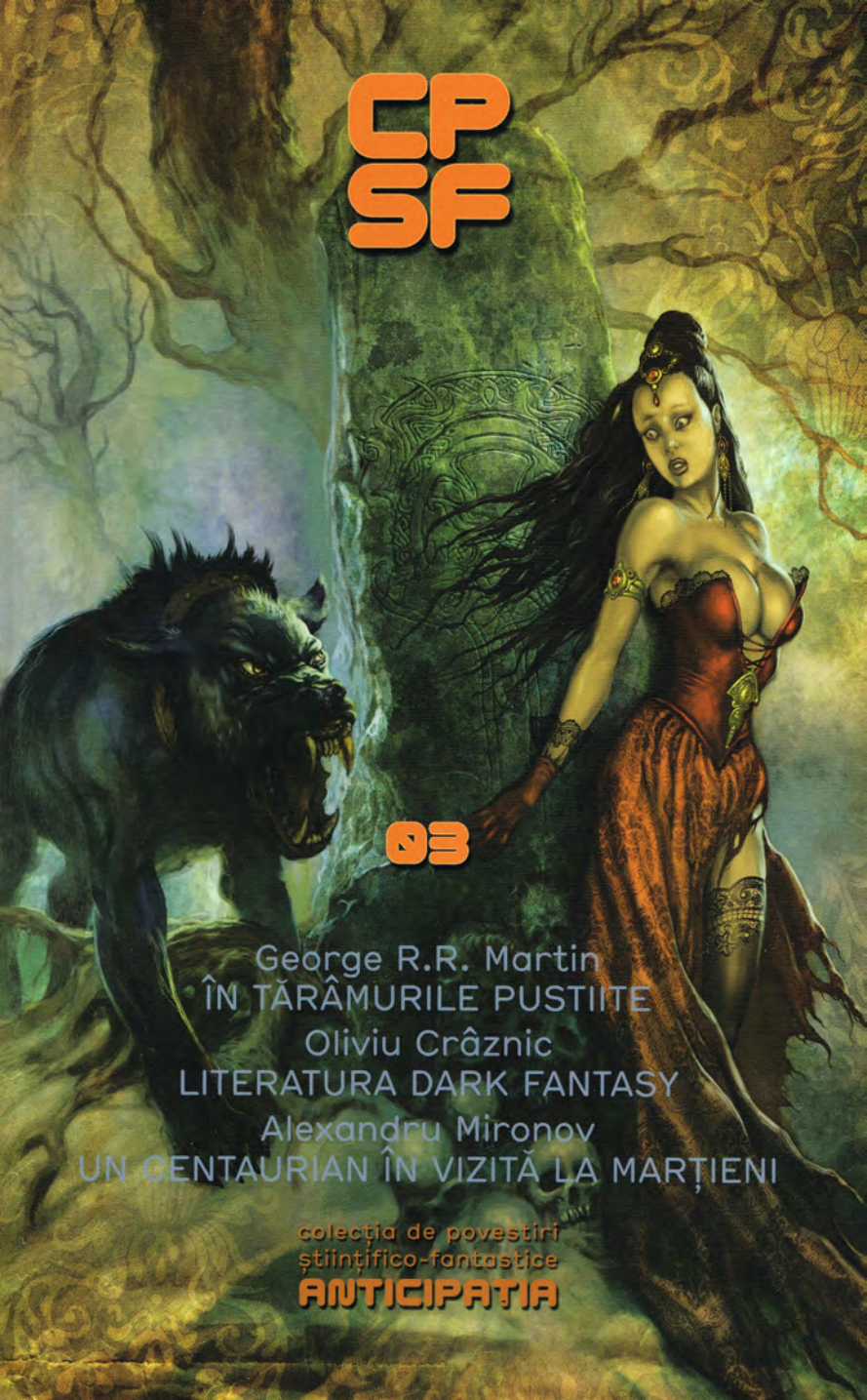
CP
SF
03
George R.R. Martin
ÎN TĂRÂMURILE PUSTIITE
Oliviu Crâznic
LITERATURA DARK FANTASY
Alexandru Mironov
UN CENTAURIAN ÎN VIZITĂ LA MARȚIENI
colecția de povestiri
științifico-fantastice
ANTICIPAȚIA

2/2013/CPSFA03/serie nouă

George R.R. Martin
ÎN TĂRÂMURILE PUSTIITE / 3

Oliviu Crâznic
LITERATURA DARK FANTASY / 29

Oliviu Crâznic
LENORE ARRAS / 55

Alexandru Mironov
UN CENTAURIAN ÎN VIZITĂ LA MARȚIENI / 85

Octavian Sava
CUM AM SCRIS „METEORITUL DE AUR" / 91

Coperta & design: Valentin NICOLAU / Imagine: Tudor POPA /
Redactor-șef: Ana ANTONESCU / Redactor: Ecaterina DERZSI /
Tehnoredactor: Stelian BIGAN / Editor: Valentin NICOLAU

colecția de povestiri
științifico-fantastice
ANTICIPAȚIA
ISSN 1220-8620

ÎN TĂRÂMURILE PUSTIITE

George R.R. Martin

George R.R. Martin s-a născut în 1948 la New Jersey şi a absolvit jurnalismul cu *summa cum laude* la Northwestern University, Illinois. În anii '70 a scris o serie de nuvele, printre care şi *Regii nisipurilor* (1979), pentru care i-au fost decernate premiile Hugo şi Nebula, apoi a continuat cu romane SF, fantasy şi horror. În anii '80 a fost producător şi scenarist de televiziune, editor al seriei *Twilight Zone* la CBS Televislon şi producător al filmului *Frumoasa şi Bestia*. Una dintre nuvelele sale a fost ecranizată cu titlul *Zburătorii nopții*. În 1996, Martin a început să scrie seria fantasy *Cântec de gheață şi foc*, alcătuită din şapte romane, dintre care cinci au şi fost publicate (*Urzeala tronurilor*, 1996 – Editura Nemira, 2007; *Încleştarea regilor*, 1999 – Editura Nemira, 2008; *Iureşul săbiilor*, 2000 – Editura Nemira, 2009; *Festinul ciorilor*, 2005 – Editura Nemira, 2009; *Dansul dragonilor*, 2011 - Editura Nemira), iar două se află încă în stadiul de proiect (*The Winds of Winter* şi *A Dream of Spring*). Saga *Cântec de gheață şi foc* este considerată o capodoperă a genului, alături de trilogia *Stăpânul inelelor* de J.R.R. Tolkien, fiind până în prezent tradusă în optsprezece limbi, cu peste 2 200 000 de exemplare vândute numai în Statele Unite. Drepturile cinematografice au fost achiziționate de HBO, care a difuzat deja primele două sezoane ale serialului. Primul volum al seriei, *Urzeala tronurilor*, a obținut Premiul Locus în

1997, a fost finalist al premiilor Nebula şi World Fantasy, iar nuvela *Sângele dragonului*, care face parte din roman, a obţinut Premiul Hugo în 1997. Romanul *Încleştarea regilor* a câştigat, de asemenea, Premiul Locus în 1999 şi a fost finalist al Premiului Nebula, în timp ce *lureşul săbiilor* a fost recompensat cu premiile Locus şi Geffen în 2001, respectiv 2002, fiind finalist al premiilor Hugo şi Nebula. Al patrulea volum al seriei, *Festinul ciorilor*, a fost finalist al premiilor Hugo şi Locus. *Dansul Dragonilor* a fost recompensat cu Premiul Locus în 2012, fiind finalist al Premiului Hugo.

De la Alys-cea-Plumburie poţi cumpăra orice ţi-ar putea pofti inima. Dar e mai bine să n-o faci.

Domniţa Melange nu s-a dus în persoană la Alys-cea-Plumburie. Umbla vorba despre domniţă că era o tânără inteligentă, prevăzătoare, precum şi neînchipuit de frumoasă, şi auzise, la rându-i, poveştile. Cei care făceau negoţ cu Alys-cea-Plumburie o făceau pe propriul lor risc, aşa se zicea. Alys-cea-Plumburie nu-l refuza pe nici unul dintre cei care veneau la ea şi întotdeauna le făcea rost de ceea ce doreau. Şi totuşi, nu ştiu cum se face, dar, atunci când totul a fost sfârşit, aceia care căzuseră la învoială cu Alys-cea-Plumburie nu erau niciodată fericiţi cu lucrurile de care ea le făcuse rost, cu lucrurile pe care ei înşişi şi le doriseră. Domniţa Melange ştia toate aceste lucruri, de vreme ce ocârmuia din înaltul donjon construit în coasta muntelui. Pasămite că de aceea nu venise ea în persoană.

În loc de asta, Jerais a fost cel care a sosit să-i facă o vizită lui Alys-cea-Plumburie în ziua aceea; Jerais-cel-Albastru, apărătorul domniţei, întâiul dintre paladinii care-i apărau înaltul donjon şi care-i conduceau armatele în bătălie, căpitanul gărzii ce-i purta culorile. Jerais era îmbrăcat cu o tunică din mătase sinilie pe sub platoşa azuriu-închis a armurii sale smălţuite. Blazonul de pe scutul său reprezenta un vârtej izvodit din sute de nuanţe delicate de albastru, şi un safir mare cât ochiul unui vultur era incrustat pe plăseaua paloşului său. Când a ajuns în apropierea lui Alys-cea-Plumburie şi şi-a dat jos coiful, s-a văzut că ochii îi

erau întru totul pe potriva nestematei de pe paloş, deşi părul îi era de un roşu neaşteptat şi totodată nepotrivit.

Alys-cea-Plumburie l-a primit într-o căsuţă din piatră neîncăpătoare şi învechită pe care-o avea în întunecoasa inimă a oraşului, la poalele muntelui. Îl aştepta într-o cămăruţă fără ferestre, plină de colb şi de mirosul mucegaiului, aşezată într-un jilţ vechi, cu spătar înalt care părea să-i piticească şi mai mult trupul mic, firav. În poala ei şedea un şobolan de mărimea unui căţeluş, pe care îl mângâia alene când Jerais a intrat şi şi-a scos coiful, lăsându-şi ochii de un albastru strălucitor să i se obişnuiască uşurel cu penumbra.

– Da? a întrebat femeia, în cele din urmă.

– Tu eşti cea căreia i se spune Alys-cea-Plumburie, a glăsuit Jerais.

– Eu mi-s.

– Jerais sunt. Venit-am la porunca Domniţei Melange.

– Înţeleapta şi preafrumoasa Domniţă Melange, a spus Alys-cea-Plumburie. Blana şobolanului era moale precum catifeaua sub degetele ei lungi, gălbejite: De ce şi-a trimis Domniţa apărătorul la cineva atât de sărac şi de simplu ca mine?

– Până şi-n donjon s-a dus vorba despre tine, a răspuns Jervais.

– Da.

– Se spune că, pentru un preţ bun, ai vinde lucruri neobişnuite şi nemaivăzute.

– Domniţa Melange poftеşte să cumpere, poate?

– Se mai spune că ai anumite puteri, Alys-cea-Plumburie. Umblă vorba că nu te-nfăţişezi mereu aşa cum stai acum, în faţa mea, o femeie firavă de-o vârstă nedefinită, înveşmântată toată-n plumburiu. Se spune că devii tânără sau bătrână după cum doreşti. Se spune că, uneori, eşti bărbat sau bătrână, sau prunc. Se spune că ştii tainele metamorfozei, că pleci peste mări şi ţări sub forma unei pisici, a unui urs, a unei păsări şi că-ţi schimbi pielea după voie, nu ca o sclavă a Lunii, precum licantropii tărâmurilor pustiite.

– Toate acestea se spun, e drept, a recunoscut Alys-cea-Plumburie.

Jerais a scos o pungă din piele de la cingătoare şi a făcut un pas mai aproape de locul unde şedea Alys-cea-Plumburie. A desfăcut apoi baierele care o-ncingeau şi i-a împrăştiat conţinutul pe masa care se afla lângă femeie. Nestemate. O duzină de nestemate, în multe culori. Alys-cea-Plumburie a ridicat o piatră preţioasă şi a ţinut-o în dreptul ochilor, privind prin ea lumina lumânării. Când a aşezat-o la loc, printre celelalte, a dat aprobator din cap şi a întrebat:

– Şi ce-ar pofti Domniţa să cumpere de la mine?

– Taina ta, i-a răspuns Jerais, zâmbind. Domniţa Melange pofteşte să se transforme.

– Se spune despre Domniţă c-ar fi tânără şi frumoasă, a ripostat Alys-cea-Plumburie. Chiar şi aici, departe de donjon, auzim multe poveşti despre ea. Nu are niciun soţ, dar mulţi iubiţi. Toţi membrii gărzii care-i poartă culorile se spune c-ar iubi-o, printre ei chiar tu însuţi. De ce şi-ar dori, atunci, să se transforme?

– Ai înţeles greşit. Domniţa Melange nu caută nici tinereţea, nici frumuseţea. Nicio schimbare n-ar putea-o face mai mândră decât e. Ci vrea de la tine puterea de-a deveni o fiară. Un lup.

– De ce? a vrut să ştie Alys-cea-Plumburie.

– Asta nu te priveşte pe tine. Îi vei vinde acest dar?

– Pe nimeni nu refuz vreodat', a dat răspuns Alys-cea-Plumburie. Lasă nestematele aici. Întoarce-te peste o lună şi o să-ţi dau ceea ce Domniţa Melange pofteşte.

Jerais a dat, aprobator, din cap. Pe chipul lui se vădea că era căzut pe gânduri:

– Pe nimeni nu refuzi?

– Pe nimeni.

Cavalerul a rânjit strâmb, a scotocit în chimir şi şi-a întins apoi mâna spre femeie. În mototolita catifea albastră a palmei sale înmănuşate se odihnea o altă piatră scumpă, un safir chiar mai mare decât acela incrustat în plăseaua paloşului său.

– Primeşte şi această nestemată drept plată, dacă doreşti. Vreau să cumpăr ceva pentru mine însumi.

Alys-cea-Plumburie i-a luat safirul din palmă, l-a ținut între degetul mare și cel arătător spre flacăra lumânării, a dat aprobator din cap și l-a lăsat apoi să cadă printre celelalte pietre prețioase.

– Și ce ți-ar pofti inima, Jerais?

Rânjetul lui s-a lățit mai mult:

– Aș vrea ca tu să dai greș, a spus el. Nu vreau ca Domnița Melange să aibă puterea pe care-o caută.

Alys-cea-Plumburie l-a privit netulburată, cu neclintiții săi ochi cenușii drept în ochii lui albaștri:

– Ești înveșmântat în culoarea nepotrivită, Jerais, a spus ea într-un târziu. Albastrul este culoarea loialității și totuși tu îți trădezi domnița și misiunea pe care ea ți-a încredințat-o.

– Sunt loial, a protestat Jerais. Știu ce-i mai bine pentru ea, mai bine decât știe ea însăși. Melange e tânără și necugetată. Crede că va putea păstra secretul atunci când va descoperi puterea ce-o caută. Se înșală. Și când oamenii vor afla, o vor distruge. Nu poate stăpâni peste poporul ăsta ziua și să le sfâșie beregatele noaptea.

Alys-cea-Plumburie s-a gândit la toate acestea o vreme în tăcere, mângâind șobolanul uriaș care-i stătea în poală:

– Minți, Jerais, minți, a rostit când și-a deschis din nou gura. Motivele pe care le prezinți nu sunt adevăratele tale motive.

Jerais s-a încruntat. Mâna-i înmănușată s-a așezat să se odihnească, aproape ca din întâmplare, pe mânerul paloșului. Iar degetul lui mare mângâia safirul incrustat.

– N-o să mă opun și n-o să-ți caut pricină, a mormăit el, morocănos. Dacă nu vrei să faci negoț cu mine, dă-mi înapoi nestemata și dracul să te pieptene!

– Pe nimeni nu refuz vreodat', a dat răspuns Alys-cea-Plumburie.

Jerais s-a încruntat, mânios și-nmărmurit:

– O să am ce-am cerut?

– O să ai ce-ți dorești.

– Minunat, a răbufnit cavalerul, rânjind din nou. Ne vedem peste-o lună, atunci!

© Depositphotos / Andrey Alyukhin

– Peste-o lună, a încuviințat femeia.

Și așa Alys-cea-Plumburie a dat sfară-n țară, în feluri în care doar ea știa s-o facă. Mesajul a trecut din gură-n gură, prin cotloanele și ulițele, și canalele colectoare secrete ale orașului, până și-n casele-nalte, din lemn stacojiu și sticlă colorată, unde sălășluiau nobilii și bogătașii. Șobolani plumburii și moi cu mânuțe omenești le-au șoptit vestea copiilor care dormeau, iar aceștia și-au împărtășit-o unul altuia și au intonat o nouă cântare în timp ce săreau coarda. Vorba a zburat spre toate avanposturile armatei de la răsărit și a călărit spre apus cu marile caravane, până-n inima bătrânului imperiu din care orașul de la poalele muntelui nu era decât cea mai măruntă dintre celelalte așezări. Uriașe păsări pieloase cu viclene chipuri de maimuțe au purtat vorba-n zbor spre miazăzi, peste codri și râuri, spre douăsprezece regate diferite, unde bărbați și femei la fel de palizi și de înspăimântători ca însăși Alys-cea-Plumburie au auzit-o în singurătățile turnurilor lor. Chiar și la miazănoapte, dincolo de munți, chiar și în tărâmurile pustiite a călătorit vestea.

Nu a durat mult. În mai puțin de două săptămâni, el a venit la ea:

– Pot să te călăuzesc spre ceea ce cauți, i-a spus. Pot să-ți găsesc un licantrop.

Era un bărbat tânăr, zvelt și imberb. Era îmbrăcat în ponositele haine de piele ale pădurarilor care trăiau și vânau în pustiul bătut de vânturi de dincolo de munți. Pielea lui avea bronzul profund al unui om care-și petrecuse toată viața în aer liber, deși părul îi era la fel de alb ca zăpada munților și îi cădea pe umeri, încurcat și neîngrijit. Nu purta nicio armură și ducea cu sine un cuțit lung în loc de sabie, și se mișca mereu c-o grație trudită. Sub șuvițele pale de păr ce-i cădeau pe față, ochii îi erau negri și somnoroși. Deși zâmbetul îi părea deschis și binevoitor, se citea la el totodată o oarecare nepăsare, iar buzele i se strâmbau într-un rictus senzual, visător, atunci când credea că nu-l vede nimeni. Își spunea Boyce.

Alys-cea-Plumburie l-a privit și i-a ascultat cuvintele, apoi, într-un sfârșit, a zis:

– Unde?

– Cale de-o săptămână către miazănoapte, i-a răspuns Boyce. În tărâmurile pustiite.

– Îţi ai sălaşul în tărâmurile pustiite, Boyce? l-a iscodit Alys-cea-Plumburie.

– Nu. Nu sunt nişte tărâmuri potrivite pentru sălăşluire. Am o casă aici, în oraş. Dar merg adesea dincolo de munţi, Alys-cea-Plumburie. Sunt vânător. Cunosc bine tărâmurile pustiite şi cunosc şi vietăţile ce trăiesc acolo. Tu cauţi un om ce umblă ca un lup. Pot să te duc la el. Dar trebuie să plecăm de-ndată, dacă e s-ajungem înainte ca să fie lună plină.

Alys-cea-Plumburie s-a ridicat în picioare:

– Căruţa mea-i încărcată, caii mi-s hrăniţi şi potcoviţi. Să purcedem, aşadar!

Boyce şi-a dat din ochi părul fin şi alb şi a zâmbit, lenevos.

Trecătoarea prin munţi se afla la mare înălţime şi era abruptă, şi stâncoasă, iar pe alocuri abia-abia suficient de largă cât să se poată strecura căruţa lui Alys-cea-Plumburie. Căruţa asta era o bazaconie lungă şi grea care ocupa mult spaţiu şi era complet închisă din toate părţile; cândva fusese pictată în culori vii, acum atât de decolorate şi de şterse de timp şi de vremea rea, încât pereţii săi de lemn deveniseră de-un plumburiu posomorât. Mergea pe şase zăngănitoare roţi de metal, iar cei doi cai care-o trăgeau erau, în virtutea necesităţii, pe jumătate monştri, dacă-i comparai cu mărimea dobitoacelor obişnuite. Chiar şi aşa, au mers la pas cât au străbătut munţii. Boyce, care nu avea cal, umbla fie înainte, fie pe lângă căruţă, iar uneori stătea pe capră lângă Alys-cea-Plumburie. Căruţa gemea şi scârţâia. Le-au luat trei zile ca să urce până la cel mai înalt punct al drumului de munte, de unde au privit printr-o despicătură în stâncă spre întinderile sterpe ale tărâmurilor pustiite. Le-au luat alte trei zile ca să coboare.

– Acum o să mergem mult mai repede, i-a promis Boyce lui Alys-cea-Plumburie când au ajuns la tărâmurile pustiite propriu-zise. Aici pământul e neted şi pustiu, iar înaintarea ne va fi lesnicioasă. O zi de-acum, două, poate, şi o să ai ceea ce cauţi.

– Da, a încuviințat Alys-cea-Plumburie.

Şi-au umplut butoaiele de apă înainte de a părăsi munții, iar Boyce a plecat să vâneze pe dealurile de sub munți şi s-a întors cu trei iepuri negri şi cu carcasa unei căprioare mici contorsionate într-un mod nefiresc. Atunci când Alys-cea-Plumburie l-a întrebat cum îi doborâse având drept armă doar un cuțit, Boyce a zâmbit, a scos la iveală o praştie şi a făcut să zboare zbârnâind prin aer câteva pietricele. Alys-cea-Plumburie a încuviințat dând din cap. Au făcut un foc şi au gătit doi iepuri, apoi au sărat restul cărnii. În dimineața următoare, la ivirea zorilor, au purces la drum prin tărâmurile pustiite.

Aici chiar că s-au mişcat iute. Tărâmurile pustiite erau un loc pustiu şi friguros, iar pământul era bătucit la fel de dur şi de compact ca şi drumurile ce şerpuiau prin imperiul de dincolo de munți. Căruța se rostogolea sprintenă de-a lungul lui, scârțâind şi huruind, clătinându-se oleacă dintr-o parte-ntr-alta pe măsură ce înainta. În tărâmurile pustiite nu existau desişuri pe care să le tai ca să-ți croieşti drum, nici râuri pe care să le traversezi. Pustiul se-ntindea înaintea lor în toate părțile, pare-se, fără de sfârşit. Din timp în timp, zăreau câte-un crâng cu copaci strâmbi şi răsuciți, noduroşi, cu crengi grele de povara fructelor tumefiate, cu pielița strălucitoare, de culoare indigoului. Din când în când, traversau huruind câte-un pârâiaş cu albia plină de pietre şi puțin adânc, nici unul dintre ele neavând atâta apă cât să te afunzi mai sus de glezne. Din loc în loc, vaste întinderi de ciuperci albe înveleau ca o pătură sterpul pământ plumburiu. Şi totuşi, până şi toate acestea erau rare. În cea mai mare parte nu aflai decât pustietatea, înfiorătoarele şesuri moarte de jur împrejurul lor şi vântoasele. În tărâmurile pustiite vânturile erau înspăimântătoare. Băteau fără oprire şi erau reci şi înverşunate, şi uneori miroseau a cenuşă, şi uneori păreau să urle şi să răcnească asemenea unui nenorocit de suflet damnat.

În cele din urmă, au ajuns suficient de departe încât Alys-cea-Plumburie să vadă capătul tărâmurilor pustite: o altă linie de munți departe, departe, spre miazănoapte, o neclară dungă albă-albăstruie de-a lungul orizontului plumburiu. Ar fi putut călători cu săptămânile

şi tot n-ar fi ajuns la piscurile din depărtare, ştia femeia, şi, cu toate acestea, de-acum le puteau zări, estompate, atât de netede şi de pustii erau tărâmurile pustiite.

După apusul soarelui, Alys-cea-Plumburie şi Boyce şi-au ridicat tabăra, imediat dincolo de un pâlc de copaci nefiresc torturaţi pe care-i întrezăriseră în călătoria lor spre miazănoapte. Pomii le ofereau, în parte, o oarecare alinare din faţa furiei vântoasei, dar chiar şi aşa o puteau auzi cum se jeluia şi cum trăgea de ei, în timp ce le răsucea focul în forme sălbatic de sugestive.

– Tărâmurile astea chiar că sunt pustiite, a spus Alys-cea-Plumburie în timp ce mâncau.

– Îşi au propria lor frumuseţe, i-a replicat Boyce. Şi a tras o bucată de carne în capătul cuţitului său lung ca-n ţeapă, învârtind-o deasupra focului: În seara asta, dacă vor trece norii, vei vedea luminile învăluindu-se deasupra munţilor de la miazănoapte, toate porfirii şi plumburii, şi castanii, răsucindu-se precum draperiile prinse în vântoasa fără de oprire.

– Eu, una, am mai văzut luminile acelea, a spus Alys-cea-Plumburie.

– Eu, unul, le-am văzut de multe ori, a zis Boyce.

Şi bărbatul a muşcat dintr-o bucată de carne, trăgând de ea cu dinţii, şi o dungă subţire de unsoare i-a curs pe la colţul gurii. A zâmbit.

– Vii adesea în tărâmurile pustiite, a afirmat Alys-cea-Plumburie.

Boyce a ridicat din umeri:

– Vânez.

– Dar trăieşte, oare, ceva pe-aici? a vrut să ştie femeia. Trăieşte, oare, ceva în mijlocul acestei pustiiri?

– Oh, da, a răspuns vânătorul. Trebuie să ai ochi să descoperi viaţa aici, trebuie să cunoşti tărâmurile pustiite, dar ea există. Fiare nefiresc contorsionate ce nu-s niciodată zărite dincolo de munţi, vietăţi coborâte din legende şi coşmaruri, vietăţi fermecate şi vietăţi blestemate, vietăţi a căror carne e imposibil de rară şi imposibil de delicioasă. Şi oameni, de asemenea, sau vieţuitoare ce-s aproape oameni. Licantropi şi schimbăruşi, şi forme plumburii ce nu umblă decât la amurg, vietăţi

corcite, pe jumătate vii, pe jumătate moarte. Zâmbetul îi era blajin şi batjocoritor: Dar tu eşti Alys-cea-Plumburie şi toate-acestea trebuie că le ştii deja. Umblă vorba că tu însăţi ai fi venit din tărâmurile pustiite cândva, cu multă vreme-n urmă.

– Aşa umblă vorba, a dat Alys-cea-Plumburie răspuns.

– Suntem la fel, tu şi eu, a replicat Boyce. Eu, unul, iubesc oraşul, oamenii, cântecul şi râsul, şi bârfa. Mă desfată toate conforturile casei mele, mâncarea bună şi vinul bun. Mă delectează interpreţii care vin în fiece toamnă la donjonul cel înalt şi dau reprezentaţii pentru Domniţa Melange. Îmi plac hainele fine şi bijuteriile, şi femeile drăguţe, catifelate. Şi, cu toate acestea, o parte din mine e acasă doar aici, în tărâmurile pustiite, când ascultă vântoasa, priveşte cu grijă umbrele la fiece amurg şi visează la lucruri la care târgoveţii nu cutează a visa. De-acum căzuse întunericul cel de nepătruns; Boyce şi-a ridicat cuţitul şi a arătat spre miazănoapte, spre locul în care luminile neclare începuseră să licărească slab pe fundalul munţilor: Priveşte într-acolo, Alys-cea-Plumburie! Priveşte cum luminile pâlpâie şi se transformă. Dacă te uiţi suficient de mult, vei vedea diverse forme în ele. Bărbaţi şi femei, şi fiinţe care nu-s nici una, nici alta, mişcându-se pe fundalul beznei. Vocile lor sunt purtate de vânt. Priveşte şi ascultă. Sunt mari drame în luminile acelea, piese de teatru mai grandioase şi mai ciudate decât oricare dintre cele jucate vreodată pe scena Domniţei. Le auzi? Le vezi?

Alys-cea-Plumburie stătea turceşte pe pământul bătucit, cu ochii ei negri de necitit şi privind în tăcere. În cele din urmă, a vorbit:

– Da, a zis, şi asta a fost tot.

Boyce şi-a băgat în teacă lungul său cuţit şi a înconjurat focul de tabără – care se stinsese de-acum de nu mai rămăsese din el decât o mână de jăratic vag roşiatic – pentru a sta jos, lângă ea:

– Ştiam că tu ai să vezi, a afirmat. Noi suntem la fel, tu şi eu. Purtăm carnea oraşului, dar, în sângele nostru, vântul rece al tărâmurilor pustiite bate veşnic. Pot s-o văd în ochii tăi, Alys-cea-Plumburie.

Ea nu a spus nimic: a şezut doar şi a privit luminile, simţind prezenţa caldă a lui Boyce alături. După o vreme, el şi-a pus braţul în jurul

umerilor femeii, iar Alys-cea-Plumburie nu a protestat. Mai târziu, mult mai târziu, când focul s-a stins complet în beznă şi noaptea s-a răcit, Boyce s-a-ntins, i-a prins bărbia în mâna-i făcută căuş şi i-a întors faţa spre el. A sărutat-o apoi, o singură dată, pe buzele-i subţiri.

Iar Alys-cea-Plumburie s-a deşteptat, ca dintr-un vis, şi l-a împins pe spate, pe pământ, l-a dezbrăcat cu mâini sigure, iscusite şi l-a posedat atunci şi acolo. Boyce a lăsat-o să facă totul. El a stat doar întins pe solul dur şi rece, cu mâinile prinse la ceafă, cu ochii visători şi buzele-ncreţite într-un zâmbet lenevos, îndatoritor, în timp ce Alys-cea-Plumburie îl călărea, încetişor la-nceput, apoi mai tare şi mai tare, crescând şi tot crescând până la orgasmul care a cutremurat-o. Când şi-a atins apogeul, trupul ei a-nţepenit, iar femeia şi-a dat capul pe spate, cu gura căscată, ca şi cum s-ar fi pregătit să ţipe, dar niciun sunet n-a fost slobozit. Nu se-auzea decât vântul, rece şi sălbatic, iar ţipătul pe care-l scotea el nu era unul de plăcere.

Ziua următoare zorile s-au ivit reci şi mohorâte. Cerul era acoperit de nori plumburii, subţiri şi contorsionaţi care se fugăreau prin faţa ochilor lor mai iute decât s-ar cuveni să se fugărească norii. Bruma de lumină care se furişa printre ei părea pală şi fără de culoare. Boyce mergea pe lângă căruţa pe care Alys-cea-Plumburie o mâna acum înainte în pas domol.

– Suntem aproape de-acum, i-a spus vânătorul. Foarte aproape.

– Da.

Boyce a zâmbit în sus, spre ea. Zâmbetul i se schimbase de când deveniseră iubiţi. Era drăgăstos şi misterios, şi, într-o măsură deloc măruntă, îngăduitor. Era un zâmbet care presupunea prea multe.

– La noapte, i-a spus el.

–Va fi lună plină la noapte, a răspuns Alys-cea-Plumburie.

Boyce a zâmbit şi şi-a dat părul din ochi, apoi n-a mai scos o vorbă.

Cu mult înainte de căderea întunericului, au poposit printre ruinele unui oraş fără de nume, demult uitat până şi de cei ce locuiesc în tărâmurile pustiite. Puţine mai rămăseseră să tulbure vijelioasa pustietate: doar un morman de zidărie, părăsită şi jalnică. Contururile nedesluşite

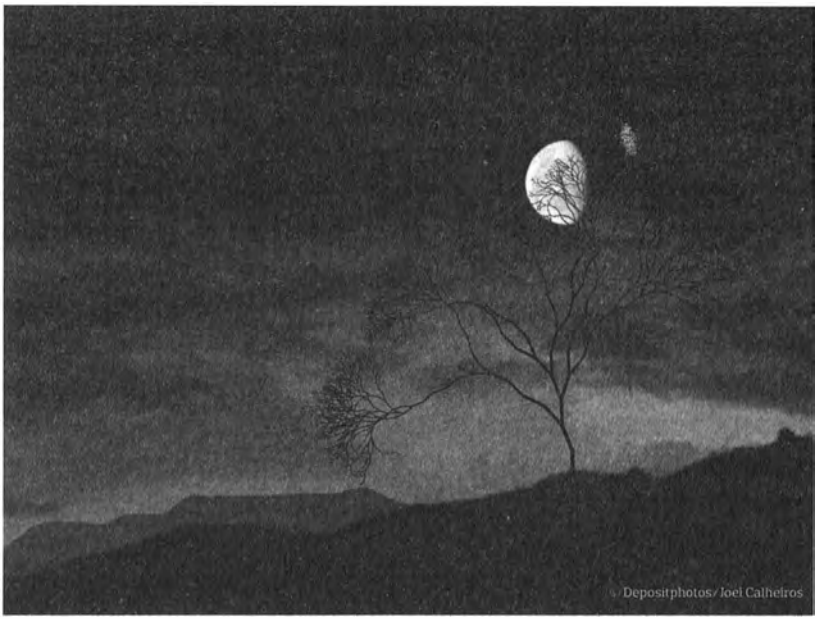

ale zidurilor oraşului mai puteau fi încă zărite cu greutate, iar unul sau două hornuri mai stăteau încă în picioare, crestate şi pe jumătate sfărâmate, muşcând din linia orizontului ca nişte dinţi negri, putreziţi. Niciun adăpost nu era de găsit aici, nicio urmă de viaţă. După ce şi-a hrănit caii, Alys-cea-Plumburie s-a preumblat printre ruine, dar nu a aflat mare lucru. Nici vase de ceramică, nici lame ruginite, nici cărţi. Nici măcar oase. Absolut nimic care să facă aluzie la oamenii care locuiseră cândva acolo, dacă oameni fuseseră cu adevărat.

Tărâmurile pustiite sorbiseră până şi ultima picătură de viaţă din locul acela şi nimiciseră până şi stafiile, suflându-le departe, aşa că nu mai rămăsese nici măcar o fărâmă de amintire. Soarele chircit era deja jos, aproape de linia orizontului, ascuns vederii de norii zoriţi, iar peisajul îi vorbea cu glasul vântului, tânguindu-şi singurătatea şi disperarea. Alys-cea-Plumburie a stat dreaptă îndelungă vreme, singură, privind cum soarele se cufundă, în timp ce mantia-i rufoasă i se umfla la spate, iar vântoasa rece ca gheaţa o muşca până-n suflet. În cele din urmă, s-a răsucit pe călcâie şi s-a întors la căruţă.

Boyce făcuse focul şi stătea acum în faţa lui, încălzind nişte vin într-o oală de cupru, adăugând din când în când mirodenii. I-a zâmbit cu noul său zâmbet lui Alys-cea-Plumburie atunci când ea l-a privit:

– Vântu-i rece, i-a spus. Am crezut că o băutură caldă o să ne facă masa mai plăcută.

Alys-cea-Plumburie a aruncat o privire spre soarele care apunea, apoi spre vânător:

– Ăsta nu-i nici locul, nici momentul pentru plăceri, Boyce. Amurgul vine peste noi şi-n curând va răsări şi Luna plină.

– Da, a încuviinţat bărbatul. Şi-a pus nişte vin cald în cupă cu un polonic şi a-ncercat să-l înghită: Nu-i nicio nevoie să zorim vânătoarea totuşi, a adăugat, zâmbind, lenevos. Lupul va veni la noi. Mirosul nostru va fi purtat de vânt până departe, în pustietatea asta, iar odorul de carne proaspătă îl va aduce la noi fuga-fuguţa.

Alys-cea-Plumburie n-a spus nimic. S-a răsucit pe călcâie şi s-a îndepărtat de el, urcând cele trei trepte de lemn care duceau spre interiorul căruţei sale. Înăuntru, femeia a aprins cu mare grijă un vas cu cărbuni şi a privit cum lumina se schimbă-preschimbă şi pâlpâie pe fundalul oferit de pereţii de lemn plumburii, degradaţi de intemperii, şi de mormanul de piei pe care dormea. Când lumina a crescut în intensitate şi a devenit uniformă, Alys-cea-Plumburie a tras într-o parte un perete despărţitor din lemn şi s-a uitat fix la şirul lung de veşminte zdrenţăroase care atârnau pe cârligele din garderobul îngust. Mantii şi pelerine, şi fuste largi ce se umflau, rochii ciudat croite şi costume care se lipeau de tine ca o a doua piele, din cap până-n picioare, piele şi blană, şi pene. A şovăit un pic, apoi s-a-ntins şi a ales o mantie amplă făcută dintr-o mie de pene lungi de argint, fiecare dintre ele cu vârfurile delicat muiate-n negru. Îndepărtându-şi mantia ei simplă, din postav, Alys-cea-Plumburie şi-a încheiat la gât plutitorul veşmânt din pene. Când s-a răsucit pe călcâie, acesta s-a umflat de jur împrejurul ei, iar aerul mort din interiorul căruţei s-a învolburat şi, pentru scurtă vreme, a părut a prinde viaţă, înainte ca penele să se aşeze la locul lor şi să rămână, din nou, nemişcate. Apoi, Alys-cea-Plumburie s-a aplecat şi a deschis un

uriaş cufăr din stejar ferecat în fier şi piele. Dinăuntru a scos o cutiuţă. Zece inele se odihneau pe ponosita pâslă cenuşie, fiecare dintre ele având încrustată, în locul unei nestemate, o gheară din argint lungă şi curbată. Alys-cea-Plumburie şi le-a pus metodic, câte un inel pe fiecare deget, iar când s-a ridicat şi şi-a încleştat pumnii, ghearele au lucit slab şi ameninţător în lumina vasului cu cărbuni.

Afară se lăsa amurgul. Boyce nu pregătise nimic de mâncare, a observat Alys-cea-Plumburie în timp ce se aşeza de partea cealaltă a focului faţă de locul în care şedea pădurarul cel cu părul pal care-şi sorbea acum înghiţitură cu-nghiţitură vinul fierbinte.

– O preafrumoasă mantie, a observat Boyce, binevoitor.

– Da, a spus Alys-cea-Plumburie.

– Însă nicio mantie nu te va ajuta când va veni el.

Alys-cea-Plumburie şi-a ridicat mâna, şi-a încleştat pumnul. Ghearele de argint au prins lumina focului. Au licărit.

– Aha! a remarcat vânătorul. Argint.

– Argint, a încuviinţat Alys-cea-Plumburie, coborându-şi braţul.

– Totuşi, a zis Boyce şi alţii au venit împotriva lui, înarmaţi cu argint. Paloşe de argint, pumnale de argint, săgeţi cu vârfurile muiate-n argint. Cu toţii sunt oale şi ulcele de-acum, toţi acei războinici argintaţi. El s-a ghiftuit cu carnea lor.

Alys-cea-Plumburie a ridicat din umeri.

Pentru o vreme, Boyce a privit-o fix, plin de curiozitate, apoi a zâmbit şi s-a-ntors la vinul lui. Alys-cea-Plumburie şi-a strâns mai bine pe lângă trup mantia, să ţină la distanţă vântul îngheţat. După un timp, privind fix în adâncile depărtări, ea a văzut lumini mişcându-se pe fundalul munţilor de la miazănoapte. Şi-a adus aminte de poveştile pe care le întrezărise acolo, basmele pe care Boyce le invocase pentru ea din jocul umbrelor colorate. Erau poveşti mohorâte şi înfiorătoare. În tărâmurile pustiite nu putea exista nici un alt soi.

În cele din urmă, o altă lumină i-a sărit în ochi. O împăienjenire spre soare-răsare, pală şi de rău vestitoare. Răsărea Luna.

Alys-cea-Plumburie a privit fix, calmă, dincolo de muribundul foc de tabără. Boyce începuse să se transforme.

Ea a privit cum trupul lui se contorsiona în timp ce oasele şi muşchii i se metamorfozau înăuntru, a privit cum părul lui alb-pal creşte mai lung şi tot mai lung, a privit cum lenevosul lui zâmbet se transformă-ntr-un rânjet roşu, larg, care-i despică chipu-n două, a văzut cum caninii i se lungesc-prelungesc şi cum limba îi iese, atârnând, afară, a privit cum cupa de vin îi cade în timp ce mâinile i se topesc şi i se chircesc, şi devin labe. El a vrut să spună ceva, dar n-a mai apucat să scoată nicio vorbă, ci doar un mârâit grav, răguşit, ca un hohot de râs, pe jumătate omenesc, pe jumătate bestial. Apoi şi-a dat capul pe spate şi a scos un urlet, şi-a sfâşiat hainele până când acestea au rămas atârnând, numai zdrenţe de jur împrejurul său şi, deodată, el nu mai era deloc Boyce. De partea cealaltă a focului, în faţa lui Alys-cea-Plumburie, stătea lupul, o uriaşă bestie albă flocoasă, înc-o dată şi jumătate cât un lup obişnuit, cu o tăietură roşie, sălbatică în chip de gură şi cu ochi stacojii strălucitori. Alys-cea-Plumburie s-a holbat în acei ochi în timp ce se ridica în picioare şi-şi scutura praful din mantia-i de pene. Erau ochi atotştiutori, vicleni, înţelepţi. În străfundul lor a văzut un zâmbet, un zâmbet care presupunea prea multe.

Un zâmbet care presupunea mult prea multe.

Lupul a urlat încă o dată, un sunet lung, sălbatic, exact de dincolo de jăraticul focului pe care-l aţâţase.

Alys-cea-Plumburie şi-a azvârlit braţele-n lături, cu mantia strânsă-n mâini, şi s-a transformat.

Preschimbarea ei s-a petrecut mai rapid decât a lui, gata aproape imediat după ce-ncepuse, dar pentru Alys-cea-Plumburie a durat o veşnicie. În primul rând, a fost ciudata gâtuire, senzaţia de încleire simţită când mantia i s-a lipit de piele, apoi ameţeala şi o slăbiciune neobişnuită, fluidă simţită-n timp ce muşchii începeau să-i gonească şi să-i curgă, şi să se remodeleze. Şi, în cele din urmă, euforia, pe măsură ce puterea o lua cu asalt şi-ncepea să curgă prin venele ei, un vin mai

nemilos şi mai fierbinte, şi mai sălbatic decât licoarea amărâtă pe care Boyce o fiersese şi-o dresese deasupra focului.

A bătut din măreţele aripi argintii care aveau pană de pană vârful parcă muiat în negru, iar colbul s-a tulburat şi s-a-nvolburat în timp ce ea se înălţa în lumina Lunii, sus, tot mai sus, către siguranţa de dincolo de saltul lupului alb, sus, tot mai sus, până când ruinele s-au tot chircit de-au devenit cu totul şi cu totul neimportante undeva, jos, dedesubtul ei. Vântul a cuprins-o strâns, dezmierdând-o cu tremurătoare mâini de gheaţă, iar ea i s-a predat şi s-a avântat în zbor. Uriaşele-i aripi se îndestulau cu melodia înspăimântătoare a tărâmurilor pustiite, care-o purta mai sus şi tot mai sus. Ciocul ei curbat, crud se deschidea şi se-nchidea şi se deschidea iarăşi, deşi nu-i scăpa niciun sunet. Se rotea în înaltul cerului, beată de zbor. Ochii ei, mai pătrunzători decât ar putea fi vreodat' orice ochi omenesc, zăreau la mare depărtare, spionau tainele din fiece umbră, zăreau toate vietăţile muribunde sau pe jumătate moarte care se deplasau şi-şi târşâiau picioarele de-a lungul şi de-a latul feţei sterpe a tărâmurilor pustiite. Draperiile de lumină de la miazănoapte dansau dinaintea ei, de-o mie de ori mai strălucitoare şi mult mai minunate decât fuseseră vreodată înainte, pe când n-avea pentru a le privi decât înceţoşaţii ochi ai micuţei creaturi denumite Alyscea-Plumburie. Dorea să zboare spre ele, să se avânte tot mai sus, spre miazănoapte şi mai spre miazănoapte şi tot mai spre miazănoapte, să dănţuiască printre acele lumini, să le sfâşie cu ghearele în strălucitoare fâşii-fâşiuţe.

Şi-a ridicat ghearele ca într-o provocare la luptă. Lungi şi periculos de curbate erau, şi ca briciul de tăioase, iar lumina Lunii sclipea pe lungimea lor, pală pe argintul acela. Şi-atunci şi-a adus aminte, aşa că, fără tragere de inimă, a cârmit-o într-un cerc uriaş, întorcându-se cu spatele către luminile de la miazănoapte care-o chemau la ele. Aripile-i au bătut şi-au bătut din nou şi ea a început să coboare, scoţând ţipete stridente în aerul nopţii, plonjând spre prada sa.

L-a văzut departe, jos, sub ea, o formă albă-pal care gonea ca vântul şi ca gândul, cât mai departe de căruţă, cât mai departe de foc,

căutându-şi adăpostul şi siguranţa în tărâmurile pustiite. Era puternic şi neobosit, iar picioarele-i lungi şi puternice îl purtau înainte într-un pas rapid şi neşovăielnic ce înghiţea milele de parcă nici n-ar fi fost. Deja străbătuse o mare distanţă de la tabăra lor. Dar, oricât de iute ar fi fost, ea era încă şi mai iute. La urma urmelor, el nu era decât un biet lup, câtă vreme ea era vântoasa însăşi.

S-a pogorât într-o tăcere mormântală, tăind vântul ca un cuţit, cu ghearele-i de argint întinse. Dar lupul trebuie că-i spionase umbra ce se-ndrepta iute, în linie dreaptă spre el, clar conturată de lumina Lunii, pentru că, atunci când s-a apropiat, a ţâşnit nebuneşte înainte, mânat de groază. Zadarnic. Alerga deja cât de repede-i era posibil când i-a trecut pe deasupra, zgrepţănându-l cu ghearele care au trecut prin blană şi carnea contorsionată ca zece strălucitoare săbii de argint. Iar el n-a mai putut să ţină pasul şi s-a împleticit, şi s-a prăbuşit.

A bătut din aripi şi a dat un ocol pe deasupra înc-o dată şi, cât a făcut asta, lupul s-a ridicat în picioare şi s-a holbat la înspăimântătoarea ei siluetă neagră, cu Luna-n spate, ochii lui fiind acum mai strălucitori decât oricând, febrili din cauza spaimei. Lupul şi-a dat capul pe spate şi a scos un urlet sângeros şi disperat care cerşea milă.

Ea însă nu avea pic de milă. S-a pogorât jos, tot mai jos, cu ghearele muiate-n sânge, ciocul căscat pentru-a despica şi-a sfâşia. Lupul a aşteptat-o şi, arătându-şi colţii şi încercând să muşte, a sărit spre-a o întâlni în picajul său. Nu se putea pune însă cu ea.

L-a sfâşiat în treacăt, susţrăgându-i-se apoi lesne şi deschizând încă cinci răni lungi ce s-au umplut iute cu sânge.

Şi când s-a reîntors, era deja prea slăbit pentru a mai fugi, prea slăbit pentru a se mai ridica împotriva-i. Dar a privit-o cum se roteşte şi plonjează şi uriaşul său trup flocos a tremurat chiar înainte ca ea să lovească.

În cele din urmă, ochii i s-au deschis, împăienjeniţi şi umezi. A scos un geamăt şi s-a mişcat de-abia perceptibil. Se crăpa de ziuă şi era din nou în tabără, zăcând lângă foc. Alys-cea-Plumburie a venit la el când l-a auzit cum se mişcă, a îngenuncheat şi i-a ridicat capul. I-a apropiat o cupă cu vin de buze până când el a băut pe săturate.

Când Boyce s-a întins din nou pe spate, ea a putut citi mirarea în ochii lui, surpriza la descoperirea faptului că mai era încă în viață.

– Știai, a murmurat vânătorul cu glas răguşit. Știai... ce eram.

– Da, a răspuns Alys-cea-Plumburie.

Era din nou ea însăşi: o femeie micuță, firavă şi, cumva, fără de vârstă, cu ochi mari, plumburii, învelmântată-ntr-o stofă spălăcită. Mantia din pene era din nou pusă la păstrare, ghearele de argint nu-i mai împodobeau degetele.

Boyce a încercat să se ridice în capul oaselor, s-a cutremurat de durere şi s-a aşezat din nou pe spate, pe pătura pe care ea i-o aşternuse dedesubt:

– Am crezut... am crezut c-am murit, a şoptit bărbatul.

– Ai fost aproape mort, a replicat Alys-cea-Plumburie.

– Argintul, a spus el cu amărăciune. Argintul spintecă şi arde atât de cumplit!

– Da.

– Dar m-ai salvat! a rostit, nelămurit.

– M-am preschimbat la loc în mine însămi şi te-am adus înapoi aici şi te-am îngrijit.

Boyce a zâmbit, deşi era doar o palidă stafie a vechiului său zâmbet:

– Te transformi după cum ți-e voia, a remarcat, minunându-se. Oh, ăsta-i un talent pentru care-aş face moarte de om, Alys-cea-Plumburie!

Ea n-a spus nimic.

– Era prea în câmp deschis aici, a continuat Boyce. Ar fi trebuit să te duc în altă parte. Dac-ar fi existat adăpost... construcții, o pădure, ceva, orice... atunci nu ți-ar fi fost aşa de uşor să mă dobori.

– Am şi alte piei, i-a dat răspuns Alys-cea-Plumburie. Un urs, o felină. N-ar fi contat deloc.

– Ah! a exclamat Boyce şi şi-a închis ochii. Când i-a deschis din nou, s-a căznit să schimonosească un zâmbet contorsionat: Erai atât de frumoasă, Alys-cea-Plumburie! Te-am privit lungă vreme cum zburai înainte de a înțelege ce însemna asta şi-a început să alerg. Mi-era greu

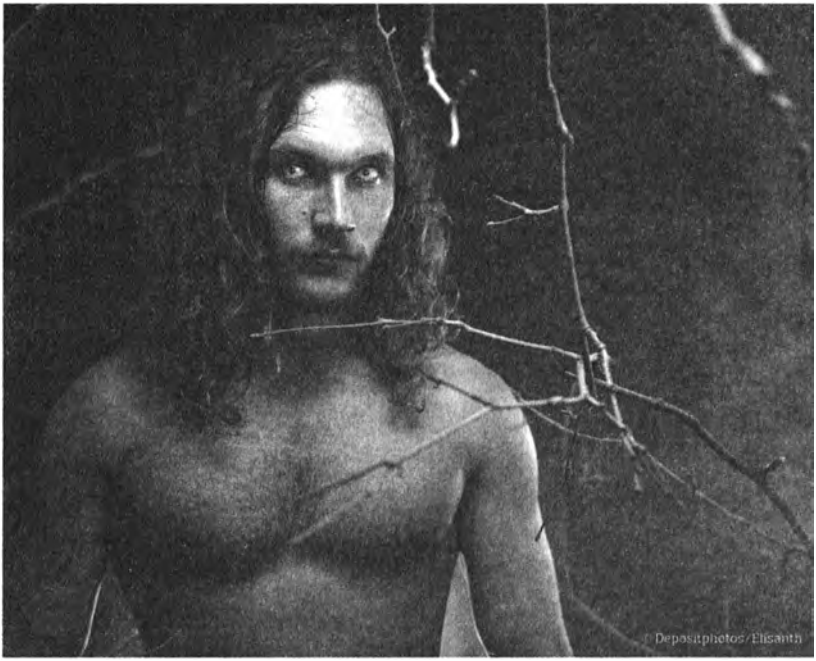

să-mi iau ochii de la tine. Ştiam că erai pieirea mea, şi, cu toate astea, nu-mi puteam dezlipi privirea. Atât de frumoasă! Toată numai fum şi argint, cu vâlvătaie-n ochi. Ultima oară, în timp ce mă uitam cum te prăvăleai asupra-mi, eram aproape bucuros. Mai bine-i să pieri de mâna cuiva atât de înfricoşător şi de falnic, mi-am zis, decât din cauza vreunui spadasin netrebnic şi mizerabil şi din cauza băţului său ascuţit de-argint.

– Îmi pare rău, a recunoscut Alys-cea-Plumburie.

– Nu, i-a tăiat-o Boyce iute. E mai bine că m-ai salvat. O să vezi, o să mă-ntremez repejor. Până şi rănile provocate de-argint sângerează doar puţină vreme. Apoi vom fi împreună.

– Eşti încă slăbit, i-a spus Alys-cea-Plumburie. Dormi!

– Da, a încuviinţat el, i-a zâmbit şi şi-a-nchis ochii.

Trecuseră ore bune când, în cele din urmă, Boyce s-a deşteptat din nou. Era mult mai în putere, iar rănile aproape i se vindecaseră. Dar când a-ncercat să se ridice, n-a putut. Era legat fedeleş în locul acela,

cu mâinile şi picioarele depărtate şi bine cetluite de ţăruşi bătuţi-n pământul dur şi cenuşiu.

Alys-cea-Plumburie îl privea cum descoperea toate acestea, îl auzea cum urlă, scos din minţi. A venit la el, i-a ridicat capul şi i-a mai dat nişte vin.

Când femeia s-a mişcat din nou, capul lui s-a răsucit de jur împrejur, sălbatic, în timp ce se holba la legăturile sale şi-apoi la ea:

– Ce-ai făcut? a urlat din toţi rărunchii.

Alys-cea-Plumburie n-a scos o vorbă.

– De ce? a vrut să ştie. Nu înţeleg, Alys. De ce? M-ai salvat, m-ai îngrijit şi-acum sunt legat fedeleş.

– N-o să-ţi placă răspunsul meu, Boyce.

– Luna! a exclamat el, frenetic. Te temi de ce s-ar putea-ntâmpla la noapte, când mă voi schimba din nou, a spus şi-a zâmbit, mulţumit că-şi dăduse seama despre ce era vorba. Nu te prosti. Nu te-aş vătăma în niciun fel, nu acum, după tot ce s-a-ntâmplat între noi, după ce am aflat tot ceea ce-am aflat. Suntem făcuţi unul pentru celălalt, Alys. Suntem asemenea, tu şi cu mine. Am privit împreună luminile şi te-am văzut zburând! Trebuie să ne-ncredem unul în altul! Dă-mi drumul!

Alys-cea-Plumburie s-a-ncruntat şi a oftat, şi nu i-a dat niciun răspuns.

Boyce s-a holbat la ea, fără să-nţeleagă:

– De ce? a-ntrebat din nou. Dezleagă-mă, Alys, îngăduie-mi să-ţi dovedesc adevărul spuselor mele. Nu ai a te teme de mine.

– Nu mă tem de tine, Boyce, i-a spus cu tristeţe.

– Prea bine, a spus el din nou, cu-nfocare. Atunci slobozeşte-mă şi transformă-te-mpreună cu mine. Preschimbă-te-ntr-o mare felină-n noaptea asta şi aleargă lângă mine, vânează cu mine. Pot să te călăuzesc spre prăzi la care nici n-ai visat vreodată. Sunt atâtea lucruri pe care le putem împărtăşi! Tu ai simţit cum e să te preschimbi, cunoşti adevărul transformării, i-ai gustat puterea, libertatea, ai văzut luminile prin ochii fiarei, ai mirosit sângele proaspăt, te-ai veselit, mândră, c-ai ucis. Tu ştii... libertatea... beţia întregii metamorfoze... tu ştii... totul...

– Ştiu, a recunoscut Alys-cea-Plumburie.

– Păi, atunci slobozeşte-mă de aici! Suntem făcuţi unul pentru altul, tu şi eu. Vom trăi împreună, vom iubi împreună, vom vâna împreună.

Alys-cea-Plumburie a clătinat din cap.

– Nu pricep, a exclamat Boyce. S-a căznit să se ridice, trăgând nebuneşte de legăturile sale, a suduit, apoi s-a prăbuşit înapoi: Sunt hidos? Mă găseşti hain, neatrăgător?

– Nu.

– Atunci care-i pricina? a-ntrebat cu amărăciune. Alte femei m-au iubit, m-au găsit chipeş. Domniţe frumoase, bogate, cele mai mândre din tot ţinutul. Toate m-au dorit, chiar şi-atunci când ştiau.

– Dar tu n-ai răspuns niciodată cu aceeaşi dragoste, Boyce, i-a zis femeia.

– Nu, a recunoscut vânătorul. Le-am iubit oarecum. Nu le-am trădat nicicând încrederea, dacă la asta te gândeai. Mi-am găsit prada aici, în tărâmurile pustiite, nu din rândul celor cărora le-a păsat de mine. Boyce simţea povara ochilor lui Alys-cea-Plumburie asupra-i, aşa că a continuat: Cum le-aş fi putut iubi mai mult decât am făcut-o? a-ntrebat, pătimaş. Doar nu puteau cunoaşte decât jumătate din mine, doar jumătatea care trăia în oraş şi iubea vinul şi cântecul, şi aşternuturile-nmiresmate. Tot restul meu trăia aici, afară, în tărâmurile pustiite şi ştia lucruri pe care ele, biete făpturi catifelate, nu le-ar fi putut cunoaşte nicicând. Le-am spus asta, acelora care m-au strâns amarnic cu uşa. Pentru a se uni cu mine pe de-a-ntregul ar fi trebuit să gonească şi să vâneze alături de mine. Ca tine. Dă-mi drumul, Alys! Avântă-te-n zbor pentru mine, priveşte-mă cum alerg! Vânează cu mine!

Alys-cea-Plumburie s-a ridicat şi-a oftat:

– Îmi pare tare rău, Boyce! Te-aş cruţa de-aş putea, dar ceea ce trebuie să se-ntâmple trebuie să se-ntâmple. De-ai fi murit azi-noapte, ar fi fost în van. Făpturile moarte n-au nicio putere. Noapte şi zi, negru şi alb, ele sunt slabe. Toată puterea provine din tărâmul dintre acestea, din amurg, din umbră, din îngrozitorul loc dintre viaţă şi moarte. Din cenuşiu-plumburiu, Boyce, din plumburiu.

El a tras din nou cu sălbăticie de legăturile sale şi a-nceput să verse lacrimi şi să blesteme, şi să scrâşnească din dinţi. Alys-cea-Plumburie s-a răsucit pe călcâie şi a căutat izolarea oferită de căruţa sa. A rămas acolo ore-n şir, stând jos, singură, pe-ntuneric, şi ascultându-l pe Boyce cum suduie şi ţipă după ea ameninţări şi implorări, şi declaraţii de iubire. Alys-cea-Plumburie a rămas înăuntru până când Luna se-nălţase de multişor. Nu voia să-l privească pe vânător cum se transformă, să vadă cum umanitatea se scurge din el pentru ultima oară.

În cele din urmă, ţipetele lui au devenit urlete, bestiale şi nestăvilite, şi-ncărcate de durere. Şi-acela a fost momentul când Alys-cea-Plumburie a ieşit din nou afară. Luna plină arunca o palidă lumină slabă asupra întregii scene. Legat fedeleş de pământul dur, măreţul lup alb se zvârcolea şi urla, şi se lupta, şi se holba la ea cu stacojiii săi ochi flămânzi.

Alys-cea-Plumburie s-a-ndreptat spre el, calmă. În mâini ţinea un lung cuţit de argint pentru jupuit, cu lama gravată cu rune fine şi elegante.

Atunci când el a încetat, în cele din urmă, să se mai lupte, treaba a mers mai iute, dar tot a durat o lungă şi sângeroasă noapte. L-a omorât în chiar clipa în care a terminat ce-avusese de făcut, înainte ca zorile să se ivească şi să-l schimbe la loc şi să-i dea înapoi un glas omenesc cu care să-şi plângă chinurile morţii. Apoi Alys-cea-Plumburie a atârnat pielea bună de tăbăcit, şi-a scos uneltele şi a săpat un mormânt adânc, adânc în pământul bătucit şi rece peste care a adunat morman de pietre şi bucăţi desprinse de zidărie, pentru a-l proteja de vietăţile care rătăcesc prin tărâmurile pustiite, de strigoii şi de ciorile negre ce se hrănesc cu cadavre, şi de alte creaturi care nu dau înapoi de la a mânca niscai carne moartă. I-a luat aproape toată ziua să-l îngroape, căci pământul era, într-adevăr, foarte tare şi chiar în timp ce lucra ea ştia prea bine că era o muncă fără sorţi de izbândă.

Iar atunci când treaba fusese, în cele din urmă, terminată şi amurgul aproape coborâse din nou, a intrat încă o dată în căruţa sa şi s-a întors înveşmântată-n măreaţa sa mantie dintr-o mie de pene de argint cu vârfurile muiate-n negru. Apoi s-a metamorfozat şi a zburat, a zburat un zbor neistovit şi feroce, scăldat în lumini bizare şi-mpreunat cu

bezna. Toată noaptea a zburat sub o Lună plină şi batjocoritoare şi chiar înainte de ivirea zorilor a mai ţipat pentru ultima oară, un ţipăt ascuţit de deznădejde şi chin, care răsuna şi bocea pe tăişul ascuţit al vântului şi-şi schimba mereu tonul.

Probabil că Jerais se temea de ceea ce ea avea să-i dea, pentru că nu s-a întors de unul singur la Alys-cea-Plumburie. A adus cu el doi cavaleri, un bărbat uriaş în alb, al cărui scut reprezenta un craniu sculptat din gheaţă, şi un altul în porfiră, al cărui blazon era un bărbat cuprins de flăcări. Cei doi au rămas în picioare la uşă, tăcuţi şi cu coifurile pe cap, în timp ce Jerais se-apropia de Alys-cea-Plumburie cu precauţie.

– Ei bine? a-ntrebat-o.

În poala ei stătea o blană de lup, o piele bună de tăbăcit a unei fiare teribil de uriaşe, albă toată ca zăpada de pe piscurile munţilor. Alys-cea-Plumburie s-a ridicat în picioare şi i-a oferit

pielea lui Jerais-cel-Albastru, lăsând-o să cadă-n falduri peste braţul lui întins:

– Să-i spui Domniţei Melange să se taie şi să-şi picure sângele pe această piele. Să facă asta când răsare Luna plină şi-atunci puterea va fi a ei. N-are nevoie decât să poarte blana ca pe-o mantie şi-apoi să-şi dorească stăruitor metamorfoza. Zi sau noapte, Lună plină sau nicio rază de lună, nimic nu va mai conta.

Jerais a privit greaua piele albă bună de tăbăcit şi a zâmbit împietrit:

– O blană de lup? Nu m-am aşteptat la una ca asta. Credeam c-o să fie vorba de vreo poţiune, de vreun descântec.

– Nu, a spus Alys-cea-Plumburie. Pielea unui licantrop.

– Un licantrop? Gura lui Jerais s-a strâmbat într-un mod neobişnuit şi-n ochii săi pătrunzători ca safirul a apărut o scânteie: Ei bine, Alys-cea-Plumburie, ai făcut ceea ce Domniţa Melange a

cerut, dar pe mine m-ai dezamăgit. Nu te-am plătit ca să ai succes. Dă-mi înapoi nestemata.

– Nu, a spus Alys-cea-Plumburie. Am câştigat-o pe deplin, Jerais.

– Dar nu am primit ceea ce am cerut.

– Ai ceea ce ţi-ai dorit şi exact asta este ceea ce ţi-am promis. Ochii ei plumburii i-au întâlnit, fără teamă, pe ai lui: Ai crezut că eşecul meu te va ajuta să obţii ceea ce-ţi doreai cu adevărat şi că succesul meu îţi va pecetlui soarta. Te-ai înşelat.

Jerais a privit-o, amuzat:

– Şi ce-mi doresc cu adevărat?

– Pe Domniţa Melange, a spus Alys-cea-Plumburie. Ai fost doar un iubit printre mulţi alţii, dar voiai mai mult. Tu voiai totul. Ştiai că eşti pe locul al doilea în inima ei. Am schimbat asta. Întoarce-te la ea acum şi du-i lucrul pe care şi l-a cumpărat.

În ziua aceea s-au auzit amarnice tânguiri din înaltul donjon de pe munte, când Jerais-cel-Albastru a îngenuncheat în faţa Domniţei Melange şi i-a întins o blană de lup alb. Dar, atunci când ţipetele şi jelania, şi bocetele au luat sfârşit, domniţa a luat uriaşa mantie pală şi a sângerat peste ea şi a învăţat căile transformării. Nu era împreunarea pe care şi-o dorise, dar era totuşi o împreunare. Aşa că în fiece noapte ea umbla după pradă peste parapete şi pe coastele muntelui, iar târgoveţii spuneau că urletul îi era înnebunit de durere.

Iar Jerais-cel-Albastru, care s-a cununat cu ea la o lună după ce Alys-cea-Plumburie se întorsese din tărâmurile pustiite, stă, în timpul zilei, alături de o nebună în marea sală şi îşi ferecă uşile noaptea, de groaza ochilor roşii febrili ai nevestei sale şi nu mai vânează deloc, nici nu mai râde şi nici nu mai râvneşte trup de femeie.

De la Alys-cea-Plumburie poţi cumpăra orice ţi-ar putea pofti inima.

Dar e mai bine să n-o faci.

Traducere de ALINA SÂRBU

LITERATURA DARK FANTASY

Antieroi şi creaturi ale nopții în întunecate lumi imaginare

OLIVIU CRÂZNIC

Dark fantasy („fantasticul întunecat", în traducere aproximativă) reprezintă o subspecie literară care combină într-un mod adecvat elemente *fantasy* („fantastice", „de basm" – în sensul apropiat basmului cult; probabil că, în vederea evitării disputelor şi a confuziilor, cuvântul „fantasy" utilizat pentru identificarea unei specii literare va rămâne şi pe viitor netradus, folosit ca atare) cu elemente *horror* („de groază"), rezultatul fiind întotdeauna o operă dominată de o atmosferă tenebroasă, sumbră, operă în care intervine în mod constant supranaturalul şi care este plasată într-o lume imaginată de autor.

În ceea ce priveşte încadrarea fantasticului ca specie şi a fantasticului întunecat ca *sub*specie literară, şi nu ca gen, respectiv subgen literar, menționez aici că, în prezent cel puțin, teoria literară românească consacrată nu recunoaşte decât trei genuri aferente beletristicii, enumerate *limitativ*: epic, liric şi dramatic. În schimb, specia reprezintă o subdiviziune a genului, cuprinzând o categorie de opere literare cu

trăsături similare certe, opere grupate după diverse criterii, cum ar fi dimensiunile, tematica ş.a. Astfel, putem avea de a face, în cazul aceleiaşi scrieri, cu specia literară „roman" (dacă ne raportăm la specie din punctul de vedere al dimensiunii) şi, totodată, cu specia literară „fantasy" (dacă ne raportăm la specie din punctul de vedere al tematicii).

De asemenea, constituind, practic, o întrepătrundere a *două* specii literare, nu este de mirare că literatura dark fantasy s-a dezvoltat pe două paliere distincte, anume un tip de dark fantasy care are la bază literatura „de groază", şi altul care are la bază literatura fantastică/fantasy – după cum vom vedea în cele care urmează. Înainte de a analiza acest aspect însă, vom efectua o prezentare – absolut necesară – a caracteristicilor fantasticului întunecat în opoziţie cu trăsăturile esenţiale ale altor categorii de opere literare de factură similară.

Caracteristici şi delimitări

Dacă recunoaşterea elementelor supranaturale într-o operă nu prezintă dificultate pentru nimeni, este ceva mai greu însă, chiar şi pentru specialişti, să se pună de acord asupra unei noţiuni inevitabil subiective, precum aceea de „atmosferă întunecată". Cu alte cuvinte, o atmosferă creată de un scriitor poate fi suficient de „întunecată" pentru ca un critic să îi eticheteze acestuia opera drept dark fantasy, în acelaşi timp *nu* îndeajuns de întunecată, din punctul de vedere al altui critic, pentru a fi asimilată acestui tip de literatură. De asemenea, se impun câteva precizări cu privire la semnificaţia exactă a termenului „lume imaginară". De aici, o sumedenie de opinii contradictorii în rândul celor preocupaţi de istoria şi teoria literară, dar şi numeroase confuzii în rândul cititorilor neiniţiaţi. Asemenea probleme apar mai cu seamă când este vorba să delimităm fantasticul întunecat de cele două specii literare care l-au zămislit – fantasy şi horror –, dar şi când este analizat comparativ cu strămoşul acestora, curentul gotic, ori cu subspecia literară înrudită „high/epic fantasy". În rândurile de mai jos, ne vom opri,

pe rând, asupra tuturor acestor patru „rivali", relevând asemănările şi deosebirile dintre „ei" şi literatura dark fantasy.

De ce nu „gothic", de ce nu „horror"?

Curentul gotic a apărut în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, odată cu reînvierea interesului pentru medievalism (unul dintre sensurile cuvântului englezesc „gothic" fiind chiar acela de „medieval"). Supranaturalul, teroarea sau neobişnuitul, trecute cu mare atenţie prin filtrul literaturii moderne pentru a li se acorda o minimă verosimilitate (puternic contrastantă cu abordările alegorice anterioare), au caracterizat – de la începuturi şi până în zilele noastre – un spectaculos traseu literar, permanent punctat de naşterea unor genii şi de publicarea unor capodopere care au rămas de-a lungul anilor (şi vor rămâne) repere esenţiale în cultura universală. Goticul este responsabil pentru naşterea a cel puţin două importante curente – simbolismul şi romantismul, aşa cum însişi fondatorii acestora admit, implicit sau chiar explicit, în scrierile lor. Tot din „poveştile de orori şi mistere" au derivat ulterior, cum era de aşteptat, horrorul, thrillerul şi, recent, specii literare precum „paranormal romance". Mai mult, există specialişti (B. Aldiss, de pildă) care consideră că science-fictionul reprezintă o proiectare în viitor a curentului gotic, având în vedere teme caracteristice precum invenţiile uimitoare, savanţii nebuni/excentrici ori castelul bântuit, acesta din urmă devenit, prin transpunere, staţie spaţială părăsită sau navă cosmică infestată cu monştri extratereştri. Practic, goticul a însumat, la bază, toată literatura care conţinea elemente fantastice strecurate într-un cadru relativ realist, ori cel puţin elemente ieşite din comun, din banalul cotidian. Şi, deşi a luat de-a lungul timpului variate chipuri, în unele cazuri transformându-se radical, goticul nu a murit niciodată – chiar în zilele noastre, nume precum cel al lui J.C. Oates sunt vehiculate în contextul Premiilor Nobel.

Luând toate cele de mai sus în consideraţie, nu este dificil să discernem un tipar evoluţionist, care porneşte de la gotic, trece prin horror şi ajunge la acel tip de dark fantasy în care elementul „groază" este

predominant, în dauna elementelor fantasy. Asemănările dintre cele trei categorii de opere asupra cărora ne oprim deocamdată sunt, fără îndoială, evidente: ele au în comun atmosfera „neagră", apăsătoare, împreună cu pericolele izvorând din neobişnuit. Cum însă dark fantasy nu şi-a ucis la naştere înaintaşii, descoperim, la fel de evidente, şi diferenţele.

În primul rând însă, pentru a înţelege distincţia în cauză, se impune a se face o altă delimitare, şi anume aceea între conceptele de „teroare", respectiv de „groază": în vreme ce *teroarea* precede evenimentele pentru a se contopi în final cu acestea, *groaza* se naşte din evenimente pentru a le supravieţui, după cum bine precizează A. Radcliffe. Astfel, e drept, avem certificată în comun, în cadrul categoriilor aflate sub lupă, existenţa unuia, a altuia sau a ambelor acestor concepte pe parcursul scrierii. Însă, dacă în literatura horror sunt utilizate ca *scop în sine*, în ideea de a înspăimânta cititorul sau de a-i stârni repulsie, goticul se slujeşte de teroare şi de groază pentru a transmite un *mesaj*, iar fantasticul întunecat – pentru a susţine o *poveste*. Scopul *per se*, mesajul sau povestea se pot regăsi în toate cele trei tipuri de opere, diferenţa o face însă *importanţa pe care o acordă scriitorul uneia sau alteia dintre aceste noţiuni*. Mai mult, dacă în gotic predomină de obicei teroarea, iar în horror – groaza, literatura dark fantasy tinde să le folosească fără discriminare şi în proporţii aproximativ egale, însă la un *grad de intensitate mai redus*. Concret, un roman dominat de eviscerări şi violuri va cădea mai degrabă în sfera horror, tot aşa cum un roman cu o atmosferă încărcată şi sumbră, în care au loc foarte puţine evenimente înainte de deznodământ, va aluneca, dimpotrivă, spre gotic. Putem, deci, concluziona că fantasticul întunecat reprezintă, şi din acest punct de vedere, o literatură de echilibru.

De aici, rezultă o altă caracteristică proprie tipologiei dark fantasy: prin definiţie, monştrii ne sunt prezentaţi în culori mai puţin revoltătoare, ei tind să devină cititorului *simpatici* sau se încearcă direct *prezentarea punctului lor de vedere* – chiar şi monştrii ar putea fi înţeleşi şi apreciaţi, dacă le înţelegem motivaţiile („doctrina prădătorului")... Pentru că, dacă autorul de horror se concentrează de cele mai multe ori

asupra trăirilor victimei, iar autorul de gotic încearcă să marşeze pe ceea ce îi rămâne în suflet supraviețuitorului, fantasticul întunecat are, dimpotrivă, pretenția de a releva dilemele şi percepțiile *agresorului*.

Unul dintre cele mai sigure mijloace de diferențiere în problema care ne interesează îl constituie analiza *lumii* create de scriitor. În dark fantasy, este fie una imaginară absolut, născută în întregime din mintea autorului şi abundând de creaturi ale beznei şi de întâmplări tenebroase (de obicei alcătuită după model medieval – cazul acelui dark fantasy dezvoltat din literatura fantasy), fie o lume imaginară construită în *interiorul* lumii reale (spre exemplu, o Americă a secolului al XXI-lea în care vampirii şi vârcolacii au fost oficial recunoscuți ori în care aceştia se amestecă şi trăiesc printre oameni fără ştirea muritorilor – caz pentru dark fantasy bazat pe literatura de groază). În schimb, atât horrorul, cât şi goticul îşi plasează acțiunea într-o lume realistă, potențând astfel efectele scrierii prin verosimilitatea ei şi compensând tot astfel lipsa de originalitate a decorului.

Şi, dacă tot am vorbit despre realism, notăm că putem avea atât horror (tema ucigaşilor în serie ş.a.) cât şi gotic (tema nobilului decadent ş.a.) realist absolut, lipsit de orice urmă a *supranaturalului* ori a lumii *imaginare* care în dark fantasy se pot regăsi drept elemente-cheie.

Fantasy, epic fantasy, dark fantasy

Prin „fantasy" înțelegem o specie literară a cărei acțiune este plasată într-o lume imaginară (de obicei devansată tehnologic, de tip antic sau medieval, ori într-o lume reală alcătuită „altfel-decât-o-ştim"), o lume în care supranaturalul este acceptat de protagonişti ca făcând parte din viața de zi cu zi.

Care sunt caracteristicile unei lucrări dark fantasy (în special a *acelor* lucrări derivate din fantasy) în raport cu literatura fantasy în general? Fără a fi facilă în nici un fel, diferențierea nu este nici imposibilă.

Astfel, se pot reitera, cu o precizare necesară, două dintre trăsăturile menționate anterior: în dark fantasy, elemente precum teroarea şi groaza, ocultul şi creaturile nopții se regăsesc într-un procent mult mai

mare decât într-un fantasy clasic, iar atmosfera are un plus de „întuneric" (se poate spune că avem de efectuat, bazându-ne pe acest criteriu, o analiză *cantitativă* – cu cât identificăm mai multe elemente specifice literaturii horror într-o scriere fantasy şi cu cât este mai mare rolul acestora în economia scrierii, cu atât mai mult putem să o încadrăm la categoria „dark"); rămâne valabilă „doctrina prădătorului".

Totuşi, nu ne putem opri aici cu studierea problemei, deoarece am risca să pierdem din vedere un aspect extrem de important – faptul că operele dark fantasy pot exista şi în lipsa creaturilor beznei. Pentru că, dacă horrorul şi goticul pot fi exclusiv realiste din toate punctele de vedere, literatura dark fanţasy poate să existe într-o întunecată lume imaginară dominată de supranatural, *fără însă ca vreunul dintre protagonişti să fie o fiinţă supranaturală*: mai exact, monştrii pot fi înlocuiţi cu antieroi („eroi" lipsiţi de calităţile atribuite în mod obişnuit acestor personaje arhetipale – precum curajul, altruismul, onoarea etc.), iar atmosfera apăsătoare poate fi realizată prin plasarea, în lumea *imaginară*, a unor fapte şi întâmplări deosebit de tragice, imorale etc. (observăm că rămâne neschimbată prezenţa lumii fictive ca şi noţiune de bază a subspeciei literare).

O problemă care se pune în mod constant este separarea fantasticului întunecat de ceea ce se numeşte în mod obişnuit „epic fantasy" sau „high fantasy", adică o creaţie fantasy monumentală, plasată într-un univers închipuit în care Binele şi Răul se confruntă la scară largă, de obicei miza fiind respectiv universul însuşi. Este însă o *falsă* problemă, izvorâtă dintr-o slabă cunoaştere a premiselor în cauză: literatura dark fantasy face parte dintre subspeciile literare clasificate după criteriul *temei*, pe când literatura high/epic fantasy se înscrie între subspeciile literare clasificate după criteriul *cadrului*. Ceea ce înseamnă că un roman, spre exemplu, poate fi fără probleme în acelaşi timp dark fantasy şi epic fantasy, dacă avem de a face cu o aventură grandioasă şi cu lupta Binelui împotriva Răului într-o lume imaginară şi întunecată, în care eroii au o morală dubioasă sau care este narată din punctul de vedere al „monstrului".

Concluzie?

Pentru o încadrare adecvată a unei opere ca aparţinând literaturii dark fantasy, nu este niciodată suficientă utilizarea unui singur criteriu, ci trebuie avute în vedere cât mai multe dintre aspectele prezentate mai sus, de preferinţă într-o analiză comparativă. Dar, cum întotdeauna este edificatoare puterea exemplului, vom continua expunerea noastră prin nume de autori şi titluri de opere reprezentative, ceea ce ar trebui să contribuie simţitor la perceperea corectă a fantasticului întunecat.

Opere şi reprezentanţi

Începuturile

Majoritatea specialiştilor o indică drept creatoare a literaturii dark fantasy pe Gertrude Barrows Bennett (1883–1948), apreciată de H.P. Lovecraft însuşi. Cele mai importante povestiri ale ei pot fi regăsite în culegerea *The Nightmare and Other Tales of Dark Fantasy*.

Printre autorii consideraţi responsabili cu impunerea denumirii „dark fantasy" în teoria literară se numără Charles L. Grant (1942–2006), care a atribuit-o, în mod programatic, propriilor opere, dezvoltând, prin aceasta, fantasticul întunecat bazat pe horror. Un bun exemplu dark fantasy desprins din opera lui Charles L. Grant îl constituie romanul *The Dark Cry of the Moon*, parte a seriei *Oxrun Station*, volumul tratând o poveste cu vârcolaci într-o suburbie a New Yorkului.

Popularizarea acestui gen de istorisiri, însă, îi va reveni scriitoarei Anne Rice, despre care vom discuta separat.

În acelaşi timp cu Grant, Karl Edward Wagner (1945–1994) şi-a asumat, mai mult sau mai puţin direct, responsabilitatea definitivării literaturii dark fantasy dominate de elemente fantastice. Mai mult decât atât, el a creat şi un personaj emblematic, Kane, un antierou conceput ca o replică întunecată a lui Conan Barbarul. Kane apare în trei romane (*Bloodstone*, *Dark Crusade* şi *Darkness Weaves*), în trei culegeri de povestiri (*Death Angel's Shadow*, *Night Winds* şi *The Book of Kane*) şi în

patru povestiri independente *Lacunae*, *At First Just Ghostly*, *Deep in the Depths of the Acme Warehouse* şi *The Gothic Touch*).

De mare ajutor în direcţia aleasă de Wagner s-a dovedit a fi şi Michael Moorcock (n. 1939), cu al său războinic Elric (care apare, de altfel, şi în *The Gothic Touch* a lui Wagner). Elric a câştigat popularitate suficientă pentru a apărea în benzi desenate şi pentru a constitui subiect pentru muzică, formaţii precum *Blind Guardian* compunând piese inspirate de aventurile lui. Saga lui Elric se regăseşte în următoarele opere: *Elric of Melniboné*, *The Fortress of the Pearl*, *The Sailor on the Seas of Fate*, *Elric at the End of Time*, *The Weird of the White Wolf*, *The Vanishing Tower (The Sleeping Sorceress)*, *The Revenge of the Rose*, *The Bane of the Black Sword*, *Stormbringer*.

Ulterior, o influenţă covârşitoare asupra direcţiei aveau să o aibă Glen Cook (n. 1944) şi, bineînţeles, G.R.R. Martin, dar ne vom referi la cei doi în alte secţiuni ale micului nostru studiu.

Plasat oarecum în echilibru între Grant şi Wagner, John Gardner (1933–1982) a abordat o poveste fantasy din perspectiva monstrului în *Grendel*, reinterpretând astfel legenda lui Beowulf.

Anne Rice

Odată cu deschiderea, în 1976, a seriei *Cronicile vampirilor*, prin publicarea celebrei de acum *Interviu cu un vampir*, Anne Rice a dat o nouă dimensiune literaturii „cu monştri", transformându-i pe aceştia, din orori însetate de sânge, în supereroi tragici, de tip byronian. Practic, aici îşi are originea popularitatea câştigată de „paranormal romance" sau de alte subspecii literare conexe din cadrul categoriei „fantasy", precum „urban" (de altfel, diferenţele dintre acestea şi tipul de „dark" practicat de Anne Rice sunt relativ minore, constând doar într-un „minus" al respectivelor subspecii literare la capitolul „horror").

The Vampire Chronicles reprezintă cea mai cunoscută serie a scriitoarei; personajul central fiind vampirul Lestat, saga cuprinde 10 titluri: *Interview with the Vampire* (*Interviu cu un vampir*, Ed. RAO; ecranizare cu Tom Cruise în rolul Lestat), *The Vampire Lestat* (*Vampirul Lestat*,

Ed. RAO), *The Queen of the Damned* (*Regina damnaților*, Ed. RAO; ecranizate cu Stuart Townsend în rolul Lestat), *The Tale of the Body Thief* (*Povestea hoțului de trupuri*, Ed. RAO), *Memnoch the Devil* (*Diavolul Memnoch*, Ed. RAO), *The Vampire Armand* (*Vampirul Armand*, Ed. RAO), *Merrick*, *Blood and Gold*, *Blackwood Farm*, *Blood Canticle*.

De succes s-au dovedit și seriile: *New Tales of the Vampires* (*Noile cronici ale vampirilor*) – *Pandora*, *Vittorio the Vampire* (*Vampirul Vittorio*, Ed. RAO); *Lives of the Mayfair Witches* (*Cronicile vrăjitoarelor*) – *The Witching Hour* (*Ora vrăjitoarelor*, Ed. RAO), *Lasher* (*Lasher*, Ed. RAO), *Taltos* (Taltos, Ed. RAO); *Songs of the Seraphim* (*Cântecele serafimului*) – *Angel Time* (*Vremea îngerului*, Ed. LedaBooks), *Of Love and Evil* (*Dragostea și răul*, Ed. LedaBooks); *The Wolf Gift Chronicles* – *The Wolf Gift*, *The Wolves of Midwinter*, respectiv romanele *The Mummy, or Ramses the Damned* (*Mumia sau Ramses cel Blestemat*, Ed. RAO) și *Servant of the Bones*.

Chelsea Quinn Yarbro și Laurell K. Hamilton

În urma freneziei stârnite de scrierile lui Rice, numeroase alte autoare au preluat conceptul și l-au aplicat după o viziune proprie ori au dezvoltat independent, paralel, un concept similar.

Exemplele sunt mult prea numeroase pentru a-și găsi locul aici, dar se cuvine să amintim pe Chelsea Quinn Yarbro, creatoarea ciclului *Saint-Germain* (care are în centru personajul istoric Contele de Saint-Germain, văzut însă drept vampir; la noi s-au tradus *Hotel Transylvania – Hotel Transilvania*, Ed. Nemira, și *The Palace – Palatul*, Ed. Nemira), dar și a vârcolacului din *The Godforsaken*, și pe Laurell K. Hamilton, creatoarea seriei *Anita Blake: Vampire Hunter*, serie care gravitează în jurul unui personaj feminin ce ajută Poliția într-o lume dominată de supranatural (la noi s-au tradus *Guilty Pleasures – Plăceri interzise*, Ed. Tritonic, și *The Laughing Corpse – Cadavrul care râde*, Ed. Tritonic).

Dintre numele noi şi mai puţin cunoscute, apărute în acelaşi trend Rice (în cadrul căruia, mai ales în ultima vreme, creaţiile a diverşi autori tind să semene între ele, datorită urmăririi mult prea strânse a unui tipar care promite a fi de succes), i-aş remarca pe Terrie Leigh Relf şi Henry Lewis Sanders, a căror *Blood Journey Saga* (*Blood Journey*; *The Ancient One*, Sam's Dot Publishing) atrage atenţia, în afara ingredientelor clasice pentru acest val, printr-un plus de erotism şi de brutalitate care fac notă distinctivă fără a cădea în exagerare, dar şi prin faptul că o mare parte a personajelor sunt români şi destulă acţiune se petrece în România.

Angela Carter

Substanţial diferite de majoritatea creaţiilor lansate pe piaţă în generaţia ei ori ulterior sunt scrierile dark fantasy ale Angelei Carter (prin inspiraţia din folclor şi profunzimea abordării), scrieri reunite în colecţia de povestiri *The Bloody Chamber and Other Stories* (*The Bloody Chamber*, *The Courtship of Mr Lyon*, *The Tiger's Bride*, *Puss-in-Boots*, *The Erl-King*, *The Snow Child*, *The Lady of the House of Love*, *The Werewolf*, *The Company of Wolves*, *Wolf-Alice*).

O parte dintre povestiri au fost ecranizate în *The Company of Wolves*, un excelent film cu Angela Lansbury, Stephen Rea şi David Warner în rolurile principale.

Stephen King

Până şi „Regele" horrorului contemporan, Stephen King însuşi, şi-a încercat talentul în aria dark fantasy, şi nu oricum, ci prin ceea ce el consideră a fi una dintre realizările sale de căpătâi – seria *The Dark Tower* (*Turnul întunecat*), care urmăreşte aventurile unui pistolar aflat în căutarea unui turn misterios, într-o lume „neagră" care combină caracteristici ale speciilor literare fantasy, horror şi western. Saga este conectată, direct sau indirect, la majoritatea lucrărilor lui Stephen King, prin personaje, locuri comune, referinţe etc. În prezent, *Turnul întunecat* numără opt cărţi: *The Gunslinger* (*Pistolarul*, Ed. Nemira), *The Drawing*

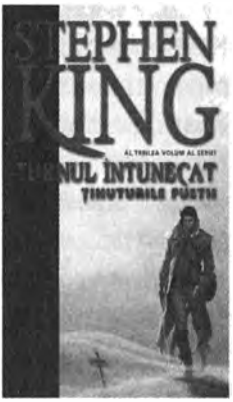

of the Three (*Alegerea celor trei*, Ed. Nemira), *The Waste Lands* (*Ţinuturile pustii*, Ed. Nemira), *Wizard and Glass* (*Vrăjitorul şi globul de cristal*, Ed. Nemira), *Wolves of the Calla*, *Song of Susannah*, *The Dark Tower* şi *The Wind Through the Keyhole*.

O altă creaţie semnificativă a lui King, încadrabilă în canoanele dark fantasy, o reprezintă *The Talisman* (*Talismanul*, Ed. Nemira), scrisă în colaborare cu Peter Straub. Aici întâlnim incursiunea unui băieţel într-o stranie şi ameninţătoare lume paralelă cunoscută sub numele de „Teritoriile", unde acesta întâlneşte, printre alţii, şi pe un fel de Huckleberry Finn-vârcolac. Autorii au asigurat cărţii şi o continuare, *Black House* (*Casa întunericului*, Ed. Nemira).

Joe Hill: *Horns*

Cum aşchia nu sare departe de trunchi, fiul lui Stephen King, Joe Hill, un scriitor care şi-a dobândit o reputaţie solidă prin merite proprii (inclusiv folosind un pseudonim care să nu permită cititorilor să ghicească cine îi este părinte), a atras atenţia iubitorilor dark fantasy cu o creaţie nu lipsită de importanţă pentru istoria literară: romanul *Horns* spune povestea unui personaj care, trezindu-se într-o dimineaţă după violarea şi uciderea misterioasă a prietenei sale, descoperă stupefiat că au

început să îi crească coarne şi că acesta nu este singurul atribut diavolesc dezvoltat.

Peter Straub, Clive Barker, Neil Gaiman

În afara colaborării cu Stephen King, Peter Straub iese în evidenţă în domeniul care ne interesează şi prin romanul său *Shadowland*, în care doi băieţi îşi petrec vacanţa cu unchiul unuia dintre ei, un iluzionist renumit – însă, pe măsură ce romanul progresează, începem să bănuim faptul că iluzionistul nu este chiar un iluzionist, ci, mai degrabă, un magician veritabil.

Unul dintre eternii rivali (în inimile cititorilor) ai lui Stephen King, şi anume Clive Barker, îşi joacă la rândul său „cărţile" pe tărâmul fantasticului întunecat prin romanul *Weaveworld*, unde tratează şi el o lume paralelă în care întâlnim numeroase referinţe religioase, şi prin *Imajica*, pe care autorul o consideră scrierea sa favorită.

Pentru cel puţin două repere dark fantasy este responsabil şi Neil Gaiman: *American Gods* (*Zei americani*, Ed. Tritonic), în care misteriosul protagonist Shadow, proaspăt eliberat din închisoare, călătoreşte printr-o Americă în care vechii zei îşi pierd puterile în faţa unora noi, născuţi din stilul de viaţă modern şi din tehnologie, şi *The Graveyard Book* (*Cartea cimitirului*, Ed. Nemira), o *Cartea junglei* întunecată, în care un copil, căutat de cel care i-a ucis familia, este adoptat de „locatarii" unui cimitir.

Antologiile Ellen Datlow

Recunoscută pe plan mondial drept unul dintre cei mai importanţi antologatori de horror şi fantasy, Ellen Datlow este, prin definiţie, şi un expert în fantasticul întunecat, majoritatea antologiilor coordonate de ea conţinând numeroase povestiri dark fantasy, nu de puţine ori regăsindu-se sub bagheta ei şi autori dintre cei amintiţi în paginile de faţă. Enumerăm aici, cu titlu exemplificativ, antologiile *Blood is Not Enough*, *A Whisper of Blood*, *Blood and Other Cravings*, *The Dark*, *Inferno* (*Inferno*, Ed. Nemira), *Darkness*, *Haunted Legends* (colaborare cu Nick Mamatas),

Supernatural Noir, seriile *The Year's Best Fantasy and Horror* (Ellen Datlow, Kelly Link, Gavin Grant – *The Year's Best Fantasy and Horror Vol. 1*, Ellen Datlow – *The Year's Best Fantasy and Horror Vol. 2-3*, Ed. Nemira) şi *The Best Horror of the Year*. De la vampiri la stafii, din lumi medievale în imaginare lumi moderne, creaturile nopţii îşi dau întâlnire în decoruri propice, sub pana unor nume ilustre, selectate cu grijă şi profesionalism.

China Miéville şi Dan Simmons

Scriitor specializat în „new weird", China Miéville ne face cunoştinţă în *King Rat* (*King Rat*, Ed. Tritonic) cu un om-şobolan şi cu Londra anilor '90, de la acoperişurile clădirilor şi până în adâncurile canalelor acesteia.

În acelaşi timp, creaţii semnate de Dan Simmons (autorul *Cânturilor Hyperion – The Hyperion Cantos*, primele două titluri din serie apărând şi la Ed. Nemira), precum *The Terror* (expediţia lui Sir John Franklin în Arctica, decimată de un monstru local) şi *Drood* (*Drood*, Ed. Nemira; ultimii ani din viaţa lui Charles Dickens văzuţi într-o manieră fantastică din perspectiva colegului, prietenului şi rivalului său scriitor, Wilkie Collins) pot fi la fel de bine încadrate la dark fantasy (din punctul de vedere al tematicii), ca şi la „fantasy istoric" (din punctul de vedere al contextului şi realizării).

Raymond E. Feist şi Charles de Lint

Dacă scriitorii luaţi în consideraţie până acum au avut în comun, după cum bine s-a putut observa, predilecţia pentru horror, Raymond E. Feist, dimpotrivă, provine strict din zona fantasy. În *Faerie Tale*, el ne prezintă povestea unei familii care se întoarce, în căutarea unei vieţi liniştite, în oraşul natal, dar noul cămin se dovedeşte a fi unul deopotrivă neobişnuit şi primejdios, contrar tuturor aparenţelor, cu atât mai mult cu cât în adâncurile pădurii pândesc ameninţări străvechi, gata să rupă bariera fragilă dintre lumea fantastică şi cea a oamenilor.

Specializat mai degrabă în urban fantasy, notă discordantă faţă de colegii săi face şi Charles de Lint, cu mai multe romane dark fantasy: *Angel of Darkness*, *From a Whisper to a Scream* şi *I'll Be Watching You*, dar mai ales cu *Wolf Moon*, povestea unui vârcolac hăituit care încearcă să se împace cu propria natură, după ce a fost respins de toţi cei dragi lui.

Astfel, cu aceste nume „intermediare" în portofoliu, putem realiza trecerea graduală de la literatura dark fantasy bazată pe elemente horror către „colega" ei bazată pe elemente fantasy, mai exact spre acel dark fantasy „medieval", aflat în mare vogă în acest moment printre cititorii din România.

Glen Cook şi „Compania neagră"

Un „Sven Hassel al fantasy-ului", Glen Cook a influenţat radical, prin *The Black Company* (*Compania neagră*), specia literară în cauză, adăugându-i o abordare militară şi creând o combinaţie dark/epic care avea să modeleze, ulterior, direct sau indirect, creaţiile a numeroşi mari scriitori din acest domeniu. Saga sa urmăreşte povestea unui grup de mercenari de elită, într-o lume în care Binele şi Răul sunt noţiuni lipsite de substanţă.

Seria cuprinde nouă volume, împărţite în trei grupe inegale, şi o continuare concentrată într-un singur volum, care serveşte, în fapt, drept epilog al „trilogiei": *The Books of the North* (*The Black Company – Compania neagră*, Ed. Millennium Books; *Shadows Linger – Umbre*

stăruitoare, Ed. Millennium Books; *The White Rose*), *The Books of the South* (*Shadow Games*; *Dreams of Steel*), *The Books of the Glittering Stone* (*Bleak Seasons*; *She Is the Darkness*; *Water Sleeps*; *Soldiers Live*), respectiv *The Silver Spike*. Majoritatea volumelor (dar nu toate) sunt narate de „Croaker", doctorul şi istoricul Companiei.

Joe Abercrombie şi „Prima Lege"

Joe Abercrombie s-a impus pe piaţa de gen prin seria sa *The First Law* (*Prima Lege*); absolut remarcabil, eroii lui Abercrombie sunt de-a dreptul arhetipali, cu reminiscenţe direct din gotic: un călău schilod în serviciul Inchiziţiei, un nobil-spadasin devotat până la capăt propriei persoane, un temut războinic barbar forţat să încheie o alianţă fragilă ş.a. Personajele acţionează într-o lume cu aparenţă medieval-renascentistă care satisface, la rândul ei, cerinţele literaturii dark fantasy.

Prima Lege cuprinde o trilogie (*The Blade Itself – Tăişul sabiei*, Ed. Nemira; *Before They Are Hanged*; *Last Argument of Kings*), trei romane fără continuitate necesară (*Best Served Cold*; *The Heroes*; *Red Country*) şi trei povestiri (*The Fool Jobs*; *Yesterday, Near A Village Called Barden*; *Freedom!*).

Steven Erikson

Arheolog şi antropolog ca formaţie profesională, Steven Erikson este autorul unei cunoscute saga intitulate *Malazan Book of the Fallen*. Comparat deseori cu Stephen Donaldson, colegul şi „rivalul" său (de altfel, Donaldson l-a declarat pe Erikson „un scriitor extraordinar"), îşi împarte cu acesta faima de a fi unul dintre cei mai buni autori de serii fantasy din prezent. Totodată, este recunoscut pentru faptul că obişnuieşte să încalce convenţiile literare specifice şi, de asemenea, este unul dintre puţinii autori dispuşi să îşi omoare personajele principale fără reţinere, atunci când acest gest slujeşte intrigii.

În seria creată de Steven Erikson descoperim următoarele titluri: *Gardens of the Moon* (Grădinile lunii, Ed. Tritonic), *Deadhouse Gates*, *Memories of Ice*, *House of Chains*, *Midnight Tides*, *The Bonehunters*,

Reaper's Gale, *Toll the Hounds*, *Dust of Dreams*, *The Crippled God* – romane, respectiv nuvelele: *Blood Follows*, *The Healthy Dead*, *The Lees of Laughter's End*, *Crack'd Pot Trail*, *The Wurms of Blearmouth*.

În ceea ce îl priveşte pe Stephen Donaldson, acesta şi-a câştigat faima în special prin crearea seriei *The Chronicles of Thomas Covenant, the Unbeliever*, relatându-ne astfel fascinanta poveste a unui scriitor cinic şi atins de lepră, respins de societate, care îşi găseşte menirea într-o lume alternativă numită „The Land", pe care trebuie să o salveze înfruntându-l pe însuşi Lord Foul (Foul = Necuratul, în traducere). *Cronicile lui Thomas Covenant Necredinciosul* cuprind două trilogii şi o tetralogie, după cum urmează: *Lord Foul's Bane* (*Blestemul nobilului Foul*, Ed. Nemira), *The Illearth War* (*Războiul uriaşilor*, Ed. Nemira), *The Power That Preserves* (*Puterea salvatoare*, Ed. Nemira); *The Wounded Land*, *The One Tree*, *White Gold Wielder*; *The Runes of the Earth*, *Fatal Revenant*, *Against All Things Ending*, *The Last Dark*.

În acelaşi timp, cel puţin la fel de importante pentru subiectul nostru ca şi *Cronicile lui Thomas Covenant* sunt povestirile dark fantasy cuprinse în volumul său *Reave the Just and Other Tales*, excelente mostre ale subspeciei literare aflate în discuţie.

Robin Hobb

Înaintând la rândul ei, în creaţiile sale, pe linia antieroilor acţionând în lumi fantastice şi din ce în ce mai lipsite de speranţă pe măsură ce naraţiunea progresează, Robin Hobb utilizează drept personaj central un bastard antrenat ca asasin, în cadrul seriei *The Farseer Trilogy* – *Trilogia Farseer* (*Assassin's Apprentice – Ucenicul asasinului*, Ed. Nemira – cartea a inspirat melodia „Hand of Sorrow" a formaţiei *Within Temptation*; *Royal Assassin – Asasinul regal*, Ed. Nemira; *Assassin's Quest – Răzbunarea asasinului*, Ed. Nemira), a cărei poveste este plasată într-un regat ficţional numit „The Six Duchies", la curtea Prinţului Adevăr. Continuarea aventurilor protagonistului o aflăm în *The Tawny Man Trilogy* (*Fool's Errand*; *The Golden Fool*; *Fool's Fate*), trilogie

acompaniată parțial de *The Rain Wilds Chronicles* (*Dragon Keeper*; *Dragon Haven*; *City of Dragons*; *Blood of Dragons*).

În același univers au loc și întâmplările din trilogia nautică *Liveship Traders* (*Ship of Magic*; *The Mad Ship*; *Ship of Destiny*).

Desigur, acest periplu prin care l-am purtat pe cititor nu se dorește a avea un caracter exhaustiv și nici absolut; pentru un studiu complet ar fi necesar un număr de pagini mult mai mare decât cel de care dispunem, și, după cum am văzut, controversele cu privire la ce autori și ce opere anume își găsesc locul în studiul respectiv apar inevitabil, datorită tot inevitabilei subiectivități a oricărei etichetări în domeniu.

Sperăm însă că, prin cele câteva precizări teoretice și prin enumerarea exemplificativă a operelor și autorilor pe care îi considerăm reprezentativi în domeniul dark fantasy, s-a făcut o oarecare „lumină", trasându-se principalele linii directoare în identificarea și catalogarea unei opere de gen. De asemenea, credem că cititorul a aflat astfel câteva nume noi care, poate, i-au stârnit interesul în vederea unei aprofundări a problematicii și a unei eventuale lecturi, totodată.

Însă, în același timp, știm sigur că nici un studiu care se respectă și care tratează conceptul „dark fantasy" nu se poate realiza fără cel mai iubit și mai apreciat scriitor de fantastic întunecat de la momentul actual: G.R.R. Martin.

George R.R. Martin, între fenomen și fenomenal

Nu cred că mai există prea mulți cititori fervenți care să nu fi auzit, măcar, despre George R.R. Martin. Deși fără îndoială un rol important în această privință l-a avut și serialul HBO *Urzeala tronurilor* (*Game of Thrones*), Martin s-a impus pe piață printr-un stil aparte, plin de metafore întunecate și extrem de incitant, cu povești complexe în universuri credibile și cu personaje variate și pline de viață. Critica de specialitate compară operele sale cu cele ale lui Shakespeare, din punctul de vedere

al tematicii cel puțin. De asemenea, totul în scrierile lui G.R.R. Martin îndreptățește epitetul de *dark*, de la atmosfera generală, saturată cu violență și senzualitate, la prezența permanentă în context a antieroilor și a creaturilor specifice temelor horror. Și nici nu este de mirare, având în vedere că printre autorii săi preferați îi regăsim pe H.P. Lovecraft, Robert E. Howard și Mervyn Peake.

Până în acest moment, cea mai cunoscută și iubită realizare a scriitorului o constituie seria (epic fantasy din punctul de vedere al contextului, dark fantasy din punctul de vedere al tematicii – a se revedea explicațiile anterioare privitoare la acest aspect) *A Song of Ice and Fire*

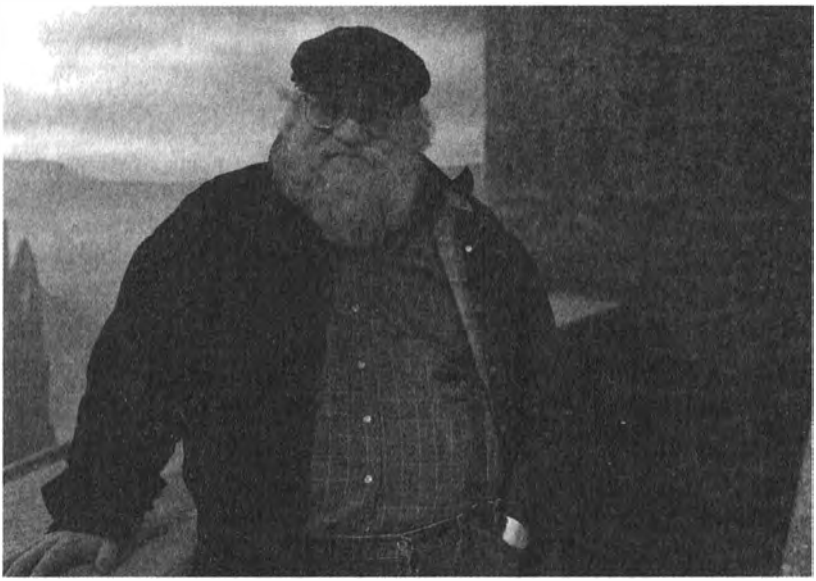

(*Cântec de gheață și foc*, Ed. Nemira), constând din cinci cărți publicate (*A Game of Thrones – Urzeala tronurilor*, *A Clash of Kings – Încleștarea regilor*, *A Storm of Swords – Iureșul săbiilor*, *A Feast for Crows – Festinul ciorilor*, *A Dance with Dragons – Dansul dragonilor*) și încă două programate să apară (*The Winds of Winter*, respectiv *A Dream of Spring*). Plasată în același univers, dar fără o legătură directă cu evenimentele din *Cântec de gheață și foc*, mai găsim seria de nuvele *Tales of Dunk and Egg*.

Este bine cunoscut subiectul vastei saga a gheților și a focului – încleștarea dintre casele Lannister și Stark, inspirată de casele Lancaster și York din istoricul Război al celor două Roze, pe fundalul unei amenințări supranaturale și de neconceput care planează înspăimântător asupra regatului imaginar Westeros –, așa încât nu îl vom mai relua aici. Este suficient să notăm că seria lui Martin reprezintă un exemplu perfect de fantastic întunecat, conținând absolut toate ingredientele necesare și specifice.

Oricât de meritorie este realizarea lui Martin – și *este*, pentru că extrem de puține creații contemporane au forța și frumusețea pe care el a reușit să le imprime *Cântecului de gheață și foc* –, un efect secundar nedorit a constat în punerea într-un oarecare con de umbră – prin comparație – a celorlalte scrieri ale autorului, cu toate că unele dintre acestea au calități comparabile, fără efort, cu saga în cauză. Din punctul de vedere care ne interesează pe noi în mod deosebit, adică cel al reprezentativității în aria dark fantasy, vom încerca să reparăm mai jos această „nedreptate", amintind alte două titluri extrem de reușite care poartă semnătura „Martin" și care se încadrează în subiect.

„Skin Trade" și *Fevre Dream*

Creaturi care au jucat întotdeauna un rol primordial în fantasticul întunecat au fost vampirii și vârcolacii. Nu era posibil ca pana lui G.R.R. Martin să nu se avânte pe aceste teritorii, astfel încât cititorii interesați de cărți pe subiectele menționate au un motiv de bucurie în plus.

„The Skin Trade" este o nuvelă cu vârcolaci scrisă în stilul caracteristic lui Martin şi care a apărut în culegerea de povestiri sumbre *Dark Vision*, alături de scrieri semnate Stephen King şi Dan Simmons (după cum se poate ghici, rezultatul fiind o bijuterie literară pentru iubitorii genului).

În schimb, *Fevre Dream* este un roman cu vampiri, în care G.R.R. Martin redă povestea unui vas cu aburi pe Mississippi, creaţie comparată de critica de specialitate cu o foarte reuşită combinaţie între Bram Stoker şi Mark Twain.

„În ţinuturile pierdute" şi „Lenore Arras"

În acest număr din CPSF veţi întâlni o povestire emblematică pentru G.R.R. Martin şi emblematică pentru dark fantasy în general: „În ţinuturile pierdute". Veţi întâlni o lume fantastică şi măreaţă, în care coexistă frumuseţea şi întunericul. Veţi întâlni bărbaţi frumoşi şi periculoşi, femei frumoase şi periculoase, pasiune, brutalitate şi orori. Veţi întâlni blazoane sugestive şi ţinuturi pustii. Veţi întâlni învăţături şi surprize. Veţi face cunoştinţă din nou cu monştri şi veţi căuta să îi înţelegeţi.

Pe scurt, veţi *citi*. Veţi citi o poveste a unui mare autor, o poveste deosebit de frumoasă. Veţi citi despre lucruri pe care nu trebuie să ni le dorim şi despre consecinţele acestora, despre persoane cu care nu trebuie să te târguieşti şi despre o înfruntare în regiunile duşmănoase ale unui imperiu de mult uitat sau care urmează să vină.

Îl veţi citi pe George R.R. Martin, autorul *Cântecului de gheaţă şi foc*, creatorul de lumi fantastice în care groaza zdrobeşte minunile fără a ne putea face să uităm în vreun fel de ele.

Cred că o să vă placă.

În ceea ce mă priveşte, am ales să ofer o istorisire cu o abordare total diferită a unei teme comune, a unei teme comune subspeciei literare dark fantasy – citind ambele poveşti, veţi înţelege despre ce este vorba. Fiind eu un scriitor care provine din zona „gothic horror / gothic romance", în „Lenore Arras" veţi regăsi un fantasy *interactiv*. Pentru că

deşi am urmat întocmai canoanele literare specifice, am preferat să las cititorului la dispoziţie suficientă ambiguitate pentru ca acesta să fie nevoit să *intuiască* anumite elemente. Sper ca acest joc literar să îi facă plăcere şi îl invit să fie atent la fiecare aspect al povestirii, de la nume şi obiecte până la cuvintele şi expresiile alese pentru anumite momente ale acţiunii.

Literatura română şi şase nume „negre"

Ca epilog al acestui studiu succint, cred că este necesar să facem o trecere în revistă a acelor autori români care s-au remarcat în domeniu, aceştia meritând mai multă atenţie din partea criticii de specialitate decât li se acordă, cel puţin în opinia mea.

Fantasticul întunecat nu este o subspecie literară cu tradiţie la noi, dar nici nu se poate spune că ar lipsi din literatura română. Deşi puţine, realizările conaţionalilor noştri în această arie sunt remarcabile, şi trendul actual indică faptul îmbucurător că viitorul mai are destule de oferit iubitorilor acestui tip de creaţii.

Astfel, aş dori să încep cu excelentul roman al lui **Costi Gurgu**, *Reţetarium* (Ed. Tritonic), care, deşi conţine anumite elemente destinate a-l împinge inevitabil către science fantasy (cum ar fi, spre exemplu, computerele organice şi manipulările genetice), poate fi totuşi încadrat ca dark fantasy pe criteriul caracteristicilor *dominante*: întregul roman este structurat după tipicul fantasticului întunecat, de la atmosferă şi de la lumea imaginată, până la personajele şi creaturile care o populează pe aceasta din urmă, cu obiceiurile lor groteşti, în vreme ce noţiunile science, nu multe la număr, tind să se contopească firesc cu peisajul.

În orice caz însă, nuvelele lui Costi Gurgu care îl au „în rol principal" pe vampirul dac Cotys (o foarte reuşită replică la vampirul Lestat al lui Anne Rice) reprezintă un caz clasic şi incontestabil de dark fantasy, oferind totodată o lectură superbă cititorului interesat („Hotelul Sfinţilor", în antologia *Cronicile sângelui*, Ed. ProLogos; *Sămânţă pripită*, în

culegerea *Cronici de la capătul Pământului*, Ed. Millennium Books). Tot în universul fantasticului întunecat intră şi alte povestiri semnate de autorul nostru, şi anume: „Mlaştinile din Sud" (un prolog la *Reţetarium*), „Strigătul de piatră", „Dava Zeilor" şi „Dincolo de Farul de la Capătul Lumii" (toate se regăsesc în culegerea *Cronici de la capătul Pământului*).

Dacă tot am menţionat antologia *Cronicile sângelui*, să notăm aici şi nuvela „Moştenirea", scrisă de **Bogdan Bucheru**, un medieval dark fantasy vampiric în toată puterea cuvântului care va plăcea cu siguranţă fanilor lui G.R.R. Martin.

Printre cele mai reuşite creaţii literare de gen de la noi aflăm „Cântecul zorilor", de **Ana Maria Negrilă** (nuvela poate fi citită în volumul *Oraşul ascuns*, Ed. Diasfera – alături de alte poveşti lipsite de lumină). Din nou întâlnim un univers dominat de vampirism de tipul Anne Rice, fără însă a se pierde nimic din originalitatea autoarei noastre, a cărei scriitură îngrijită şi melancolică fascinează şi incită deopotrivă: o tânără recent transformată în vampir este convinsă de mentorul ei că menirea lor este să îşi vâneze semenii pentru a proteja rasa umană. Numai că, încet-încet, ea începe să realizeze că i se ascunde ceva, ceva legat de cele două creaturi stranii, asemănătoare unor păsări uriaşe, pline de cicatrici, care le veghează crimele...

Cu totul remarcabilă este şi nuvela, destul de extinsă, „Lungă-i calea către gri" (publicată în numărul din septembrie 2011 al *Gazetei SF*, fanzin online), a apreciatei scriitoare **Ştefana Czeller**, un nume consacrat de altfel pe piaţa românească de carte prin elementele „dark" regăsite frecvent în creaţiile sale, în proporţie mai mare sau mai mică. „Lungă-i calea..." spune o poveste extraordinară despre păcat extrem şi izbăvire, într-o lume a dreptăţii răzbunătoare şi a ticăloşiilor de nenumit.

Desigur, numeroase dintre povestirile lui **Liviu Radu**, scriitor prolific, iubit şi de un nemăsurat talent, se pot încadra, de asemenea, între limitele fragile ale fantasticului întunecat. Spre exemplu, „Tăiş de paloş", apărută în revista online *Suspans* (nr. 18, noiembrie 2011), ni-l prezintă pe celebrul Spân luptând vitejeşte împotriva cohortelor de zombi, alături de un alt erou de poveste, atunci când toate celelalte creaturi aleg

să dea bir cu fugiţii din calea urgiei. Tot în revista *Suspans* (nr. 16, septembrie 2011), Liviu Radu publică povestirea „Înţelegerea": într-o lume care a pierdut noţiunea progresului şi în care oamenii sunt terorizaţi de creaturile nopţii (vampiri, vârcolaci şi zombi), ducele Theodorik acceptă un pact care explică foarte bine de ce în societatea modernă toate aceste fiinţe sunt considerate mitologice... În volumul *Povestiri fantastice* (Ed. Millennium Books), acelaşi Liviu Radu ne oferă mai multe mostre impresionante de dark fantasy, printre care remarcăm „Bârfe înainte de luptă" (Robespierre luptă împotriva unei epidemii de vampirism înscenând Revoluţia Franceză pentru a-şi ghilotina duşmanii supranaturali) şi „Descendenţi" (în Londra terorizată de atacurile sălbatice ale lui Jack Spintecătorul, aparent liniştitul erou al naraţiunii îşi înfruntă propriile amintiri păcătoase, chemări în noapte şi pulsiuni către viciu; apelând la doctorul Holmes, protagonistul se cufundă într-o stare de apatie indusă de medicamente, dar decide să renunţe la ele în momentul în care începe să îşi suspecteze vecinii de pensiune: satanistul James Splitter şi contele transilvănean Bella Urr...). În fine, în volumul *BabL* (Ed. Diasfera), găsim cel puţin încă două povestiri de gen ale apreciatului scriitor, menite a ne rămâne în memorie: „Psihiatru de noapte" (slujba de psihiatru de noapte se dovedeşte deosebit de interesantă atunci când pacienţii se cred vampiri, vârcolaci sau fantome... cu atât mai mult atunci când chiar sunt) şi formidabila şi reprezentativa „Singurătatea beznei" (trimisa Diavolului soseşte pe Pământ, sfârşitul lumii pare inevitabil... numai că Vaticanul are un plan, un plan care implică manipularea unui duşman străvechi al Bisericii: protagonistul-vampir al naraţiunii).

Iar, dintre numele nou apărute în literatura fantastică românească, considerăm oportun a o menţiona aici pe **Cătălina Fometici**, care, în povestirile publicate în revistele online *Suspans*, *Revista de suspans* şi *Gazeta SF*, abordează un dark fantasy de-a dreptul programatic, aproape toate creaţiile sale încadrându-se perfect în normele specifice. Un exemplu semnificativ îl constituie povestirea „Răsărit de soare" (Gazeta SF, numărul din noiembrie 2011): dispariţia unui vampir are consecinţe stranii şi tragice asupra iubitei sale, lăsate să simtă acum,

cu adevărat, ceea ce înseamnă în fapt nemurirea. Apreciată de cititori şi de cunoscători, cu o scriere interesantă şi impregnată de un lirism menit a ridica povestea, Cătălinei nu îi mai lipseşte decât un volum propriu (fie acesta roman sau culegere de povestiri) pentru a obține o binemeritată recunoaştere oficială ca scriitor specializat dark fantasy.

După cum s-a văzut, aşadar, în paginile de mai sus, iubitorii fantasticului întunecat au de unde alege, în dorința lor de a explora lumi cufundate în beznă: traduceri şi lucrări în original, autori români şi străini, faimoşi pe plan internațional, consacrați ori chiar debutanți talentați care se luptă să îşi ocupe locul pe piață. Ne dorim să considerați acest număr tematic din CPSF drept un ghid util în lecturile dumneavoastră viitoare şi vă mulțumim că ne-ați citit.

© Depositphotos/Dmitry Cherevko

LENORE ARRAS

Oliviu Crâznic

Oliviu Crâznic (n. 1 noiembrie 1978, Lupeni, jud. Hunedoara) este consilier juridic (membru al Uniunii Colegiilor Consilierilor Juridici din România) şi scriitor de literatură fantastică şi ştiinţifico-fantastică. Colaborator al revistelor *Suspans*, *Galileo*, *Galileo International*, *Gazeta SF*, *EgoPHobia*.

Bibliografie: *...Şi la sfârşit a mai rămas coşmarul* (roman gotic, Ed. Vremea, 2010); *Biblioteca Galileo nr. 2* (proză scurtă în format e-book, Ed. Millennium Books, 2012); proză scurtă (povestiri fantastice, neoromantice şi ştiinţifico-fantastice publicate în diverse antologii şi reviste): *Ultima clepsidră*; *Însângerată, luna*; *Mascarada învinşilor* (prima povestire din seria *Ermengaarde Saga*); *Trecătoarea*; *Ellen Lee*; *Transport periculos* (a doua povestire din seria *Ermengaarde Saga*); *Pivniţele Palatului Charron* (povestire-prequel a romanului *...Şi la sfârşit a mai rămas coşmarul*); a publicat articole, editoriale, recenzii, interviuri, traduceri etc. în reviste culturale; a redactat şi editat cărţi şi reviste pentru editura germană (specializată în Drept) C.H. Beck şi pentru editura românească (specializată în literatură fantastică) Millennium Books. În 2012 a editat antologia *Dincolo de noapte - 12 feţe ale goticului* la Millennium Books şi a publicat povestirea „Spiriduşii albi", în antologia *Cele 1001 de scorneli ale Moşului SF* (editor Ştefan Ghidoveanu, Ed. Millennium Books), ca şi povestirea „Anna Lise", în Almanahul Anticipaţia

2013 (Ed. Nemira). În prezent pregăteşte un nou roman, de factură dark fantasy, intitulat *Călătorie în umbră*.

Premii şi distincţii: Premiul Societăţii Europene de Science-Fiction şi Fantasy – Eurocon 2012 Encouragement Award; Premiul Galileo 2011 pentru Cel mai bun volum SF&Fantasy publicat în 2010; Premiul I la Concursul Naţional de Literatură „Visul" 2010 pentru Cel mai bun roman publicat în 2009-2010; Premiul Proliteratura 2011 pentru Cel mai interesant roman; nominalizat la Premiile Galileo 2012 şi la Premiile RomCon 2012 pentru Cea mai bună povestire publicată în 2011. Un articol dedicat de către Mircea Pricăjan în revista *Familia* (nr. 7-8/august 2010) romanului gotic *...Şi la sfârşit a mai rămas coşmarul* consideră că publicarea acestui roman a reprezentat „Momentul Walpole în literatura română".

Mâna îi era rece precum zăpezile lui Gerar; obrajii cândva fragezi, la fel. Întotdeauna o ştiusem rece, e drept, o *altfel* de răceală însă – glumeam amândoi pe seama acestei neobişnuite şi distinctive trăsături, şi o numeam „Crăiţa Iernii". Obişnuiam să îi prind degetele delicate, răcoroase, în palmele mele aspre, încinse, sau să o iau pe după umerii dalbi, strângând-o cu blândeţe şi cu grijă la piept, încălzind-o, chiar şi în anotimpurile mai îngăduitoare, cu fierbinţeala sângelui care îmi alerga nepotolit şi sălbatic prin vine. Firea mea, mereu nestăpânită şi tulbure, îşi găsea astfel alinarea în gingăşia şi cuminţenia ei, iar austrul violent şi uscat se pierdea tăcut în briza mării. Nu era niciodată nevoie de prea mult – un gest abia schiţat, o privire, o tremurare a genelor negre şi lungi, un singur cuvânt şoptit de buzele ei colorate ca vinul. Nu credeam – nu *voiam* să cred vreun moment – că voi trăi într-atât încât să privesc chipul ei îngheţat, florile albe ale gerului încolăcite pictural în cârlionţii ei castanii, lacrima de cleştar divin încremenită sub pleoapă.

M-am ridicat în picioare sprijinindu-mă greu de fierul însângerat, cu rana de la încheietură pulsând bolnav şi cu cizma alunecându-mi peste pelicula rubiniu-întunecată care înconjura cadavrele. Dacă până atunci fugisem, o făcusem pentru a o proteja pe *ea*. Nemaiavând pe cine să protejez de acum, sosise vremea să fugă *alţii*.

I. ZEUL CEL STRÂMB

Se spune că ninge negru în Munții Cerului, sus pe creste, că Domnul Dumnezeu ne-a lăsat osânda până când vom fi izbăviți de Înger, şi că acesta va părăsi lăcaşul său de chihlimbar ivoriu abia atunci când aveam să merităm. În frigul liniştit şi funerar pe care nu îl simțeam, ştiam totuşi că Dumnezeu se găsea plecat prea departe de noi pentru a-şi mai bate capul cu mine.

Iar Îngerul era deja mort.

Sania joasă din lemn lustruit de fag, mai mult un coşciug încăpător, luneca scârțâind opintit prin Cheile Osului, cu cei doi armăsari murgi, îmblăniți, cântându-şi cazna în tropotul de copite. Nu îmi plăcuseră niciodată caii; pe măsură ce străbăteam defileul, îmi plăceau chiar mai puțin, aşa mari şi amenințători cum păreau, fulgerând smolit pe sub luna plânsă, nătângă. Însă bidiviii kyrenieni – musculoşi, masivi, deopotrivă rapizi, rezistenți şi puternici –, reprezentau singura ieşire posibilă din situația în care nefericit mă aflam, dacă nu voiam să aştept primăvara.

M-am înfăşurat strâns în mantaua albicioasă şi ruptă, mai mult din reflex. Trecătoarea mustea de ghețuri, arbori pitici şi crevase, cu *flora gitana* crescându-şi ghimpii încolăciți prin stratul translucid de omăt învechit care acoperea ca un mucus stâncile sparte, puhave. Vedeam prost din cauza culorii polare atotprezente şi a luciului coleric-dăunător provocat de aceasta, însă refuzasem să port cârpa protectoare, țesută din material rar, pe care cărăuşul şi fierarul şi-o legaseră dezinvolt peste ochi pentru a evita pericolul de orbire. Gestul lor îi constrângea să vadă la fel de rău cum vedeam eu, cu diferența că, la sfârşitul călătoriei, cei doi vor putea abandona cu sufletul împăcat zdrențele de care se folosiseră şi urma să le fie bine, pe când pupilele mele mureau în iris zi după zi.

E drept, nu mai aveam nevoie de pupile pentru prea multă vreme.

Peste zigzagul blasfemiator al rocilor plumburii şi al zăpezii mortuare, noaptea îşi picura sclipind veninul dulce, iar aerul încremenit părea că se solidificase deodată, opunând o rezistență morbidă înaintării noastre în van. Cărăuşul, în haine groase, brodate, din piele păroasă

de capră brună, purtând cuşma trasă grijuliu peste fruntea-i bombată, mănuşi fără degete şi pantalonii bufanţi îndesaţi neglijent în ciubotele desperecheate, utiliza cu măiestrie biciul său lung din curele împletite, pentru a şfichiui destoinic carnea supurândă şi infestată cu larve iernatice a animalelor de tracţiune, atunci când bieţii murgi încercau să încetinească. Chiar lângă el, tot în partea anterioară a vehiculului destinat să ne transporte, fierarul şedea cu spatele la cai, având picioarele încrucişate cu nonşalanţă; dedesubtul pălăriei vechi de pâslă şi din spatele ţesăturii cenuşii care îi ocrotea, ochii ageri ai bărbatului scrutau neabătut direcţia din care venisem. Profilul lui acvilin, subţire, amintea de o sperietoare de ciori, mai ales că îmbrăcămintea îi părea alcătuită în întregime din petice şi potrivită doliului. Omul fredona neinspirat printre dinţii pătaţi *Fantasma*, o baladă stygiană pe care o auzisem şi eu în copilărie. Ca şi celălalt, purta la brâu un cuţit grosolan, ţărănesc, dar probabil bun pentru vânătoare.

Şi, probabil, bun pentru *crimă*.

Nu îmi făceam iluzii cu privire la tovarăşii mei de drum. Aş fi preferat să străbat Munţii Cerului în compania unui singur om, dar nu am găsit nici un cărăuş dispus să pornească numai cu mine. Nu am înţeles, desigur, la ce ne trebuia un *fierar*, atât timp cât sania era construită doar din lemn, dar nici nu am întrebat, fiindcă ultimul lucru pe care îl pofteam era să atrag atenţia. Nu le-am lăsat vreme nici să se gândească sau să afle că exista un preţ pus pe capul meu, deşi ei ar fi dorit să amâne cu măcar câteva ore plecarea – mai mult ca sigur, bănuiau ceva legat de graba mea către Cheile Osului, dar nu le era limpede unde anume pândea problema. Deocamdată, cei care ne căutau întrebau de un bărbat cu plete închise la culoare, lungi până aproape de brâu, şi de o fată tânără, cârlionţată; or, părul meu, ciuntit tuns cu lama sabiei, se arăta înspicat cu şuviţe încărunţite mohorât, iar vestea despre mormântul micuţ din pământul încremenit sub flori şi sub nea nu ajunsese încă la Lizieră. Asta îmi oferea un avantaj, cel puţin pentru moment; în acelaşi timp, nu era exclus ca atât cărăuşul cât şi fierarul să fie tentaţi să mă ucidă şi să îmi ia galbenii, mai degrabă decât să îşi rişte viaţile şi

să îşi omoare caii într-o primejdioasă traversare. Toate socotelile mele se sprijineau, practic, pe promisiunea făcută celor doi indivizi când îi năimisem, arătându-le ispititorul înscris luat de la asasin şi asigurându-i de dublul sumei deja plătite, odată ajunşi dincolo de Domenii. Mirajul câştigului nesperat ar fi trebuit să îi incite şi să îi tempereze, creându-mi mie posibilitatea de a-mi duce planurile până la capăt, fără intervenţii nedorite din partea unor neimplicaţi. *Speram* că aşa era. Altfel, lucrurile deveneau dificile.

În orice caz, cu cât înaintam mai mult în trupul Muntelui, cu atât se reduceau şansele unui atac împotriva mea – puteau avea nevoie de mine pentru a înfrunta numeroase greutăţi ori pericole inerente şi pentru a ieşi cu bine la liman. Devenea, totodată, din ce în ce mai simplu şi mai profitabil să îşi îndeplinească angajamentele asumate, în loc să caute să îmi verse sângele şi să se întoarcă de unde plecaseră.

Trecând de jumătatea călătoriei, mă puteam considera într-o relativă siguranţă – *dacă* nu ştiau de recompensa promisă celui care avea să îmi jupoaie faţa.

Iar dacă *ştiau*, aveau să îşi încerce norocul aproape de finalul itinerarului, nu mai devreme. Rănirea, oricât de uşoară, a vreunuia dintre ei, putea fi mortală în pustietatea de marmoră; în plus, apărea preferabil să se folosească de mine la maximum în lupta cu vitregiile naturii, mai ales că armăsarii kyrenieni nu aveau cum să supravieţuiască până la capăt. Trei oameni trag sania mai bine decât o fac doi, iar abandonarea ei ar fi constituit o pierdere materială serioasă şi o problemă concretă privitoare la transportarea proviziilor.

Prin urmare, estimam că, dacă nu încercau să mă omoare în următoarele câteva zile, îmi puteam alunga grijile până când urma să străbatem Pădurea Brocelainde.

Între timp însă, mă găseam nevoit să îmi menţin o atenţie sporită, relativ la cei doi „prieteni" ai mei.

Cu degetele dureroase ţinute prin mănuşa tăiată, mi-am frecat pleoapele încercănate. Ştiam că halul în care arătam îi îngândura semnificativ pe bărbaţii care mă însoţeau, le semnala că nu dorm sau, în tot cazul,

că dorm puțin și, probabil, iepurește. Suspiciunile lor cădeau însă departe de adevăr. După moartea *ei*, Hypnos mă ocolise sistematic și îmi era peste putință chiar să închid ochii numai, deoarece, în spatele vălului coborât, îi revedeam copilei sângele degerându-i în păr, iar Zeul Somnului intona, triumfând cocoșat, un ultim tropar pentru noaptea eternă. Cumva, sufletul meu fisurat îmi șoptea amuțit că, îngăduind unghiei scâlciate și moi a divinității păgâne să îmi atingă retina ori conștiința, nu aveam să mă mai trezesc niciodată. În felul acesta – straniu –, nu simțeam nevoia să mă odihnesc în uitare, deși eram nespus de ostenit; și umbra dansândă a veșniciei mă chema doar poetic, îndepărtat, pentru că știam și eu, și ea, că încă nu îmi venise vremea.

S-au scurs astfel inexorabil ceasuri, apoi zile. Sania alerga în genuni de lumină și în hăuri de bezne, caii icneau din ce în ce mai slăbiți, iar traseul plonja spre neant tot mai dificil de parcurs; cu toate acestea, noi goneam în fiecare moment mai aproape, spre țintă. Cărăușul nu permitea bidiviilor kyrenieni să se odihnească mai mult de câteva ore după miezul nopții, către crepuscul. Atunci, în acel mărginit răgaz

de tihnă fadă, şi el şi fierarul dormeau întinşi lângă mine în vehiculul priponit ocrotitor de pereţii pieptişi ai Cheilor Osului, cu un foc zdravăn ridicat îndârjit către nouri şi cu un somn amorţit, circumspect, aşteptând, în visul firav, semnalele de avertizare ale cailor. Îmi imaginasem, la un moment dat, că, atunci când cărăuşul se va simţi istovit, fierarul îi va lua locul în sanie, conducând-o; dar mă înşelasem amarnic. Bărbatul cel slab şi înalt, cu mişcări sigure de felină, nu părea să aibă vreun rost real în a noastră aventură, altul decât să stea nemişcat privind imperturbabil în urmă, cu mâna înmănuşată rezemând prelata de mari dimensiuni în care ţinea înfăşurate, legate straşnic, ceea ce eu consideram că reprezentau, probabil, uneltele meseriei sale. În ceea ce mă priveşte, coboram pleoapele tumefiate atât cât să pară că dorm şi zăceam nemişcat pe spate în orele de odihnă (mâna stângă, cea teafără, adânc îngropată sub mantaua albă ca de stafie), ascultând în agonia nopţii zgomotele din jur şi lira depărtată a lui Phobetor. Uneori, imagini vechi sau noi îmi jucau ţicnit în privire, un gingaş chip, drag cândva, ori, mult mai rău, o umbră a zeului sumbru, drăcesc, care aştepta răbdător să mă ia pe vecie sub aripa-i cleioasă, întunecată. Nu m-am rugat niciodată la divinitatea aceea strâmbă, dar am pândit-o lucid permanent, gata să o resping dacă îndrăznea să vină. Însă Hypnos îşi tremura vrăjile ticăloase în pânze de păianjen care adăstau pentru mine în cu totul alt loc, într-o cu totul altă lume. Deocamdată, cearcănele vinete de sub ochii mei muribunzi se adânceau ca la hoit, mintea mi se zvârcolea halucinând în ţeasta-mi chinuitor afectată, jucându-şi festele crude, iar rana de la articulaţia mâinii drepte îmi provoca insuportabile mâncărimi, căci fără îndoială se infectase.

Nu au încercat să mă ucidă – poate ştiau că nu dorm, poate nu –, iar în a patra zi către prânz, fiarele au venit şi eu am aflat pentru ce ne însoţea fierarul.

II. PRADĂ ALBĂ, PRADĂ NEAGRĂ

Caii, caii înțeleseseră, *simțiseră* primii suflul roșiatic al Morții, dând aceștia de veste cu fornăit aspru și întețind bezmetic goana prin Chei. Oricât îmi displăceau de tare neobișnuitele (pentru mine...) animale, trebuia admis – vrând-nevrând – că sărmanele dobitoace se dovedeau utile în adevăr, și că, fără instinctele lor dezvoltate, prădătorii iernii ar fi avut de îndeplinit o misiune considerabil mai ușoară.

I-am așteptat totuși o vreme, cu ochii mijiți în ger, statuie albă într-o lume lipsită de culori, de speranță și de milă. Un sentiment neplăcut și greu – regrete, amăgiri ori o vrajă – își făcea locul, furișat, în sufletul meu și așa oropsit, un sentiment care se poate descrie numai prin asocierea creată în meditația mea tocmai atunci, pe loc, cu zeul cel strâmb care nu mai venise la mine. Coborând fruntea, vedeam fluturând în împăienjenita-mi privire poalele pătate ale mantalei avute de la nobilul mort, manta dedesubtul căreia îmi ascundeam hoțește veșmintele modeste și întinate, adăpostind acestea, la rândul lor, punga cu monede din aur scânteietor – al cui era oare, mă întrebam eu atunci, sângele unsuros impregnat în țesătura odată fină?... Al meu, al *ei*, al vreunuia dintre asasini?... Plutea în văzduhuri, poate, miasma caldă a mâinii mele adânc tăiate, miros fetid purtat agale de boarea abia simțită, până la boturile îmbăloșate ale ființelor care hotărât ne vânau?... Și ce fel de ființe se anunțau a fi acestea?...

Chipurile bărbaților aflați lângă mine păreau sculptate în pietrele muntelui. Și totuși, știau ei, mai bine chiar decât mine, aș crede, ce variantă de destin ne aștepta.

Inițial, am reperat numai doi – alergau paralel cu sania, în tăcere, spulberând hain zăpada proaspătă. Erau foarte *mari* – aproape la fel de mari precum un câine, iar la amintirea *câinilor* am clipit repede, nelinișțit și derutat. Însă tulburătoarea imagine evocată involuntar mi-a părăsit numaidecât mințile înecate în zdrențuite neguri, în timp ce eu mă străduiam disperat să deslușesc *trăsăturile* dihăniilor lățoase care simulau că ne escortează docil, fără nicio intenție de a ataca vehiculul

nostru ori caii. Conştientizam, bineînţeles, că nu era decât aparenţă – soarele de sticlă ciobită al amiezii ceţoase sclipea josnic în colţii albi, laţi, ascuţiţi, *dubli*, ai sălbăticiunilor care ne hăituiau. Mai mult, puteam fără greş să mizez pe faptul că fiarele soseau în defileu pe jumătate turbate de foame, un pachet compact de furie ucigaşă, iraţională, ţintită direct către noi.

Lupi, l-am auzit cu uimire pe cărăuş murmurând, lângă mine.

Crescusem la munte şi vânasem lupi nu o dată, dar nu arătau *aşa*. Şi nici măcar nu crescusem departe de Cheile Osului. *Lupii* ştiuţi de mine puteau fi descrişi drept costelivi, cenuşii şi de mărime medie; cei care se apropiau sistematic de sanie păreau masivi, cu capetele pătrate, cu ochiul roş, injectat, cu umerii robuşti acoperiţi de o coamă deasă, încâlcită – şi complet *negri*. Pe de altă parte, înţelesesem că asemenea lighioane diferă substanţial în funcţie de regiune (privitor la caracteristici morfologice, ca şi la apucături), sălbăticiunile aflate în dreapta noastră putând astfel reprezenta vreo specie nemaiîntâlnită până atunci de mine.

Cât despre bărbaţii pe care îi angajasem pentru a mă trece Munţii, nici fierarul, nici cărăuşul nu lăsau să se întrevadă cum că ivirea acestor inamici naturali – *lupi*, să le zicem – ar fi constituit un eveniment ieşit din comun ori măcar puţin obişnuit. Totuşi, mi s-a părut, un moment, că privirea rapidă (parţial camuflată de ţesăturile din lână menite să salveze lumina ochilor), neprietenos schimbată între însoţitorii mei la apariţia fiarelor, ascundea mai multe decât izbuteam eu să pricep – impresie pe care am ales de îndată să o atribui febrei şi oboselii. Era, firesc, normal ca oamenii să îşi comunice unul altuia, muteşte, pericolul, dându-şi astfel de înţeles că se aflau pregătiţi pentru ceea ce era de făcut. Iar clipa fugară şi închipuită în care uitătura lor ternă a zăbovit dulceag asupra persoanei mele trebuie să fi însemnat doar fireasca întrebare referitoare la cât de capabil mă găseam să îi ajut în încercare ori, cel puţin, să îi supravieţuiesc acesteia. Cunoşteam saga familiei de ţărani care într-o ipostază similară îşi jertfise proaspătul născut pentru a-şi mântui pielea netrebnică, dar aici exista la mijloc făgăduiala unei

sume însemnate de bani, care ar fi trebuit să încline balanța în direcția jinduită de mine.

Strigătul răguşit, sever al cărăuşului, adresat bidiviilor împreună cu o plesnitură cumplită din bici mi-au frânt instantaneu cugetarea. Amândoi armăsarii au nechezat a groază, muşcând cu potcoavele poleiul crăpat care acoperea acolo roca. Zăream – cu un oarecare efort – viermii mari, graşi, zvârcolindu-se lacom în leziunile desfăcute de cureaua harapnicului, şi în propria plagă de la mână am prins o mişcare, speram eu, iluzorie, putredă, de parcă-mi *năştea* carnea moartă. Alături, *fierarul* întindea tacticos prelata pe care o adusese cu el şi căreia tocmai îi slăbise chingile; bine învelite şi protejate de intemperii, se aflau acolo mai multe ţepuşe din lemn solid, lungi cât un stat de om, cu vârful ascuţit înnegrit în flăcări şi dublat de o lamă din oţel lat şi tăios, lucind curat ca instrumentele chirurgicale. Se vede treaba că prevăzuseră – amândoi companionii mei –, mai mult sau mai puţin, confruntarea devenită de acum inevitabilă, şi că, pentru cei doi, întâmplarea nu

constituia un lucru nou ori de mare mirare. Probabil făcuseră drumul în cauză de zeci de ori şi îi înţelegeau pe deplin piedicile, ca şi natura. În ciuda acestui fapt, ghiceam parcă în întregul comportament al însoţitorilor mei ceva precum un control *impropriu*, o rutină *forţată* să se potrivească, deşi nu se potrivea. Dintr-odată, m-am dumerit.

Pregăteau un protocol pentru lupi, dar nu cu lupi aveam noi de a face.

Şi cei doi „camarazi" ai mei o ştiau.

Zeul Terorii are cap de leu, susţin barzii. În după-amiaza aceea târzie, finală, Zeul Terorii avea cap ca de lup.

A treia, a patra, apoi a cincea sălbăticiune şi-au proiectat siluetele hămesite pe meterezul de calcar înzăpezit, deasupra noastră, înainte de lăsarea fatală a serii, odată cu nemirul pătruns neaşteptat în strâmtoare pentru a-şi zvoni ameninţările reci. Caii se clătinau poticnindu-se sub harapnic şi, în mod evident, urmau să cedeze fizic într-o oră sau două. M-am întrebat, fără o curiozitate reală, cât răstimp ne-ar fi putut cumpăra focul întreţinut cu ajutorul buştenilor înghesuiţi în sanie, dacă hărţuitorii nu aveau să ne permită strângerea altor vreascuri, şi am estimat că *puţin*. De altfel, nu eram convins că darul lui Prometeu garanta ţinerea fiarelor la distanţă. Chiar mergând pe ideea incendierii unuia dintre rarii molizi scoşi nesperat în cale de eventualul noroc, un atac declanşat taman în clipa în care urma să ne silim a opri bidiviii complet îndobitociţi de panică îmi părea ipoteza cea mai probabilă – iar credinţa intimă că riscul unei lupte sub lună şi sub pârjol depăşea acceptabilul o simţeam împărtăşită de cărăuş şi de fierar. Cu sania şi proviziile pradă flăcărilor, supravieţuirea noastră nu ar mai fi reprezentat o chestiune legată de aptitudini sau de întâmplare, ci una devenită imposibilă absolut.

Când umbrele celuilalt tărâm au prins a se revărsa vitrege peste Cheile Osului, promiţând jertfe umane Reginei Nopţii, noi trei, actorii acelei teribile drame, am *ştiut* că nu mai aveam de ales. Trebuia să ne apărăm sufletele... şi *carnea*.

Cărăuşul a înjurat înfricoşat în barba-i sură, smucind fără de veste frâiele, din răsputeri. Armăsarii extenuaţi, surprinşi cu totul de manevra meşteşugită prin care stăpânul lor le biruia ultimele rămăşite de tărie şi de elan, s-au prăvălit în genunchi nechezând, la o cotitură scăldată toată în gheaţă. Pe firmament se aprindeau, chemând, stelele caste – zâmbete luminoase ale celor plecaţi, zâmbetul *ei*. Năprasnic, sania s-a izbit previzibil de murul bolovănos al strâmtorii, iar fierarul s-a destins ca din arc de-a lungul rocii străjuitoare, repezindu-şi neîndurător unul dintre pari în abdomenul descoperit al carnasierului de deasupra. Animalul nu a scos niciun sunet în timp ce murea, cu intestinele aburinde curgând plăpând prin despicătura savuroasă a burţii. Mă prinsesem cu o mână de lemnul lustruit al vehiculului – cu mâna *bolnavă* –, dar în secunda în care sania s-a năruit pe jumătate şi am alunecat în spatele ei, între mijlocul de transport şi stânca de acum conabie pe care alergau inamicii flămânzi, am abandonat din instinct punctul de sprijin şi am tras sabia, păstrând încăpăţânat braţul *bun* aproape în întregime sub haina-mi largă, lăptoasă.

Coborât îndată din vehiculul înţepenit, dincolo de armăsarii căpiaţi între hamuri, fierarul înainta decis pe gheţuş către blestemăţiile care se pretindeau *lupi*; animalele veneau avide în arc de cerc, iar bărbatul strângea câte un par în fiecare mână.

De sus, una dintre jivine a sărit scurt, şi ne-am pomenit cu făptura în sanie.

O altă noapte, copii eram, de mult. ***Zăvozii.*** *Ce zeu smintit mă batjocorea în felul acesta?... Dar pe atunci,* ***ea trăia****.*

M-am mişcat cu grabă în lateral, gata să opun arma mea demonului negru înălţat ticălos între mine şi cărăuş, dar alegerea prădătorului a fost să atace pieziş, abătându-se grozav peste bărbatul care condusese caii. Omul a întâmpinat agresiunea cu un pocnet aprig din bici, plesnind ochiul animalului în orbită. Am înfipt adânc sabia lată în gadina răsucită spre celălalt, tăindu-i creaturii muşchi şi tendoane în calea spre inimă. La periferia fragmentată a vederii mele slăbite, am perceput totodată, parţial, atacul asupra fierarului: oţelul din vârful ţepuşelor

fulgerând îndoit, ultima geană de lumină expiindă, una dintre fiare împleticindu-se în neaua colorată în roşu.

Şi în tot acest timp crud al distrugerii şi pierii, nu se auzea în trecătoare nimic altceva decât nechezatul înnebunit al cailor. Ca şi oamenii, jivinele cu care aceştia luptau păreau mute.

Nu ştiu dacă atinsesem organele vitale ale carnivorului străpuns, cu toate că aş fi putut să pun rămăşag referitor la siguranţa şi la eficacitatea loviturii dibaci aplicate. Vânasem cândva lupi, vă amintiţi?... Nu se arăta aşadar defel nesăbuită trecuta-mi convingere privind posibilitatea răpunerii sălbăticiunii, numai că dihania cu ochiul scurs nu mi-a părut cu nimic afectată de ceea ce izbutisem să îi fac. Avea să îşi întâlnească însă sfârşitul aproape numaidecât, ţintuită amarnic sub sanie de chiar omul pe care îl voia mort – din fericire pentru noi, mai rămăseseră în prelată ţepuşe destinate slujitorilor nopţii.

Pe partea lui, fierarul îşi isprăvise şi el treaba. Ultimul animal se zvârcolea spasmodic la capătul unei ţepe, clănţănindu-şi în gol fălcile mânjite cu spuma porfirie a vieţii care pleca. Linţoliul monoton al Cheilor Osului devenise în jur aproape pestriţ, pângărit cu pete negre şi roşii.

Învinseserăm.

Am tras viguros în piept aerul congelat al înaltei regiuni, ridicându-mi peste cap gluga îngreuiată de promoroacă. Sudoarea îmi îngheţa bolnăvicios sub haine, iar efortul depus cu ocazia încleştării mă sleise, chiar dacă nu mă puteam lăuda cu cine ştie ce eroism. În mod cert, simţurile şi trupul nu îmi mai fuseseră atât de solicitate de o bună bucată de vreme – din acest motiv, odată încheiat urâtul, tenebrosul incident, parcă nu îmi părea atât de rău că acesta avusese loc, chiar dacă încă nu îi descifrasem pe deplin sensurile ascunse ori semnificaţiile viitoare.

Căci viitorul este numai şi numai trecutul *continuat*.

Fierarul a lepădat hoitul dihaniei de pe urmă şi, cu redutabilul ţăruş încă în mână, s-a întors domol către sanie. Figura îi era golită de orice expresie. Păşea egal cu picioarele lui lungi, apropiindu-se de noi fără a mai acorda vreo atenţie lighioanelor suprimate. Dimpotrivă, alăturea, pierdut în reflexiile de catran ale culmii, cărăuşul se aplecase din mijloc,

examinând nemulțumit stârvul făpturii dovedite. *Ce animale sunt astea?...* mi-am dorit eu să întreb. Semănau cu lupii din toate punctele de vedere și, tot din toate punctele de vedere, erau deosebite neîndoielnic de sălbăticiunea știută. Mai mult, anevoios ar fi fost să punctez în ce anume constau menționatele deosebiri, așa vădite cum îmi apăreau. Pur și simplu, dihăniile transmiteau impresia că erau *stricate*, că *nimic* din fizionomia lor nu fusese alcătuit după modelul cunoscut nouă. Cugetul mi-a rătăcit ineluctabil către poveștile auzite cândva, în Miază-noapte, istorisiri despre sufletele morților întoarse sub înfățișarea mutilată a unor viețuitoare diforme, alcătuite stângaci, grosolan, de diavol, vag doar amintind de făpturile având pecetea creației bunului Dumnezeu pe Pământ.

Aspru ne purtăm cu toții crucea. Fierarul a ajuns în dreptul meu și mi-a așezat palma lui bătătorită pe umăr. Nu m-a privit – pentru prima oară pe întregul parcurs al călătoriei, bărbatul își coborâse treanța de la ochi, lăsând-o să îi atârne murdară în jurul gâtului. Cărăușul s-a ridicat drept de lângă leș, întinzându-și brațul spre mine, iar celălalt m-a apăsat greu și mi-a înfipt țărușul chiar la încheietură, chiar în rana care îmi sângera dinainte. „*Apate!*" mi-a răsunat tardiv, sinistru în gând profeția micuței florărese de neam nomad, avertisment rostit cu glas tremurat pe când îi întindeam, acum ani, singurul meu ducat în schimbul trandafirului galben cumpărat pentru Lennie. Un trandafir de același soi rar și de aceeași amăgitoare culoare, împletit serafic cu bentiță din catifea aurie în cascada dragă de zulufi arămii-autumnal, putrezea împreună cu *ea* sub gheață.

Departe între Cheile Osului, cei doi oameni angajați de mine la Wychwood mă omorau.

Înțelepții scriu în sinaxarele lor că aleșii Domnului își *recunosc* clipa plecării spre umbră. În dimineața ultimei noastre ninsori, Lennie plânsese fără motiv și dorise să ne întoarcem. Vorbise șovăitor de un vis, de o lumânare în culori pure pâlpâind să se stingă. Leghele așternute între noi și urmăritori deveniseră tot mai scurte: am convins-o, nu după

puține străduanii și stăruințI, că trebuia să înaintăm. Desigur, asasinul în manta albă și bărbații pe care îi conducea ne așteptau răbdători lângă Pietrele lui Olethros.

Nici un ales al Domnului nu se găsea acolo unde eram asasinat *eu*.

Ictusul și durerea m-au prăbușit în omăt, cu sabia scăpată dintre degetele-mi chircite reflex și cu mâna cea sănătoasă încă adânc vârâtă sub haină. Probabil individul se temuse că, dacă îmi țintea pieptul din poziția în care stătea, riposta mea în cădere i-ar fi putut aduce fierul în vintre. Nu mai conta prea tare, în orice caz; până la urmă, *știuseră*. Știuseră despre absența zeului strâmb, știuseră de la cine luasem aurul lucitor, mantaua elegantă și pergamentul cu promisiuni, știuseră încotro mă îndreptam, cine eram și unde o înmormântasem pe Lennie.

Însă, mai cu seamă, știuseră cât valora capul meu, și pândiseră momentul propice pentru a-și îndeplini planul.

Ceea ce nu aveau de unde să știe – *nimeni* nu știa – era faptul că tăinuiam o arbaletă sub giulgiul mantalei.

Nu înțelegeau arme de felul acesta, ușor manevrabile, cu putință a fi păstrate pregătite asupra ta și a fi întrebuințate în mod repetat înainte de a-și pierde forța criminală – abia recent apărute chiar și la Curți. Poate bănuiau un pumnal, poate credeau că acolo țin banii numai, poate se întrebau dacă feresc o rană – indiferent ce idei eronate doseau sub fruntea bicisnică, fierarul a crescut uriaș asupra mea, continuând să îmi țină, cu ajutorul parului său ucigaș, mâna pironită în zăpadă. Nu se găsea suficient de aproape pentru a-l atinge cu o armă cu lamă scurtă, nici o aruncare a stiletului cu mâna stângă nu ar fi avut sorți din postura în care mă aflam, dar pentru săgeata trasă cruciș a fost o nimica toată să i se înfigă în gât, penetrând gulerul vătuit al îmbrăcămintei sale de iarnă. M-am uitat neclintit în ochii lui când sufletul i-a părăsit trupul, și i-am șoptit: *Pentru Lennie*.

Apoi lucrurile au decurs de la sine.

Curelele împletite care schingiuiseră până de curând caii mi-au săpat o brazdă înflorată în obrazul stâng, desprinzându-mi, smulgându-mi mângâietor carnea. Cărăușul, am presupus eu, se pierduse

cu firea, altfel nu mi-ar fi atacat faţa, a cărei piele trebuia oferită ducelui. Zorul nu l-a ajutat cu nimic, cum nu l-a ajutat harapnicul. M-am întors către el, de jos, înainte ca trupul tovarăşului său mort să ajungă alături de mine, şi cea de a doua săgeată de oţel i-am trimis-o prin dinţi în cerul gurii. Caii au nechezat amândoi, neîncrezător, când călăul lor s-a prosternat definitiv lângă sanie, sărutând urmele de copite.

În strunga muntelui cobora pacea.

Am dat drumul arbaletei asasinului-curtean în zăpadă şi am extras indiferent vârful oţelit al ţăruşului din sosul rănii, oarecum mirat că suferinţa se menţinea la un nivel tolerabil. Parul din lemn al fierarului mi-a servit drept sprijin bine venit pentru a mă repune, cât de cât, pe picioare. Ignorând atât cadavrele foştilor mei slujbaşi, cât şi pe cele ale bizarelor jivine trimise de aceştia în Tartar, mi-am cercetat obiectele personale, armele, galbenii, pergamentul cu sigiliu ducal; apoi sania – era în stare relativ bună, proviziile – buşteni, cremene, carnea sărată de bivol, păturile călduroase din păr de cămilă, prelata cu ţepuşele, *mai ales* prelata cu ţepuşele. Lăsând la o parte celelalte jocuri ale hazardului, nu îmi ieşea din minte în nici un fel animalul fără un ochi şi străpuns de sabie, continuându-şi implacabil drumul spre cărăuş.

Am aruncat din sanie tot ce îmi prisosea şi am urcat la loc tot ce se pierduse în timpul ciocnirii ori imediat după, tot ce stăpâniseră foştii mei „camarazi" – ospăţ grandios cei doi de acum, ofrandă micilor zgripţuroi graşi de lună plină, scoborâţi deja la festin în ciorchini buhăiţi, pieloşi, incompleţi – şi s-ar fi cuvenit pe viitor să îmi slujească mie. Doar săgeţile din oţel le-am lăsat acolo unde îmi scriseseră mesajul – mai aveam câteva în punguţa din mătase orientală şi ideea de a le recupera pe cele utilizate întru pedepsirea trădării îmi repugna, n-aş şti să vă spun pentru care motiv anume.

În cele din urmă, mi-am adunat curajul rămas şi mi-am îndreptat atenţia asupra bidiviilor – *trebuia* să mă asigur de sănătatea celor două nefericite dobitoace. Nu îmi plăceau defel armăsarii kyrenieni; nu mă plăceau nici ei pe mine. Dar străbătuseră Cheile Osului de zeci de ori şi, cu puţin noroc, mă puteau purta până pe domeniile ducelui.

III. UN FULG PENTRU ÎNGER

Trupurile grele rupeau frunzişul cu zgomot pripit. M-am înfiorat. Ea pălise.

Zăvozii.

– Sunt câinii tatii, a şoptit Lennie cu voce pierdută. I-au stârnit la vânat...

Recunoscusem, şi eu, glasul gros al lui Colţ. Îl hrănisem cu două zile în urmă; dacă nu mă mişcam îndeajuns de bine, în noaptea aceea aveam să îl hrănesc din nou.

M-am hotărât între două bătăi de inimi – a mea şi a ei.

– Pune-te în genunchi, i-am zis blând, scoţându-mi smucit haina ruptă şi acoperindu-i urechile, ochii, în timp ce se lăsa ca un fulg în zăpadă. Şi-a împreunat mâinile în rugăciune, fără să îi mai spun, fără să zică nici ea vreun cuvânt; înţelesese. Nu vreau să auzi şi să vezi nimic, pricepi tu?... am îngăimat. O jumătate de ceas, atâta... După o jumătate de ceas, îţi promit – voi veni după tine, eu sau un înger. Dar până atunci, orice va să se întâmple, nu trebuie să auzi şi să vezi nimic...

*Buzele ei îngheţate s-au mişcat, şi cred că a spus: „**Te iubesc, Ferrin.**" Crivăţul i-a purtat însă visul, vorbele şi inima departe de mine, către locurile în care bezna sticlea, reflectând sângele mamei ei, vărsat impudic pe marmora albă. Iar sufletul îi pâlpâia sfârşit în trupul fragil, pe care trebuia să i-l apăr pentru ultima oară. L-am blestemat încă o dată pe duce sub lacrima gerului, apoi m-am întors, căci soseau câinii. Aveam să le tai calea lângă copacul cel mort, şi aveam să ucid, poate, unul.*

Iar ceilalţi urmau să ajungă la ea.

În piept, inima mi-a devenit neagră.

Am străbătut trecătoarea dintre munţi fără alte neaşteptate păţanii; caii se temeau de mine la fel de tare cât mă temeam eu de ei, aşa că sărmanele animale şi-au dat silinţa a mă duce la ţintă, cu toate că nu aveam nici priceperea, nici fervoarea cărăuşului întru mânuirea harapnicului. Din fericire, exista un singur drum, îngust şi întortocheat, încadrat de stânci abrupte, de prăpăstii ameţitoare, de gheţuri, de nămeţi şi

de crevase; rătăcirea nu devenea posibilă, iar dincolo de Brocelainde, cunoşteam teritoriul – *copilărisem* acolo. Unul dintre bidivii s-a săvârşit înainte să descindem spre ceea ce mai rămăsese din Pădure – zgripţuroii îi dereticau voios carcasa pe când mă îndepărtam –, dar, renunţând la o parte a proviziilor din sanie, aproape la toată mâncarea, la buştenii pentru foc şi la câteva cergi, aveam să pătrund totuşi pe domeniile ducelui în timp util. Am scăpat de sanie şi de celălalt cal în apropierea primei mizere aşezări; aşa carmin-decorat cum se prezenta vehiculul, aşa acoperit de coptură şi aşa vlăguit cum se arăta armăsarul, atât animalul de tracţiune, cât şi mijlocul de transport nu puteau crea nimănui altă impresie decât aceea că proprietarul de drept al acestora nu mai era în viaţă.

Singur şi pe jos, îmi apărea mai probabil să izbutesc a mă deplasa neobservat de oamenii locurilor... şi de cei care, eventual, păzeau cărările către duce.

Am călătorit aşadar în noapte, aprinzând foc puţin şi cu grijă, ocolind de departe orice locuinţe mi-ar fi sărit în ochi, ştergându-mi urmele pe cât îmi era cu putinţă. Mantaua albă mă ajuta să mă confund cu peisajul deprimant şi uniform al ţinutului – câmpii mărginite de Pădurea Brocelainde sub călcâiul de fier al iernii, marcate ici-colo cu pâlcuri de copaci bătrâni, desfrunziţi şi acoperiţi de chiciură răuvoitor strălucindă –, iar dacă totuşi vreo patrulă s-ar fi nimerit să mă repereze, mai puteam năzui să o induc în eroare cu ajutorul pergamentului purtând sigiliul „Arras". Chiar şi aşa, am remarcat că pământurile nu mai corespundeau anamnezei; se relevau sărăcite şi pustiite, cu oameni – atunci când îi observam de la o sigură distanţă – puţini şi dezorganizaţi, ca şi cum în anii scurşi înveninat din copilăria mea încoace, ducele îşi pierduse din putere şi preţuire. Iar asta nu îmi putea fi decât de folos.

Îmi făcusem din start socotelile că pătrunderea în palat avea să reprezinte singura dificultate demnă de luat în seamă. Atâta amar de vreme se aşezase pavăză între noi, încât seniorul nu mă mai aştepta – în fapt, după ştiinţa lui, mă aflam de cealaltă parte a Munţilor Cerului şi a Pădurii, prigonit împreună cu Lennie de către asasinii săi, la capătul

puterilor amândoi şi fără vreun ban pentru a închiria o sanie, chiar dacă aşa ceva ne-ar fi trecut prin minţile rătăcite. Sunt convins că nu eram singurul lui duşman, însă ţinuturile unui nobil de vază sunt privegheate împotriva armatelor ori a cetelor de ucigaşi năimiţi, nu împotriva drumeţului singur. Acesta urmează a fi întotdeauna oprit la poarta cea mare, de gărzile postate în faţa zidurilor; ori, în cel mai rău caz, de cele care păzesc coridoarele şi apartamentele personale ale stăpânului domeniilor respective.

Desigur, eu plănuisem să omor gărzile – pe *toate*.

Revenind, vigilenţa scăzută de pe întinsul Domeniului nu mă punea serios pe gânduri, cu atât mai mult cu cât Înălţimea Sa, seniorul Alier de Arras, era bine văzut la Curte. Nu trebuia însă nici să îmi las înşelată atenţia – cineva putea (măcar că mă pregătisem pentru a evita aceasta) să fi descoperit întâmplător crucea sfântă din lemn de pin sub care îşi dormea Lenore veşnicia. Dispariţia cărăuşului şi a fierarului din Wychwood oferindu-i norocosului indiciul către destinaţia mea şi un mesaj trimis la Arras prin defileu nu ar fi fost imposibil să îi fie înmânat duşmanului meu *înainte* ca eu să mă găsesc în faţa palatului acestuia, având în vedere că mă apropiam nu atât cu deosebită iuţeală, cât cu deosebită *precauţie*.

Am alungat asemenea frământări, rezumându-mă la a mă război în continuare cu lipsa, istovitoare peste măsură, a lui Hypnos. Rănile mă ardeau neîncetat, mai tare cea de la mână. Strategia concepută în Cheile Osului – avusesem ceasuri destule la dispoziţie pentru a o elabora – era construită pe nădejdea că străjerul din turnul de veghe urma să mă zărească abia târziu, din pricina mantalei de culoare albă, şi, tot din pricina veşmântului, avea să mă confunde cu cel asmuţit pe urmele mele. Încântat să îi dea stăpânului veştile atât de aşteptate, fără să analizeze prea mult conjunctura, fără să se mai întrebe de ce mă întorceam singur şi la pas, fără să mă anunţ dinainte, omul trebuia să alerge nerăbdător în odăile ducelui pentru a-i oferi seniorului său bucurie. Cei doi bărbaţi însărcinaţi cu apărarea intrării ar fi ieşit la rândul lor iute în întâmpinarea mea – poate doar unul dintre ei, totuşi – mânaţi de curiozitate şi de interes, cu privire la recompensă şi la cele petrecute.

Două săgeți bine ochite – și iată cheile de la poartă, la brâul unuia dintre morți.

Mi-am impus să nu mă obosesc a ghici câți supuși capabili să poarte arme număra interiorul palatului. Într-o altă lume, de mult apusă, le știusem numele tuturor – îndepărtând astfel bătrânii, copiii și femeile, însemnasem pe răboj cincisprezece bărbați în putere. De obicei însă, în toiul zilei, câțiva dintre aceștia erau plecați pe moșie cu treburi, iar ceilalți nu se strângeau la un loc decât odată ce suna cornul care anunța vrăjmașul, și nici atunci imediat. Zăvozii trebuie că se aflau sub cheie la ceas lipsit de primejdie. Dacă lucrurile se potriveau într-o oarecare măsură chibzuielilor mele, exploatând elementul-surpriză și avantajul oferit de arbaleta bărbatului care ne așteptase la Pietre, existau șanse reale, chiar dacă nu foarte mari, să ajung la Alier de Arras.

Necunoscute sunt căile Domnului. Ale diavolului și ale lui Moros, la fel.

Boala își alesese sălașul putrid și dezolant în murii coșcoviți ai palatului falnic odinioară, puroind de acum trivial peste lichenii crescuți răpănos sub zid. Hulpav, pe cerul mortifer, croncăneau paserile hoitare. Nici un oștean al seniorului nu păzea marea poartă desferecată, deschisă lubric pe jumătate, drept invitație la un vals obscen. *În alte vieți, un zâmbet cald, feciorelnic, zâmbetul stelelor.* Nimeni în turnul străjii. Cuștile câinilor, deteriorate și goale. Zăpada în curtea pietruită cu marmore romane pirotea, neprimenită, de evuri.

Palatul ducelui Alier de Arras era deșert.

Pustii am găsit vastele, lugubrele săli ale copilăriei trecute în tovărășia lui Lennie, firidele în care ne ascundeam cu inima gata să ne sară din piept, feriți de servitorii vârstnici și cu figuri scofâlcite, trimiși să ne caute. Coclite armurile gigantice ale strămoșilor familiei, moștenire nedemnă dintr-un război mârșav. De-a lungul podelelor pe care gheața înainta, șoarecii fojgăiau cărunți, gheboșați, chițăindu-și păcatul. Pașii mei lăsau ecouri acuzatoare între pereții preavechi, și cred că, într-un fel, bătrânul duce simțea în acel moment că veneam, dar mai simțea și că nu avea unde să se ascundă.

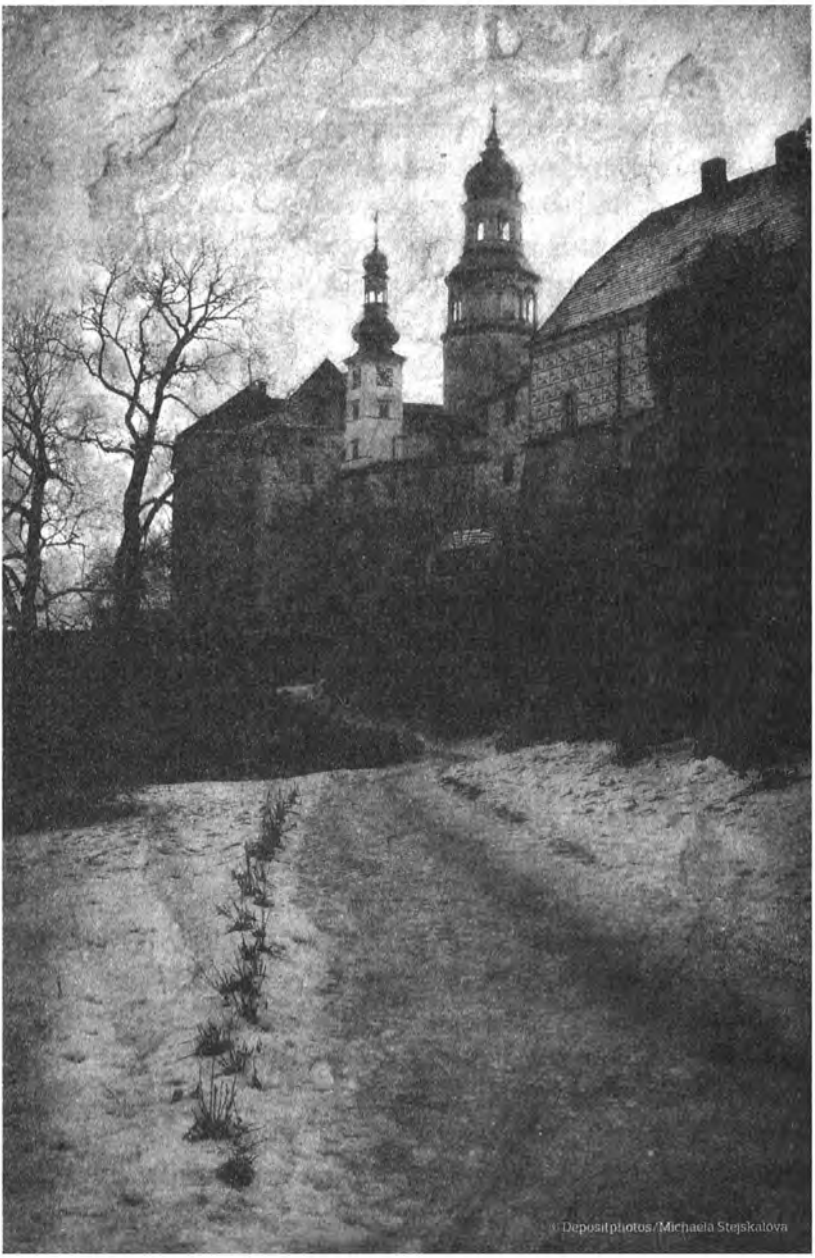
© Depositphotos/Michaela Stejskalova

În nebunia sa de a ne obține cu orice preț pieile fetei, mărețul senior se ruinase până la ultima centimă și eu ajungeam la el.

Lesne am regăsit calea către odaia de noapte a tiranului nostru; cizma îmi călca alinat pe trepte ciobite, lăsate pradă lalelelor iernii. Spălați îmi erau anii de pribegie, suferința și tainele trăite în orașele și satele decimate de ciumă și de nepace, mereu atent la cupa otrăvită sau la jungherul hărăzit *ei*. Nu mai simțeam durerea din mână, cu toate că plaga se înnegrise. Am dat de perete ornatele, bocindele uși ale încăperii pe care o visasem toată viața noapte de noapte, martore, cândva, ale unei nașteri dulci, pe care nu mi-o amintesc, și ale înfloririi unui înger. Lângă speteaza din lemn cariat a patului monumental cu așternuturi jilave, neschimbate, îmbibate trândav cu duhori de bătrânețe, de urină uscată și de moarte, ducele se sprijinea tușindu-și domol cheagul roșu, cu ochii atinși de cataractă clipind prosteşte spre mine.

Mă găseam în fața lui.

Bătrânul și-a ridicat privirea goală căutându-mi chipul, ori poate căutând să îmi citească ceva anume în trăsături, dar nu urma să îi ofer satisfacție. Liniile fetei mi-au rămas imobile sub bronzul exilului și sub brazda lătăreață trasată de bici, dar mi-am lăsat pe spate gluga mantalei, permițându-i jalnicului meu adversar să îmi vadă părul decolorat, cearcănele vinetii și lucirea posomorâtă a ochilor.

– Ferrin..., a icnit ducele.

L-am cercetat pe îndelete, cu fascinație nesănătoasă. An după an după an, nu încetasem a mi-l închipui pe atotputernicul senior strălucind în mijlocul averii sale, aruncând porunci infame în dreapta și în stânga, destrăbălându-se abject cu femeile vasalilor lui – târfe mincinoase, purtându-și cu fală mișelia și gătelile bogate în aur. Vânând pe domeniile lui și pe ale altora, punând la cale intrigi și comploturi sub îngăduință regală, organizând banchete deșănțate și spânzurând, ca distracție, inocenți. Bărbatul de care, timp de o viață de om – viața mea; viața lui Lennie; *două* vieți de oameni –, fugisem, luptând să apăr fetița dragă, ascunzându-ne prin hrube, prin lupanare și prin hanuri, singuri, speriați la începuturi, apoi ea senină și eu furios, și crescând, și ea

înmugurind, iar eu învățând să mă bucur de viață alături de ea, așa grăbită și trunchiată cum ni se dăduse viața noastră. Bărbatul pe care de nenumărate ori voisem să mă întorc să îl înfrunt, punând astfel o dată pentru totdeauna capăt goanei noastre tragice și obosite, gând ucis de fiecare dată în inima mea de privirea rugătoare și frumoasă ca Raiul a Lenorei.

Alier de Arras, duce. Un sac de oase, pielițe și cărnuri fleșcăite, așteptând încheierea secătuită a unui trai de nimic.

Pentru o clipă doar, m-am întrebat dacă merita să las fierul rece în el, dacă nu cumva asta l-ar fi scutit, în fapt, de pedeapsa dăruită de Domnul. După care mi-am amintit un mormânt friguros și Pietrele lui Olethros.

– Gata, bătrâne, i-am zis cu voce albă ca neaua adunată pe cruce. Nu vei plăti pentru mama sau pentru mine, vei plăti însă pentru copilă destul.

Prin ferestrele sparte auzeam crivățul. Perdele din catifea roasă cerneau patul, zbătându-se în curentul de aer, ca duhuri. Un jilț vetust, cu picioarele rupte, și un scrin colțat în argint înnegrit constituiau tot mobilierul care dăinuise în încăpere. Nici măcar blănuri de urs pe jos. Bătrânul s-a zgribulit în cămașa străvezie de noapte, strângând-o cu degetele strâmbate de artrită la pieptul lui uscățiv. Multe odăi mai încolo, se afla încăperea în care începuse, demult, elegia.

– Nu poți scăpa, fiul meu, a șoptit cu grai stins, și mi s-a părut că plângea. Cu ultimele parale, am tocmit oameni – sunt pe drum, ți-au prins urma încă din apropiere de Sacré-Coeur. Vor fi aici în mai puțin de un ceas; toți odihniți – îți vor răpi viața.

– Nu sunt singurii oameni pe care i-ai tocmit... tată. Cuvântul îmi suna atât de străin și improbabil pe buze. Iarăși imagini – trupuri acum, zăpadă, sânge și fier. Vechea, insuportabila mâncărime îmi revenea din nou, neplăcut, în zgaiba latră de la încheietură.

– Adevărat. A oftat lung, mai mult o tânguire ca de stafie prăpădindu-se. L-ai omorât pe vicontele de Laertes, la Wychwood. I-ai dovedit și pe alții, admit. Aceștia însă sunt pregătiți special. Trebuie să înțelegi, copilul meu – în toți acești ani, nu am trăit decât pentru a vă

găsi şi pentru a vă ucide. Nu am cheltuit un singur galben în alt scop – martor îmi este Domnul.

Mânie. O simţeam ruginie crescând în mine, talaz irezistibil şi rău al unui viitor de mult pierit între alegeri greşite. Aerul mirosea a crimă.

Totodată, îmi venea să vomit.

Mi-am rotit ochii încercănaţi – şi lezaţi de zăpadă – prin încăpere. Am nesocotit scrinul, momeală vădită pentru tâlhari, şi m-am apropiat surâzând strâmb de barşonul perdelelor. Le-am tras către mine desprinzându-le fără menajamente, lăsându-le apoi să se aştearnă mototolite pe duşumeaua plină de găuri. Am azvârlit la picioarele goale şi subţiri ale bătrânului cuvertura din lână maronie cu care se învelea noaptea, iar în pernioara mâncată de molii am dibuit în sfârşit obiectul vizat – cartea cu scoarţe din piele de om, despre care ne avertizase, răposând, mama.

Bătrânul, întru câtva resemnat, nu căutase a pune stavilă acţiunilor mele. Fără să deschid tomul greu – după cum îi promisesem celei care mă zămislise –, am înălţat afurisitul volum şi l-am prăvălit brutal peste figura plumburie a seniorului. În ciuda sfârşelii care îi stăpânea trupul gârbov, nu a căzut, ci doar s-a împleticit anemic înspre scrinul colbuit, de care s-a agăţat gemând gâfâit, cu degetele-i încovoiate ca nişte gheare.

I-am aruncat tipăritura pătată de sânge în braţe. Clătinându-se desculţ pe picioarele pipernicite, a prins-o.

– Lorenz, am rostit eu, scârbit.

Numele nu se afla inscripţionat pe învelitoarea tratatului, dar nu era un nume pe care aş fi putut să îl uit.

Ducele a reînceput să tuşească. Umerii ascuţiţi i se zgâlţâiau comic; buzele fripte de vârstă şi de tifosul care îl măcina şi colţurile crăpate ale gurii ştirbe îi erau spuzite în culoarea cârmâzului. Obrazul i se spărsese floral acolo unde îl pocnisem cu tomul.

– Ştii bine că este adevărat, copile. Ochii inflamaţi îi deveniseră apoşi, renunţând şi să îşi mai şteargă balele dizgraţioase. Ce îţi mai face rana de la mână?...

Mi-am coborât neintenționat privirea. Desenul întunecat al plăgii deschise fremăta dospit sub roua purpurie strânsă la margini sau ochii mă înșelau. În carnea plesnindă... *viermi?*...

– Băuse apă dintr-o urmă de lup, ducesa. Bătrânul vorbea potolit, alegându-și parcă cele mai potrivite cuvinte. Înainte de nuntă s-a întâmplat – o joacă a tinerelor fără de minte, un rămășag, nu am știut niciodată precis. În noapte, au vizitat-o coșmaruri. Dacă aș fi avut putere și credință îndeajuns, i-aș fi luat viața tocmai atunci – dar nu am găsit în mine tăria de a o face. Soața mea v-a născut pe amândoi purtând sărutul veșted al fiarei, oricât de mult m-am străduit să nu accept. Ocara și grozăvia s-au pogorât peste ținuturile mele. Sătenii veneau lamentându-se că le erau furați copiii din tindă. Oamenii mei șușoteau. Vitele fătau animale corcite sau erau masacrate fără zarvă în grajd, semn de mare năpastă. Mi-am procurat, cu mari sacrificii – o treime din avuții mi-a cerut –, de la un răspopit, un tratat iscălit „Conrad Lorenz".

Ascultam, auzeam. Credeam oare?...

Ferindu-și chipul, cel care fusese cândva tatăl meu a continuat.

– La început, am simțit că îmi pierd mințile, Ferrin. Lucrurile care erau scrise acolo... Din nefericire, se potriveau.

Respirație șuierând obosit. Afară, hoitarii și vântul.

– Și totuși, nu aș fi *îndrăznit*, fără acea noapte cumplită de Crăciun și de hulă. Umbla zvon prin regiune, iar țăranii puneau la cale o răscoală. Propriii mei oameni, stârniți de Biserică, indecișI, siliți să aleagă o tabără între mine și Domnul. Servitori părăsind în taină palatul. I-am izgonit cu biciul pe denunțători, înghițindu-mi lacrimile și refuzând să le înregistrez plângerile despre fetele lipsă. Unul dintre ei – un *tată*, la fel ca mine – s-a aruncat cu fruntea în nea în fața porților celor mari și nu s-a mai dat dus de acolo. Am liberat zăvozii asupra lui, iar aceștia, deși bătuți, nu s-au atins de bărbatul ploconit în fața ușilor mele; mai degrabă au preferat să dea târcoale palatului, adulmecând, cu botul încreț, meterezele. Le-am poruncit străjilor să pună țopârlanul nerușinat pe fugă, folosind biciuștile; oamenii s-au închinat și s-au temut și nu mi-au îndeplinit porunca. Orbit de furii și suduind, am pălmuit gărzile,

ieşind eu însumi în faţa zidurilor; purtam cravaşă. În zadar am lăsat să curgă ploaie de lovituri peste spinarea arcuită a tatălui oropsit – într-un târziu, am realizat că murise cu mult înainte de a-i aplica înţeleapta sancţiune. Şi în toate acele anotimpuri ale copilăriei voastre, mi-am ferit doamna şi odraslele de bârfele gloatei şi la spovedanii pe Dumnezeu l-am mințit. Căci judecata îi spunea firii mele mii de odioase adevăruri.

Sărbătoarea naşterii Domnului – a relatat ducele mai departe neagra-i, neasemuita-i poveste – m-a ajuns în biblioteca de la cel de al doilea cat al palatului; pregetam cu tomul lui Lorenz în mână, copilul meu. La palisadă, zăvozii parcă turbaseră; ningea. Spre dimineaţă, mi s-a înfăţişat şi dovada pentru care înălţasem rugi arzătoare Celui de Sus să nu mi se înfăţişeze vreodată. Intrând pe neaşteptate în apartamentele soaţei, în lumina tristă şi cenuşie a zorilor, am aflat ducesa în lunga-i, superba-i rochie de mireasă, aşa cum pretinseseră ţăranii că li se ivise în case. Iar poziţia încovoiată în care şedea era precum aceea de animal – şi în încăpere puteam auzi *distinct* zgomotul făcut de rosul, suptul şi trosnetul oaselor.

Cu ultimele puteri, bătrânul s-a aşezat pe marginea patului, păstrând scrierea demonolatrului aproape de el şi trecându-şi peste fruntea năduşită poalele cămăşii de noapte, nepăsător la goliciunea-i grotesc expusă. Trăgându-şi sufletul, a urmat:

– Am vărsat şi lacrimi şi sufletul din mine şi întreaga zi m-am rugat îngenuncheat în capelă, cerându-i Domnului nostru să îmi trimită povaţă creştină. Spre amurg căpătasem răspunsurile – dar trebuia să induplec un preot. Cu sabia înaintaşilor binecuvântată şi la adăpostul întunericului, pentru a nu vă zări feţele şi pentru că nu se cuvenea să mai zăbovesc, eu am intrat în odăi peste voi şi mi-am străpuns soaţa. Am răsturnat baldachinul de pluş şi am răzbit a apuca fata cea mică de păr, tăind-o numai puţin deasupra gleznei. Atunci te-ai repezit strigând între noi, luptând cu mine pentru a îndepărta lama de la gâtul surioarei. Ţi-am spintecat pe dată încheietura, căci frica mă ajunsese, hotărârea-mi se năruia şi pierdusem coordonarea mişcărilor mele. V-am

ghicit pe amândoi în beznele camerei, copiii mei – ea scâncind leşinat sub braţul tău şi tu cercând cu disperare peretele în căutarea ferestrei. Mi-am închegat rămăşiţa de voinţă pentru fapta finală. Însă ducesa – doamna mea – s-a dovedit a nu fi fost încă moartă cu totul şi, târându-se înnebunit către ziduri, una dintre torţe ea a aprins. La vederea chipurilor voastre iubite am zvârlit cu un vaier sabia şi am fugit zguduit, uitând uşa descuiată în urmă. Cunoşti cele de mai apoi, fiul meu – întorcându-mă cu preot şi cu ajutoare, mi-am aflat soaţa neînsufleţită, iar copiii lipseau. Am scos câinii de sub încuietoare şi i-am zădărât pe urmele voastre; un haos de pântece despicate şi intestine e tot ce ai lăsat după aceea din ei, în zăpadă.

– Am omorât unul singur, i-am spus. Ceilalţi nu au mai ajuns până la mine.

– Ai omorât *nouă*, copile, m-a contrazis el fără resentiment, le-ai retezat capetele, le-ai extras şira spinării şi le-ai vărsat măruntaiele, iar lui Colţ i-ai întins blana ca flamură pe ramurile copacului în dreptul căruia l-ai ucis. Apoi ai luat fetiţa şi aţi continuat să fugiţi.

Aşa decurseseră lucrurile?... Nu îmi puteam aminti. Ştiam doar că, în noaptea aceea, scăpasem, încredinţat de minunea făptuită prin rugăciunile *ei*.

– Ce să îţi mai înşir aici?... şi-a istovit celălalt destăinuirea. Ai ştire despre anii care au urmat, despre cum m-am întrecut să vă aflu calea, dând dispoziţii a mi se prezenta feţele voastre ca dovadă a morţii, împreună cu cenuşa cadavrelor mistuite pe rug.

Oh, da, aveam ştire despre porunca de a ne jupui chipurile înainte de a ne arde – citisem în pergamentul celui pe care el îl numea „vicontele de Laertes" şi de la care reţinusem mantaua albă.

L-am trântit pe bătrân la podea, trosnindu-i braţele când a dat să se apere slobozind cartea. I-am arătat jungherul; şi-a clătinat capul, dezamăgit.

– Zadarnic, Ferrin. Nu există decât un singur deznodământ scris de Domnul – cel indicat de Lorenz în volumele lui. Simţi pruritul în rana

pururi nevindecată?... Sunt fire negre de păr croindu-şi potecă prin pielea de om, pentru a-l înlocui pe acesta cu lupul.

– Am fost atacat de lupi în Cheile Osului, l-am întrerupt. Ce spune cartea ta despre *asta*?...

– Te-au atacat pe *tine*, copile?... Ori i-au atacat pe aceia care te *însoțeau*?...

Am şovăit. Frigul din încăpere sporise. În adevăr, jivinele îi abordaseră pe cărăuş şi pe fierar – nici una nu se ațintise spre mine –, cei doi bărbați silindu-se ulterior să îmi facă felul, după ce, până atunci, se comportaseră onest. Iar harapnicul cărăuşului nu îmi ocolise obrazul.

Nu avuseseră habar despre recompensă. Mă voiau pierit pentru că mă suspectau responsabil pentru cursa întinsă lor.

– Nu erau lupi, aşa este?... mi-a scăpat printre dinți.

Celălalt a tăgăduit de jos, cătând cu ochiul cartea lui Lorenz.

– Nu erau lupi, fiul meu. Erau *spurci*. Trăiesc acolo, în munți, şi poartă după moarte sufletele celor ca tine. Scrie în tom.

Cicatricea tandră ca firul de ață, model grațios şi celest pe glezna ***ei***.

– Bătrân senil, i-am şuierat în ureche. Rana lui Lennie *se vindecase*. Indiferent ce ni s-a întâmplat mamei şi mie, nu i s-a întâmplat şi ei. Nu era purtătoare de *daemonium lupum*!...

Nu i-am mai lăsat vreme să reacţioneze la cele dezvăluite, dar în ochii lui dintr-odată măriţi urlau toţi demonii iadului. Am folosit fierul, o dată şi încă o dată şi apoi încă de mulţe ori, chipul ei îngeresc fiind singurul lucru care mai trăia în mine. Se înşelase bătrânul, eram cât se poate de sigur; minţeau cărţile scrise de Lorenz. Un suflet curat biruie întotdeauna şi vieţile noastre fără de rău ne stăteau – *îi* stăteau mai cu seamă *ei*, căci *ei* i se datorau – chezăşie.

Iar fapta pe care o comiteam sub bolta părăduitului palat nu putea fi una rea – pentru că în timp ce o comiteam, şopteam la nesfârşit un singur nume.

Lenore Arras.

Lennie.

Înnouraţi erau munţii aproape de noapte, aproape de sufletul meu irosit, aproape de cadavrul răcit din încăperea cu ferestrele sparte. Am aprins focul în căminul antic gravat, îndesând în vatră mantaua albă, cartea nebunului, tot ce putea hrăni flăcările debile. Arbaleta am lăsat-o la urmă; iute i-au fost digerate lemnul şi strunele, cu metalul supraviețuind încins, până când fierbinţeala s-a retras în cenuşă. Nu avea nici o importanţă, mi-am spus. Singur, oţelul unei asemenea arme nu poartă moartea.

Odaia mi-a apărut subit mai caldă, mai veselă. De undeva, de departe, Hypnos ajutat de Morpheus mă chema în sfârşit, îngreuindu-mi a vis trupul şi pleoapele. M-am întors spre fereastra prin care mă îmbia vântul; iernile toate trăite cu *ea* reveneau fericit, trimise răsplată la mine.

Un fulg stingher mi s-a aşezat alb şi neprihănit pe pupilă, deschizând lumi. Trandafirii îmboboceau în morminte.

De acolo de sus puteam vedea clar, în vreme ce sângele *lui*, nu al *meu*, picura jale pe pervazul de piatră – odă a siluetei mele împroşcate cu roşu –, în vreme ce crusta de la încheietură îmi crăpase cu totul şi în vreme ce, doar pe jumătate conştient, îmi foloseam unghiile adânc,

încercând să îmi ostoiesc mâncărimea de dincolo de buzele pline şi stacojii ale rănii, *da*, puteam vedea clar soarta care sosea pentru a mă îmbrăţişa, împrumutând chipuri hotărâte de munteni, plătiţi cu galbeni grei şi pregătiţi a feri domeniile lui Arras de semnele lupului.

Trebuie că aflaseră calul şi sania – unul dintre ei purta sub braţ prelata fierarului, ceea ce însemna că îi sesizaseră rostul. Mi-am adus mâna dreaptă în faţa privirii, în penumbră. Fire lungi de păr negru şi gros se iţeau odioase prin brazda articulaţiei, depunând hâdă mărturie despre copii, minciuni, cărţi, părinţi, sacrificii, adevăruri.

Cu ochii pe urmele lăsate de mine pe când mă apropiam de Palat, trei bărbaţi înaintau prin zăpadă.

I-am aşteptat.

UN CENTAURIAN ÎN VIZITĂ LA MARȚIENI

Alexandru Mironov

Primesc mai deunăzi o carte proaspăt apărută, a unui camarad-de-arme, chimista şi scriitoarea SF Galia Maria Gruder, de două ori apropiată mie: a trăit, şi ea, în cea-mai-bună-dintre-lumi (vezi CPSF I din seria a IV-a), cea a „Colecției...'' lui Adrian Rogoz, şi suntem născuți amândoi în acelaşi județ, pe vremuri românesc, Soroca, în târguşoare apropiate, Țarigrad, respectiv Vertujeni. Cartea se numeşte *În legitimă apărare*, este o colecție de povestiri calde, romantice, vetust-rogoziene, cu acel aer de „Pe vremea noastră...'', ce mai, nostalgice cât cuprinde... Doamna Gruder are însă şi un alt atu, pe care îl aruncă hotărâtă cititorului: „Eu mi-am citit povestirile la «Marțieni»!'' Ei, asta dă deja o altă turnură lucrurilor, căci pe vreme inventării cenaclurilor SF (la începutul anilor '70) a fi citit la Cenaclul „Marțienilor'' însemna pur şi simplu o înnobilare!

Cine şi când a inventat marțienii literari n-aş şti să vă spun, probabil Ion Hobana, care era demnitar în – atunci – foarte respectata Uniune a Scriitorilor, să se fi înțeles cu Sergiu Fărcăşan, Adrian Rogoz, Vladimir Colin şi editorul Victor Zednic de la Albatros şi să fi demarat

revoluționarul demers – cert este că acțiunea a prins instantaneu, că binomul Bărbulescu–Anania, Viorica Georgina Rogoz, Victor Bârlădeanu, Horia Aramă, Doru Davidovici, Mihnea Moisescu s-au înregimentat imediat în falangele marțiene, CPSF a bătut toba, așa că iată-ne și pe noi, primele trei Cenacluri SF de amatori, zgrepțănând pe la ușile Casei Scriitorilor din Calea Victoriei bucureșteană. Ni le-au deschis larg Sergiu Fărcășan și Adrian Rogoz, am pătruns înăuntru cu sfială (deh, Sfânta, Sfintelor, atotputernica Uniune a Scriitorilor) în sala cu oglinzi, cred că atunci și acolo am auzit pentru prima dată „*Constelația din ape*", a citit Romulus Bărbulescu, el era purtătorul de cuvânt al binomului Romulusbărbulescugeorgeanania. Dar când ești tânăr, de sfială scapi repede, îi iau locul îndrăzneala, chiar tupeul, mai ales că CPSF-ul lui Rogoz demarase o acțiune propusă de mine: hai să-i publicăm în revistă pe cenacliștii amatori din țară! Așa că, după ce am ascultat cu smerenie paginile citite de un tinerel clujean pe numele său Mircea Opriță (fusese premiat la primul concurs de povestiri SF al scriitorilor din țările socialiste), am hotărât să cutezăm mai mult și, cu ajutorul autorului remarcabilelor *O iubire din anul 41042*, *Atacul cesiumiștilor* și *Vă caută un taur* (vorbesc, desigur, despre Sergiu Fărcășan), iată-ne pe noi, cenacliștii de la craioveanul „Henri Coandă", invitați să citim în sala cu oglinzi... Aveam dreptul la o singură povestire, am ales una scrisă de Ion Ilie Iosif, săracul Iliuță era ud tot în timp ce citea, dar povestirea a plăcut, iar Sergiu Fărcășan l-a declarat pe prietenul nostru inventator al banavetului oltenesc (Ilie încrucișase în povestire o banană cu un castravete...). Așa că ne-am întors în Cetatea Băniei în plină glorie, ne-au lăudat și ziarul local, și postul de radio, și revista *Ramuri*, ce mai, eram celebri și ne pregăteam să fim și mai și... Căci ne încolțise deja gândul să facem concurență CPSF-ului rogozian cu o revistă SF craioveană (avea să se numească *Omicron*, trei numere aveau să apară la mijlocul deceniului opt – dar asta este deja o altă poveste...).

Aveau să se petreacă însă schimbări dramatice în viaţa marţienilor cenaclişti. Prima a fost în timpul participării la EuroCon I, la Triest, cred că prin 1972, unde am fost singurul fan SF român, însoţind însă un distins areopag de profesionişti – Sergiu Fărcăşan, Viorica şi Adrian Rogoz, Vladimir Colin. Nu intru în detalii, a fost o săptămână splendidă, despre EuroCon-uri vă voi povesti altă dată. Am avut atunci pentru prima oară senzaţia că lumea imaginaţiei se aşază temeinic peste lumea reală (mai adaug doar că începutul anilor '70 fiind, pentru români, relaxat politic, eu am făcut autostopul pe traseul Craiova–Triest şi retur, ultima parte pe o motocicletă) – dar, din păcate, la puţin timp după sărbătoarea de la Triest, autorul romanului *Vă caută un taur* (premiat chiar cu acea ocazie) hotărăşte să nu se mai întoarcă în ţară. Sergiu Fărcăşan va lua drumul Canadei, activitatea lui de scriitor SF se va încheia, fireşte, şi am aflat peste ani că medicul-scriitor-jurnalist român devenise titular al catedrei de ştiinţe sociale de la Universitatea din Toronto, unde profesase şi scrisese şi celebrul Marshall McLuhan – c-aşa-i în Cosmos... Pierderea lui Sergiu Fărcăşan avea să fie astfel prima dramă cu care se confrunta fandomul. A urmat o a doua: vine anul 1974 şi aflu dintr-o misivă a scriitorului Ion Hobana (lucram atunci în Maroc, profesor de matematică la Lycée Omar Ibn Abdelaziz din Oujda) că revistei *Ştiinţă şi Tehnică* i se amputase unul dintre braţe, tocmai suplimentul CPSF, iar editurile îşi micşorau producţia de carte de gen, pentru că mai-marii în ideologie ai ţării începuseră să se teamă de fenomen. Cenaclul „Marţienilor" continuă însă să funcţioneze – au convins autorităţile vremii că poartă numele de „marţieni" numai şi numai pentru că se întâlnesc în ultima zi de marţi a fiecărei luni – şi din 1976, anul întoarcerii mele în ţară, particip regulat la şedinţe, mai ales pentru că din călătoriile mele peste nouă mări şi nouă ţări venisem cu lăzi conţinând sute de volume SF – capodoperele acestei literaturi cu uriaşă priză la public în Europa şi America – şi care aveau să devină, în timp, materie primă pentru reviste, almanahuri, antologii SF cu care, strămutat în Bucureşti, aveam să împresor editurile şi redacţiile, mai ales că fandomul SF explodase

de la trei cenacluri în '61-'70 la cincizeci şi cinci în deceniul opt al secolului trecut.

Încetul cu încetul însă, activitatea „marţiană" din cadrul Uniunii Scriitorilor începe să se supună legilor entropiei. Seniorii îşi arată vârsta, juniorii, cu Mihai Grămescu purtător de stindard, muşcă flămând din prăjitura SF rămasă, fenomene naturale intervin deci, mai ales că S&T reuşise să dea o notă oficială activităţii cenacliste, tinerii scriitori şi fanii lor găsind o oblăduire, unde credeţi, tocmai în ograda Uniunii Tineretului Comunist (şi-or fi zis, poate, activiştii, „ia mai bine să-i avem sub microscop decât să facă cine ştie ce isprăvi pe care nu le putem „controla" – amarnic s-au înşelat, după cum s-a văzut, dar şi asta-i de acum o altă poveste...).

Vine deci un moment în care conducătorul cenaclului – marele scriitor care a fost Vladimir Colin – hotărăşte că lucrurile n-au cum să meargă mai departe, nu prea mai vine nimeni la şedinţele noastre, aşa că hai să ne oprim aici. Anunţă pe cine poate, veniţi la parastasul marţienilor, ne zice, noi dăm drumul la zvoneri prin cenaclurile juniorilor SF şi... Colin se pomeneşte cu peste o sută de participanţi la şedinţa, nu-i aşa, de înmormântare marţiană! N-are încotro, o luăm de la capăt, ne întâlnim mai mulţi, majoritatea tineri, deja scriitori cu reputaţie. La un moment dat secretarul Uniunii Scriitorilor, Ion Hobana, ne anunţă la Bucureşti o vizită simandicoasă a celui mai reputat fan SF din lume, americanul Forestall Ackermann, care descinde într-adevăr în Capitală, însoţit de doamna lui şi se întâlneşte cu noi – după cum se observă în imaginea de mai sus, una dintre cele mai valoroase înregistrate vreodată la „Marţieni". Alături de semizeii Hobana, Colin, soţii Rogoz, Săsărman, mă aflu şi eu, onorabil instalat în cea-mai-bună-dintre-lumi, printre noi fiind şi un fan SF care nu se deconspirase până atunci, genialul matematician Solomon Marcus. Iar în centrul fotografiei, acest personaj teleportat la Uniunea Scriitorilor direct din Proxima Centauri, fabulosul Forestall Ackermann. Aveau să fie ultimele pâlpâiri de glorie ale cenaclului „Marţienilor". Revoluţia din 1989 a prăvălit peste noi economia de piaţă, editurile şi redacţiile diverselor publicaţii care au încercat să

De la stânga la dreapta: Adrian Rogoz, Solomon Marcus, Alexandru Mironov, Viorica Georgina Rogoz, Dna Ackermann, Ion Hobana, Forestall Ackermann, Vladimir Colin, Gheorghe Săsărman

exploateze Science Fiction-ul ca marfă nu au fost prea multe, cenaclurile de amatori s-au stins şi ele unul câte unul, încercarea mea de a face loc unui nou Cenaclu al „Marţienilor" la Comisia Naţională UNESCO a fost oprită odată cu plecarea mea din fruntea acestei instituţii, iar seniorii „Marţieni" au plecat, unul câte unul, spre Zona Crepusculară, întâi Colin, apoi Rogoz şi Bărbulescu, ultimul s-a dus Ion Hobana.

Cenaclul „Marţienilor" a rămas doar o frumoasă pagină de istorie.

P.S. A, să nu uit, „marţiana" Galia Maria Gruder mi l-a scos din bârlogul său de pe fosta stradă 1 Mai pe autorul povestirii de la începuturile CPSF, scriitorul şi scenaristul Octavian Sava. Ne-am întâlnit deunăzi la o cafea, era la fel de şarmant ca pe vremea când compunea scheciurile pentru Toma Caragiu şi Dem Rădulescu, mi-a adus ultima lui carte, *Prinţul rătăcitor Gheorghe Bibescu*. I-am cerut să descrie pentru fanii de astăzi momentul când s-a lansat în Science Fiction. Mi-a trimis

imediat după întâlnire deliciosul „remember" pe care îl aveți în paginile alăturate și, sigur, s-a arătat încântat să-i ofere lui Vali Nicolau reeditarea celebrei povestiri „Meteoritul de aur" și continuarea ei, despre care v-am vorbit în numărul anterior al CPSF. Ba chiar s-a arătat dispus a scrie și o a treia parte! Punând lucrurile cap la cap, îmi fac socoteala că, la urma urmei, nu trecuseră decât 58 de ani de când foarte tânărul Octavian Sava debutase în CPSF – și iată-l că se întoarce în cea-mai-bună-dintre-lumi. C-așa-i în Cosmos...

CUM AM SCRIS „METEORITUL DE AUR“

Octavian Sava

Nu trecusem chiar de mulți ani pragul de sfârșit al adolescenței. Eram încă burdușit de cărțile pe care le adorasem chiar din clipa când începusem să buchisesc singur primele litere sau mi le citise mama cu glasul ei cristalin. Îmi erau încă proaspeți Paturel în căutarea Bombyxului trigonocefal, Old Shatterhand pe care Karl May îl purtase în Africa, să lupte cu negustorii de sclavi, sau în America pentru a se împrieteni cu Winnetou. Mai târziu îl devorasem pe Jules Verne și călătorisem alături de copiii căpitanului Grant și de distratul savant Paganel, cel care fusese tatuat de maori – băștinașii Noii Zeelande.

De fapt trecusem de aceste lecturi și, devenind redactor la emisiunile pentru copii ale Radiodifuziunii, mă apucasem să scriu mici scenarii, inspirate de viețile unor savanți celebri: Galileo Galilei, Lobacevski, Humboldt. Apoi, împreună cu colegul meu, Virgil Stoenescu, mult mai versat decât mine într-ale dramaturgiei, am realizat un scenariu radiofonic mai amplu: „Vioara fermecată“. Succesul neobișnuit obținut de această lucrare, zecile de scrisori laudative primite la redacție, ne-au determinat să încercăm ca pe baza ei să scriem o piesă de teatru. Pe

vremea aceea, vorbim de anii '50, scriitorii și artiștii, în general, găseau un mediu prielnic de creație în palate și conace ale căror proprietari fuseseră goniți de regimul comunist. Astfel, am nimerit și noi, Virgil și cu mine, la Castelul Peleș. Aici am așternut primele replici ale piesei *Nota zero la purtare.* Stoenescu, ca un mentor ce-mi era, mă supraveghea îndeaproape. Atunci când scăpam câteva ore de ochiul său vigilent, îmi reveneau în minte lecturile de altădată și mă bântuia pofta de a scrie și eu o poveste cu cât mai multe aventuri petrecute într-un mediu exotic și care să nu fie lipsit și de un sâmbure științifico-fantastic.

Cum știm că materia în univers are pretutindeni aceleași componente, m-am gândit că s-ar putea ca și un meteorit să aibă în miezul său metale radioactive. Efectele dezastruoase ale bombei atomice erau un subiect la ordinea zilei. Cunoșteam de asemenea povestea exploratorului Livingstone, plecat în Africa să descopere izvoarele Nilului, dispărut în junglă și descoperit ulterior de ziaristul englez Stanley. Și iată și izvoarele de bază ale inspirației mele pentru viitoarea povestire SF, „Meteoritul de aur".

Adevărul e că am consultat numeroși specialiști dacă e posibil ca un meteorit să conțină metale radioactive și am primit răspunsuri pozitive. Pentru descrierea junglei africane, nu m-am mulțumit cu manualul de geografie din liceu, ci am citit cu acribie scrierile lui Sven Hedin (le mai citește oare astăzi cineva?!), dar și pe Mihai Tican Rumano, publicistul român care fusese primit în audiență de Haile Selassie, împăratul Etiopiei.

Nici cărțile de istorie n-au lipsit din documentarea mea, acțiunea plasându-se în Congo, pe atunci o colonie cu un trecut destul de încâlcit. La un moment dat, Congo ajunsese regat, suveranul ei fiind însuși regele Belgiei. Când afacerile acestuia au devenit destul de păguboase, el și-a dăruit regatul Belgiei, țara purtând acum numele de Congo belgian. În fantezia mea, acolo ar fi existat și un pustiu – Bisstung, lucru cu

totul neobișnuit în mijlocul unei jungle ecuatoriale. În căutarea acestui misterios pustiu ar fi plecat o expediție engleză condusă de colonelul Arthur Smith, care și acesta s-ar fi pierdut în adâncurile Africii.

Printr-un complex de întâmplări aventuroase, pleacă și profesorul de geografie Ion Spineanu. Acesta îl găsește pe Smith, dar și o populație influențată de radiațiile atomice provocate de un meteorit căzut în acel loc ascuns de lume.

Când ne-am întors la București, nici piesa nu era terminată și nici povestirea mea. Pe parcurs, am reușit să le finalizăm și pe una, și pe cealaltă și am început să umblăm, pe de-o parte să găsim un teatru care să ne joace piesa, pe de altă parte, ca să găsesc un editor dispus să-mi publice povestirea de debut.

Am plimbat mult piesa prin teatre, până ce a dat de ea regretatul Ion Lucian, care a și pus-o în scenă, de altfel, la Studioul actorului de film, obținând un succes extraordinar. *Nota zero la purtare* s-a jucat aproape fără întrerupere timp de 40 de ani; a intrat în repertoriul mai tuturor teatrelor din țară; s-a tradus și s-a jucat în numeroase țări, până și în China.

„Meteoritul de aur" a ajuns, nu știu cum, în mâinile lui Adrian Rogoz. Mi s-a părut la început că o privește cam cu neîncredere. Chiar mi-a mărturisit că nu prea are caracterul unui SF și e mai curând o povestire de aventuri.

Eram descurajat, mai ales că prietenii mei, poeții Cezar Drăgoi și Mihu Dragomir, luau cam peste picior încercarea mea literară.

În cele din urmă, spre marea mea surpriză, „Meteoritul de aur" a deschis seria *Colecției de Povestiri științifico-fantastice*. Și chiar am primit un frumos onorariu, din care mi-am

cumpărat primul covor din casă, nu chiar unul manual, dar destul de mare – 2/3 metri – și atât de rezistent, după câți pantofi și chiar bocanci au trecut peste el, încât încă îi mai recunosc culorile și nu are nicio ruptură.

Iar azi, pentru un roman de 350 de pagini, nu am primit decât strângeri de mână, fără niciun onorariu ca drept de autor. Dar a trebuit să mă mulțumesc că a fost tipărit.

Ianuarie 2013

© Depositphotos / Natalia Lukiyanova

coord. MAX BROCKMAN
ŞTIINŢA VIITORULUI/01

traducere din limba engleză de Vasile Mitu

Personalităţi din lumea ştiinţei dezvăluie progresul şi cercetările făcute într-o varietate de domenii, de la neuroştiinţă la psihologia evoluţiei, de la demografie la oceanografie.

„Ştiinţa viitorului dezvăluie un secret minunat pe care noi, oamenii de ştiinţă, l-am ţinut ascuns până acum: în ciuda isteriei care anunţă că noua tehnologie va distruge generaţia următoare, câmpul ştiinţei este inundat de un val de noi talente, care-i umilesc pe seniori... În această carte găsim o comoară de idei incitante, care ne vor face să renunţăm la prejudecăţile despre vârstă, sex, rasă şi la clişeele prezente azi în felul în care e percepută ştiinţa."

STEVEN PINKER

coord. HENRY GEE
ANTOLOGIA VIITORULUI/02

traducere din limba engleză de Ana-Veronica Mircea, Alexandra Popescu, Magda Xenofont, Silviu Genescu, Gabriel Stoian

100 de povestiri despre viitor şi cum ar putea arăta el. Arthur C. Clarke, Frederik Pohl, Cory Doctorow, Greg Bear, Vernor Vinge, Rudy Rucker şi mulţi alţii îşi imaginează lumile care vor veni.

100 de texte pline de idei – ficţiuni, articole de presă sau mici studii ştiinţifice – au fost alese din paginile cunoscutei reviste de ştiinţă *Nature* şi strânse într-un volum care a fascinat milioane de cititori.

100 de speculaţii într-o antologie în care abordarea literară coabitează cu cea ştiinţifică, creând perspective halucinante asupra viitorului.

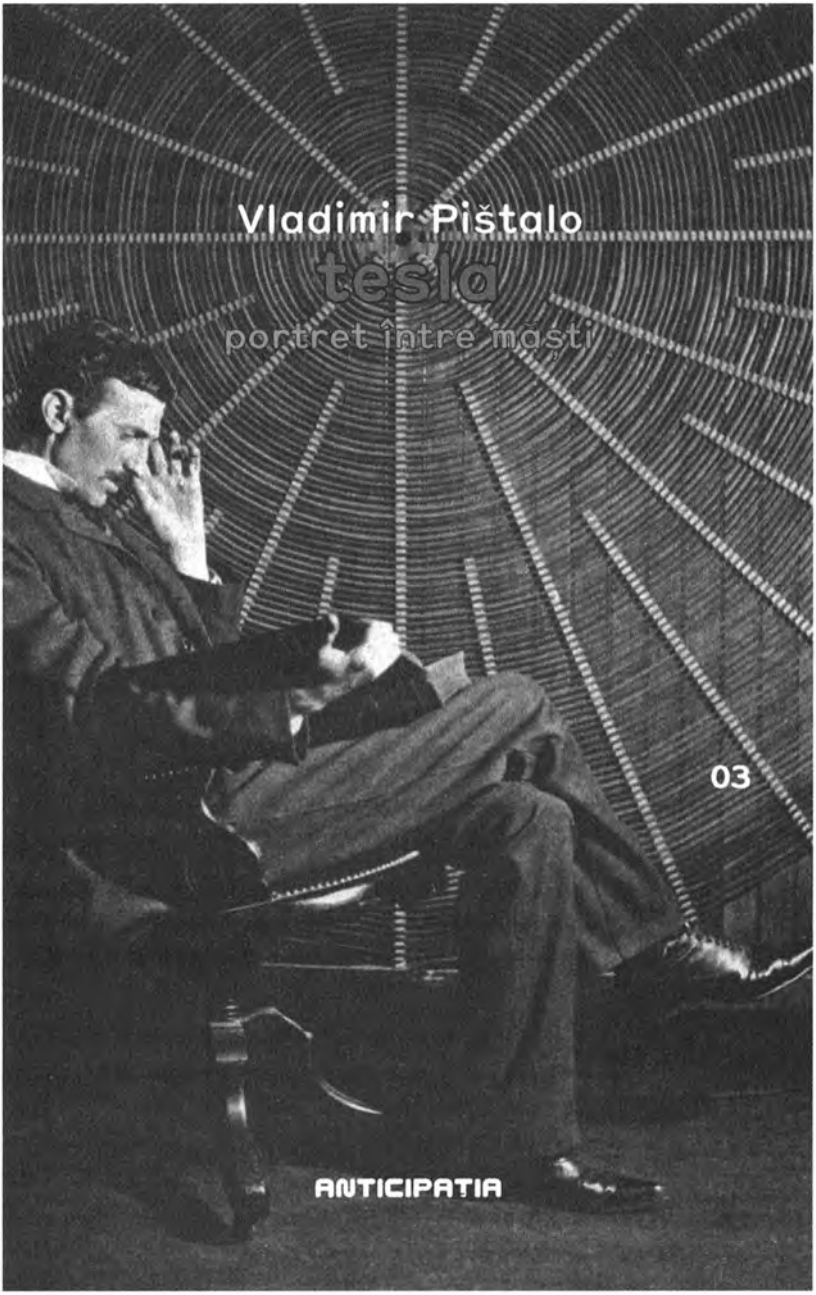
Vladimir Pištalo
tesla
portret între măști
03
ANTICIPAȚIA

2/2013/CPSFA03/serie nouă

George R.R. Martin
ÎN TĂRÂMURILE PUSTIITE

„Ea a privit cum trupul lui se contorsiona în timp ce oasele și mușchii i se metamorfozau înăuntru, a privit cum părul lui alb-pal crește mai lung și tot mai lung, a privit cum lenevosul lui zâmbet se transformă într-un rânjet roșu, larg, care-i despică chipu-n două, a văzut cum caninii i se lungesc-prelungesc și cum limba îi iese, atârnând, afară, a privit cum cupa de vin îi cade în timp ce mâinile i se topesc și i se chircesc și devin labe. El a vrut să spună ceva, dar n-a mai apucat să scoată nicio vorbă, ci doar un mârâit grav, răguşit, ca un hohot de râs, pe jumătate omenesc, pe jumătate bestial."

Oliviu Crâznic
LITERATURA DARK FANTASY

„*Dark fantasy* reprezintă o subspecie literară care combină într-un mod adecvat elemente *fantasy* cu elemente *horror*, rezultatul fiind întotdeauna o operă dominată de o atmosferă tenebroasă, sumbră, operă în care intervine în mod constant supranaturalul și care este plasată într-o lume imaginată de autor."

cpsfa.ro
anticipatia.com

ISSN 1220-8620
00003
9 771220 862006